לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', ד' בתשרי תשמ"ט, 15 בספטמבר 1988 / שנה מ"ו מס' 13751 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

ערפאת מבקש את תמיכת הבריטים — התאכזב מממשלתם

דפנה ורדי (בריטניה)

בריטניה וארצות הברית הן שניים מהמכשולים העיקריים להשגת התקדמות באזור — אמר אתמול יאסר ערפאת בראיון לרשת הטלוויזיה „בי.בי.סי." הוא הוסיף, כי לבריטניה מחוייבות מוסרית כלפי הפלשתינאים לאחר 30 שנות מנדט בריטי בפלשתין. ערפאת ציין כי הוא פונה אל הציבור הבריטי לאחר שהגיע למסקנה שהממשלה הבריטית אינה הוגנת ביחסה אל הפלשתינאים.

יותר נח"לאים ותלמידי ישיבות ישתתפו בדיכוי האינתיפאדה

אבי בניהו כתבנו הצבאי

אגף כוח אדם במטה הכללי של צה"ל הגיע באחרונה להסכם עם איגוד ישיבות ההסדר ועם אגף הנוער והנח"ל במשרד הבטחון, ולפיו ישתתפו הנח"לאים וחיילי ישיבות ההסדר יותר בנטל התעסוקה בשטחים.

גורם צבאי מוסמך מסר לכתבנו הצבאי, כי הסיכום עם איגוד ישיבות ההסדר קובע שכל תלמיד בישיבת הסדר יתן חודש נוסף של שירות בשטחים על חשבון חופשתו, בלי לפגוע בלימוד בישיבה. השירות בשטחים יעשה בתוספת הפסח או, לחילופין, בפגרת הקיץ. הסדר זה יזכה את צה"ל בתוספת של עשרות חיילים בכל יום, ובתוספת של פלוגות בסיכום שנתי.

בנושא הנח"ל, התקבלה דעתם של ראשי התנועות הקיבוציות כי אין לפגוע בשלבים התיישבותיים של מסלול הנח"ל של"ת והאחזות. לפיכך סוכם, כי ייעשו שינויים בפרקים המוקדשים לאימונים ולתעסוקה מבצעית, כך שכמה פלוגות יתווספו בכל שנה לטובת התעסוקה בשטחים.

לאחר עבודת מטה ארוכה, שנטלו בה חלק אכ"א, אגף התכנון, אגף המבצעים ופיקודי צה"ל, בריכוזו של סגן הרמטכ"ל האלוף אהוד ברק, הוחלט על כמה צעדים כדי לפתור את בעיית כוח האדם למשימות שיטור בשטחים.

על פי תכנית העבודה השנתית של צה"ל ל־1989, מתוכנן מערך המילואים להתאמן יותר, דבר המחייב את צה"ל להמציא פתרונות משלימים לנושא השטחים. במקביל מגייל צה"ל את הקצאת החיילים למשמר־הגבול לשם תגבור הפלוגות הממלאות באופן חלקי את תפקיד הצבא בגדה וברצועת עזה. „תוספנו להם אנשים ונוסיף יותר בשנה הבאה. לא רצינו לשלוח חיילים באופן למשמר הגבול או לפתות בבקו"מ ביתן גיוס למשמר־הגבול. כיום אנחנו מפנים מתגייסים מרצונם החופשי ואולי עם מעט מאוד לחץ", הרגיש המקור הצבאי הבכיר.

ארה"ב מודאגת: ללוב יהיה נשק כימי ● עמ' 2

ישראל והונגריה יכוננו קשרים ● עמ' 3

אנשי הצבא החשודים בפרשת הפצועים – יושעו ● עמ' 4

שוודיה דורשת התנצלות ישראלית בפרשת ברנדוט ● עמ' 5

הראשונה: מתעללים באסירים בטחוניים בכלא שאטא ● עמ' 17

בת 10 נהרגה מרימון בבאר־שבע ● עמ' 18

כך יותקן גז מזהל בערים הגדולות ● עמ' 19

האכזבה ואנחת הרווחה

דעת הקהל באירופה התייחסה באכזבה להופעותיו של ערפאת בשטרסבורג, בטענה שאין בהן פריצת דרך מדינית. מרכז הכובד בציפיות האירופאים מאש"ף היה בשאלת הטרור, והתחמקותו של ערפאת מתשובות בנושא זה נתפרשה, ככל הנראה בצדק, בכך שערפאת חייב לרצות את הגורמים הקיצוניים בארגונו. בארץ הטרה האכזבה בדרך־כלל באנחת רווחה. מרבית הגופים הפוליטיים בארץ חוששים ממהלך אמיץ של אש"ף, שיעמיד אתגר מדיני לישראל, ומעדיפים את אש"ף של היום, שאינו מסוגל לכך – שמי שהדבר מונע מהם את הצורך לגבש עמדה מדינית חיובית כלפי הפלשתינים.

האכזבה מעמדת ערפאת מופרזת. החכרה בחלטות האו"ם 242 ו־338 אינה עמדה חדשה לחלוטין, אך עד לפני זמן לא רב קשה היה לתעלות על הדעת שאיש מרכזי כלשהו באש"ף, ובודאי ערפאת, יכול להשמיעה. הבעיה של אש"ף אינה בכך שהוא אינו מתקדם או משתנה. הבעיה היא בכך שהוא אינו משתנה בקצב הדרוש, ודומה שבכל שלב של המציאות הוא מגיב תגובה הרלוונטית לשלב קודם. ערפאת מגיב היום על מצב האופייני אולי לראשית האינתיפאדה, אך נכשל לשלטון חרוץ בחרמת הכפפה שהשליך אליו חוסיין כאשר הכריז על הניתוק מן השטחים. מקור האכזבה מערפאת היא העובדה, שהוא נמנע לקחת אחריות מדינית מלאה על שטחי הגדה והרצועה, שבחן הוא לכל הדעות, לטוב ולרע, עומד בראש השתחוות המוכרת. בכך הוא אינו מאכזב את אירופה בלבד, אלא גם את תושבי השטחים עצמם, המקיימים את האינתיפאדה בגופם, ומצפים לראות ממנה פרי כלשהו.

אך יש חפירה מסויימת באכזבה מערפאת, יש ודאי ודאי תפירה באנחת הרווחה הנשמעת הן מן הליכוד והן מן המערך. הליכוד מגיב בחדוות נצחון, ושמיר העלה אפילו את החלום המתוק על מנהיגות פלשתינית תפורה ע"פי הזמנה אי שם בארמונות השליטים הערביים. המערך מגיב בשביעות רצון של מי ששוב אינו צריך לנקוט עמדה. התגובות האלה אופייניות מאוד לימי בחירות, כאשר לשתי המפלגות הגדולות נדמה, שאיזכור אפשרות ההידברות עם אש"ף יגרום להן נזק אלקטוראלי כבד. עליהן להבין, שבסופו של דבר יבחר הציבור במי שיביא לו תקווה לפתרון המצב, ולא במי שירקוד משמחה כנגד העובדה השוב מהבחר שאין כל סיכוי לשינוי.

„שנה טובה"

ארנון־יפה (צרפת), מטי בסוק, דליה שחורי (ארה"ב), רויטר, סי"ני, איי.פי. עתי"ם

ערפאת: „מוכן להפגש עם כל מנהיג ישראלי"

לאייבי נתן אמר: „באמצעותך אני מאחל לכל הישראלים וליהודים שנה טובה" – את הברכה אמר בעברית ● התחמק מלהביע הכרה מפורשת בישראל

פאריס. — ראש אש"ף, יאסר ערפאת, חבריו אתמול, בתום ביקורו בשטרסבורג: „אני מוכן לפגוש כל מנהיג ישראלי שיאות להיפגש איתי באו"ם, בחסות מועצת הביטחון או העצרת הד כללית."

הוא יצא מהפרלמנט האירופי בהרגשת ניצחון, ונהפך באירופה למנהיג ערבי מן המניין. אך האירופים הביעו אכזבה על סירובו לנקוט ב„מחווה ממשית" לקראת הכרה בישראל, אם כי התנהמו בכך שגילה פתיחות חדשה למו"מ עם ישראל.

ערפאת הפעיל את קסמיו די בהצלחה. במסיבת עיתונאים השיב לאייבי נתן: „ברוך הבא ידידי אייבי נתן. באמצעותך אני מאחל לכל הישראלים וליהודים שנה טובה לרגל ראש השנה. אני מאחל שנת שלום לכל הילדים ולכל העמים. השלום שאנו פועלים למענו ראוי לקורבנות, כולל ישיבה בכלא, שבה מאיים עליך יצחק שמיר."את המילים „שנה טובה" אמר בעברית. האיחול נתקבל כתגובה על המסע החריף של הקהילה היהודית נגד ביקורו בצרפת וכמחווה כלפי ישראל. אך הוא לא הגדיר את עמדותיו כלפי מדינת ישראל.

הלחצים עוררו זעם

הלחצים הכבדים שהפעילה ישראל, להניא את שר החוץ הצרפתי רימה מלהיפגש עימו, עוררו זעם בצרפת. „קאנאר אנשנה" מוסר, כי יועצי מיטראן טענו ששר החוץ שמעון פרס עצמו מנהל מגעים עם ערפאת באמצעות שליחים בקאהיר, בעוד ישראל מנסה לאסור על דימה לפגוש את ערפאת.

מנהל ראדיו „אירופה 1" האשים את שגריר ישראל, עובדיה סופר, בראיון איתו, ב„התערבות בקביעת מדיניות צרפת". דימה עצמו הבהיר, כי הממשלה מנהלת את מדיניותה ללא תלות.

ראש הממשלה רוקאר הביע התנגדות לפגישה. מיטראן כפה אותה בשל עמדתו, כי לאש"ף יש תפקיד בהסדר. עדיין אין יודעים אילו השלכות יהיו ללחצים ולפגישה על הקשרים עם ישראל. פרס אמור לבוא לצרפת בעוד עשרה ימים.

סיסמות סתומות

ערפאת עשה הכל להתחמק מלהביע עמדה חד־משמעית. הוא הותיר אפשרויות פתוחות. כל מו"מ חייב להתנהל באו"ם, בחסות הארגון הבינלאומי ועל

(סוף בעמוד 4)

לוחצים

שמעון פרס עם מרגרט תאצ'ר בלונדון, יצחק שמיר עם סגן ראש הממשלה לסלו קובץ' בבודפשט (צילום: איי.פי.)

ראה כתבה בעמוד 3

חשוד בשיתוף פעולה עם הממשל נרצח בשכם — עשרות פצועים

תנועת התנגדות נוצרית פועלת בגדה ● רבין: הפעילות נגד האינתיפאדה נותנת תוצאות אך צריך סבלנות ● הרמטכ"ל: שתי תופעות מטרידות את צה"ל: יידוי אבנים ופגיעה בחשודים בשיתוף־פעולה, שבד"כ אינם כאלה

מנחם ענבר, יורם בר, עזרא אבירן, עתי"ם

צעיר בן 80 משכם, עדלי מלג'י, שנחשד במשתף־פעולה עם ישראל, נרצח אתמול ליום אתמול בדקירות סכין ונופתו נתגלתה לפנות בוקר בשוק הירקות בעיר.

על מחנה הפליטים הסמוך, עין בית אל־מא, הוטל עוצר לכמה שעות. בשכם עצמה נערכה הפגנה לאחר שצה"ל נכנס לאיזור השוק. החיילים ירו כדורי פלסטיק ואחד המפגינים, בשאר הזרוע נפצע קשה.

פעולות יזומות

צה"ל המשיך גם אתמול בפעולות יזומות בכפרי הגדה כדי ... פעולות כאלה נמסר מבית־ליד ומבורקין בשומרון, ומאידנא וסוריף בהר חברון. חיילי צה"ל נתקלו בדרך־כלל בהתנגדות ופתחו באש על מפגינים. כמה צעירים נפצעו.

מחתרת נוצרית

בינתיים מתברר, כי בגדה החלה לפעול תנועת מחתרת חדשה, ושמה „חמאס", ראשי התיבות בערבית של „תנועת ההתנגדות הנוצרית." התנועה הזאת אמורה להיות תנועת אחות ל„חמאס" האיסלמית. ריכוזי התנועה הם באיזור בית־לחם ורמאללה. עדיין לא ברור מה טיבה של התנועה ואם היא מקבלת „חמאס", שהיא אנטי־נוצרית.

פצועים רבים ברצועה

בחאן־יונס ברצועת עזה נפצעו אתמול, שבעה מתושבי מחנה הפליטים מירי חיילי צה"ל בעת...

הפגנות אלימות והתפרעויות סוערות פרצו אתמול גם במחנה הפליטים שאטי, לחוף ימה של עזה. חיילים נאלצו לפתוח באש לעבר המתפרעים, ועד לשעות הערב הועברו לבתי החולים בעזה תשעה פצועי ירי.

הפרות סדר חמורות היו אתמול גם במרכז העיר עזה. כוח צה"ל פיזר את המתפרעים בלא שנפגע איש.

אזהרה לוואקף

שלטונות הבטחון ברצועה הזהירו אתמול בוועדת את הוואקף המוסלמי בעיר, שאם יימשך יידוי האבנים על כלי־רכב צבאיים מהמגדל של מסגד „אל־עמרי אל־כביר", ייסגר המסגד ותיאסר כניסת מתפללים לתוכו. מסגד זה הוא הגדול במסגדי הרצועה והשני ...

בבוקר בכבישי הרצועה לאחר שהוסר העוצר מכל היישובים בגדה ועשרות אלפי תושבים עשו את דרכם למקומות העבודה שלהם בישראל.

הרמטכ"ל: מגמת ירידה

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון אמר אתמול בדיווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כי מסתמנת בשבועיים האחרונים מגמה של ירידה באירועים האלימים, לעומת השבועיים שקדמו להם. „אני לא אומר שזה נגמר, כי האינתיפאדה אינה תוצאה של תאונת־דרכים. זה משהו עמוק יותר. זה חלק ממאבק ארוך על ארץ־ישראל," אמר הרמטכ"ל. שתי תופעות מטרידות עדיין, לדבריו את מערכת הבטחון: יידוי האבנים ופגיעות בנחשבים למשתפי־פעולה שבדרך־כלל אינם

גאולה כהן: לסלק רוכלים ערבים

ח"כ גאולה כהן קראה אתמול לשר אריאל שרון להפעיל מייד את פקחי הביקורת של משרדו נגד סוחרים ערביים מהשטחים המשתפים פעולה עם מארגני האינתיפאדה וסוגרים את עיסקיהם, אך מקימים דוכנים למכירת תוצרתם בישובים בצפון הארץ. היא אמרה לסוחרים בעפולה כי מדובר בעשרות סוחרים ערביים המקימים דוכנים באופן פירטי למכירת פירות ירקות ומוצרי טכסטיל בישובים בצפון הארץ ופוגעים באופן קשה בסוחרים הישראליים.

ארה"ב מודאגת: לוב על סף ייצור מלא של נשק כימי

דליה שחורי (ארה"ב), סי"צ

רשינגטון. — שליט לוב, הקולונל קאדאפי, הורה לפני יותר משנה וחצי להקים מפעל לייצור נשק כימי, מסרה אתמול רשת הטלוויזיה אן.בי.סי., בהסתמך על מקור של שירותי הביון האמריקניים.

מקור זה, שרצה בעילום שם, אמר כי מפעל זה, במרחק של כמאה ק"מ מדרום לטריפולי, הוקם בעזרת יועצים סובייטים, צ'כיים ומזרח גרמניים. לדבריו, כיום יש ללוב כושר ייצור יומי של 5 טונות של גז עצבים ונדחרדל.

לוב מסוגלת לייצר נשק כימי, ועתה היא עומדת על סף ייצור מלא של נשק כזה — מסר אתמול דובר מחלקת המדינה צ'רלס רדמן. הוא אמר, כי ארה"ב היתה מודאגת בשנים האחרונות מהאפשרות שלוב תייצר נשק כימי, ועתה החשש התממש.

"זוהי התפתחות מדאיגה במיוחד", אמר רדמן, "בהתחשב בטיב המדיניות הלובית". הוא הוסיף, כי לארה"ב יש דיווחים על שימוש בנשק כימי בידי לוב בסוף השנה שעברה נגד כוחות צ'אד.

רדמן ציין בתדרוך היומי שלו במחלקת המדינה, כי פרט לאיראן ולעיראק, גם לסוריה יש אפשרות לייצר נשק כימי, ועתה ללוב. בתשובה לשאלה אם לישראל יש כושר לייצור נשק כימי, השיב רדמן: "אין לי שום חומר נוסף בשאלה זו פרט למה שכבר אמרתי".

צלצול מהיר

אלישבע איילון

גדעון גרא, חוקר במרכז דיין

קדאפי יוכל לייצר נשק כימי, אם ירצה

האם הידיעה הזו היא ודאית?

— קשה מאוד לוודא ידיעה שכזו, אבל אני לא מוציא מכלל אפשרות שהיא אכן נכונה. אני רק מפקפק בעניין המומחים הרוסים שסייעו לקדאפי. אם קיבל עזרה, סביר יותר להניח שניתנה לו מהגרורות של המעצמה הסובייטית ולא ממנה עצמה.

מה משמעות הידיעה לגבי ישראל?

— קדאפי מחפש מזה זמן רב נשק הכרעה, כדי להשתמש בו נגד אוייביו. על ישראל אין כאן איום מיידי, אבל בהחלט איום פוטנציאלי מאחר שעוד גורם במזה"ת עוכר לכללי משחק מאוד לא רצויים. העולם לא יעבור על כך לסדר היום. יש היום התנגדות עזה בעולם לשימוש בנשק כימי, מאחר שאת האמנה הבינלאומית נגד גאזים מ־1925 הפרו לא מעט. אני מניח, שיטילו על לוב אמברגו על אספקת חומרים כימיים. צריך לזכור שייצור גאז הוא פשוט מאוד, כמו ייצור חומרי הדברה.

האם אתה צופה פעולה ישראלית נוסח פיצוץ הכור העיראקי?

— לא, אני לא מניח שתהיה תגובה מיידית כלשהי מצד ישראל ועוד פחות כתגובה בלעדית. אי אפשר להשוות איום של כור גרעיני לאיום הזה. הלחץ על קדאפי יבוא בעיקר מצד גופים המתנגדים להצטיידות בנשק כימי אבל הוא, אם ירצה יוכל להפיק נשק כזה למרות הלחץ.

שנת הלימודים בגדה לא תיפתח בקרוב

מנחם ענברי

שנת הלימודים בגדה לא תיפתח בקרוב. קיים ספק אם תיפתח עוד לפני הבחירות בישראל. — מסרו לכתבנו אנשי חינוך ערבים, שנועדו עם קציני המינהל האזרחי.

המינהל האזרחי החל לזמן אנשי חינוך ערבים כדי להבהיר להם את סיכויי פתיחת שנת הלימודים. המסר לא היה אופטימי. אתמול היתה פגישה של אנשי חינוך עם קציני המינהל האזרחי בחברון ובטולכרם, ושלשום בשכם. המושלים הצבאיים אומרים, כי לא תיפתח שנת הלימודים כל עוד נמשכות ההפגנות, ובמקרה אחד התבטא מושל צבאי: עד שתיפסק האינתיפאדה.

המושלים הצבאיים הדגישו את החשיבות שהם מייחסים לרגיעה, ואת החומרה בין "החינוך העממי", כלומר השיעורים הפרטיים.

עוד 3 חשודים בפרשת הפטורים

עתי"ם

בית משפט השלום בפתח־תקווה האריך אתמול את מעצרם של עוד 3 חשודים בפרשת ההשתמטויות מצה"ל, ב־6 ימים נוספים. יוסף בוקר בן 30 מבאר־שבע, מחלוף כנפו בן 28 מבאר־שבע ושלמה קובלסקי בן 27 מפתח־תקווה.

בוקר חשוד כי בשלוש הזדמנויות פנה לסגן אלוף נחי עמיצור בבקשה שיפתור בעיות שהיו לו עם ידידיו בצבא. בוקר גם חשוד, כי ניסה לשחרר רופאים שעבדו אצלו במרפאה כדי לא לפגוע בלקוחותיו.

סגן אלוף נחי עמיצור כי שיחרר את כנפו והשיג לו אישור יציאה מהארץ, אך כאשר הגיע כנפו למשטרת הגבולות בשדה התעופה בן גוריון נתגלה כי הוא ניפקד מצה"ל, הוא הוסגר ונשפט ל־56 יום מאסר.

דירקטוריון בנק לאומי יפוזר כנראה — אך רק בשבוע הבא

כתבינו הכלכליים בתל אביב ובירושלים

מועצת "אוצר התיישבות היהודים" תקבל ככל הנראה רק בשבוע הבא החלטה על פיטורי הדירקטוריון של בנק לאומי. אתמול הסתיימה ישיבת המועצה ללא קבלת החלטה, בעיקר משום שלא כל חברי המועצה שביקשו את רשות הדיבור, הספיקו להשמיע את דברם.

הנטייה הכללית שהסתמנה בדיון אתמול היתה לאמץ את המלצותיו של נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, לפטר את כל חברי הדירקטוריון. עם זאת, היו אחדים מבין הדוברים שטענו, כי מועצת המנהלים של הבנק עושה עבודה טובה, גם בטיפול בשכר הבכירים. לפיכך, יש לאפשר להם להמשיך ולטפל בנושא זה כדי למנוע נזקים מהבנק. במהלך הדיונים, נשמעה גם הצעה להזמין את נגיד בנק ישראל על מנת לשמוע ממנו הסברים נוספים להחלטתו לפטר את הדירקטוריון.

מועצת "אוצר התיישבות היהודים" תחליט, ככל הנראה, לפעול לפיטורי הדירקטוריון כולו, כולל שני נציגי הציבור שבו: עורך הדין מנחם בריגר ופרופ' שמעון שטרית, שלמעשה נבחרו לחמש שנים לתפקיד דירקטורים והם אינם תלויים בהחלטות המועצה. עתה ינסו למצוא את הדרכים המשפטיות והחוקתיות לביצוע פיטורין אלה.

אחד מחברי הדירקטוריון של "אוצר התיישבות היהודים", שהוא גם חבר מועצה, אמר אמש "בטרם מדברים על פיטורי הדירקטוריון צריך לדאוג לכך שאחד מנציגי הציבור בדירקטוריון (פרופ' שמעון שטרית) יפוטר ראשון. הוא זה שהפר את הסודיות והוציא חומר לעיתונות עוד לפני שמסר אותו למועצת אוצר התיישבות היהודים וגרם בכך לכל האנדרלמוסיה שנוצרה בבנק". אותו דירקטור הוסיף, כי הטיפול בחוזי הבכירים בבנק מחייב סודיות רבה ופעולה שלא תחת לחץ ציבורי. אם פועלים תחת לחץ כזה, אמר, עלול הדבר לגרום נזק בלתי ניתן לתיקון לבנק לאומי.

אף שהדיון על אישור מחודש של מועצת המנהלים של הבנק טרם החל, מוזכר שמו של סגן שר האוצר עדי אמוראי לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים במקומו של ד"ר מאיר חת.

הסכמה עם ברונו

הנגיד ברונו, והמפקח על הבנקים, אמנון גולדשמידט, הגיעו אתמול להסכמה בפגישתם בירושלים עם ראשי "אוצר התישבות היהודים" כי יש לסיים את כהונתם של כל חברי הדירקטוריון הנוכחי בבל"ל.

למסקנה זאת הגיעו בבנק ישראל בעקבות הקשיים בתפקוד הדירקטוריון של בל"ל בחודשים האחרונים והצורך להבטיח את פעילותו התקינה של הבנק. כל אלה מחייבים, לדעת ראשי הבנק המרכזי, את סיום כהונת כל חברי הדירקטוריון. הפגישה בבנק ישראל נמשכה 3 שעות. מטעם "אוצר התישבות היהודים" השתתפו בפגישה יו"ר הדירקטוריון של אוצר התישבות דוד שטרן, נגיד אוצר התישבות מתי דרובלס, גזבר הסוכנות עקיבא לוינסקי, חבר הדירקטוריון של אוצר ההתישבות, אברהם אגמון. חברי "אוצר התישבות היהודים" אמרו, כי הם תומכים בדרישת נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים להחליף את כל חברי הדירקטוריון.

חה"כ אוריאל לין (הליכוד) פנה אמש לנגיד בנק ישראל ולנגיד "אוצר התישבות היהודים" ותבע מהם לפעול עפ"י חובתם הציבורית ולהבטיח שהפרופ' שמעון שטרית ישאר חבר בדירקטוריון בל"ל. חה"כ לין נמק את פנייתו בכך, שהפרופ' שטרית פעל עפ"י אמות המידה המוסריות והמתחייבות מתפקידו הציבורי ולחם באחד ממקרי השחיתויות הקשים ביותר בתולדות המדינה.

עיראק מסרבת לחדש את המו"מ עם איראן בניו־יורק

רויטר, סי"צ, יוסף אלפרן (שוויץ)

ז'נווה.— משלחת עיראק הודיעה אתמול בז'נווה על סירובה לבוא למפגש שנקבע ל־22 בספטמבר במרכז האו"ם בניו יורק, לחידוש המו"מ עם איראן.

היא הודיעה כי אין היא יכולה להסכים לשיחות "ממושכות ומעמיקות" בניו יורק, מטעמים פוליטיים וביטחוניים, הקשורים ב"מסע השנאה המתנהל עתה נגד עיראק".

בהודעה לעתונות ציינה המשלחת העיראקית, כי יש צורך לקבוע מועד לחידוש המו"מ בז'נווה "בטרם יעזבו המשלחות את ז'נווה".

בהודעה נאמר עוד כי "מתוך כבוד למזכיר האו"ם", הסכימה עיראק לקיום פגישה בניו יורק בשבוע הראשון של אוקטובר, ולאחר מכן יצטרך המו"מ הישיר להתחדש בז'נווה.

ג'לאל טלבאני, מנהיג "האיחוד הפטריוטי" של כורדיסטן, האשים אתמול את נשיא עיראק, סאדאם חוסיין, בניסיון להשמיד את הכורדים. "המשטר העיראקי מסתיר במלחמת ההשמדה נגד הכורדים שאחת ממטרותיה היא ניתוק מעיראק" — אמר טלבאני בראיון ל"א־ספיר" השמאלני הלבנוני.

יותר מ־1,500 כורדים עיראקים נהרגו או נפצעו בהפצצות כימיות עיראקיות, שנערכו ב־26 באוגוסט בכורדיסטן העיראקית

מחר ב"על המשמר"
ובמוספו השבועי חותם

מוסף שבת

* ערפאת עושה כותרות בשטרסבורג — **ארנון יפה**

מדוע הנשים נמנעות להצביע עבור נשים — **ורד לוי**

* הוריקנים - מה נשאר אחריהם - **יעל לוטן**
* בריחת הכורדים מענני הגאז הקטלני - **צבי גורן**
* בארבע בבוקר הגיעו צווי־הפיטורים - **איילת מזור**
* וושינגטון, חזרתי אליך שנית - **דליה שחורי**
* "יש דיבור" (עמוד לנוער): הפרידה העצובה של השנה
* רשימות מן החבית - **יוסף מונדי**; על הפנים - **עמירם כהן**; תערוכות - **דורית קדר**; קולנוע - **דני־זרט**;

חותם

* אחד משי אחד זהב - הקמב"ץ של העדה החרדית בירושלים - **טוביה בסקינד**

ביבי ואבו בממלכת הבאבא — ביקורם של מנויהו ואבו־חצירא בדרום — **גבי בשן**

* יהדות בארה"ב - דברים שרואים משם אפשר לראות גם כאן - **נועם שמנצר**
* ומה קורא הילד שלך? כל שבועוני הילדים - **צביה בן־שלום**

מתחממם.. חם.. שורף.. אפקט החממה אשר בעוכרינו — **עמירם כהן**

* בובנאות - סופרת הילדים דינה דז'טולובסקי - **נורית כהן**
* פסטיבל הפסטיבלים - על פסטיבל אדינבורו השנה - **דפנה ורדי**
* מדורים וטורים - כותבת על רגשות - **עופר ניר**
* שלום בית - **חיה יוסף**

עודד ליפשיץ, אלי הכהן, גבי בשן, יורם בר, ש. ק. מיכאל הדסגור, איתן קלינסקי, זאב צחור.

* כל־יום - (עיצוב: רחל דביר)
* בשער - זמזומו המטריד של השלום

דף לספרות

רות בלומרט: קשר משפחתי (סיפור)

* על מחזותיו של יוסף מונדי - **גיורא מנור**
* יומן ספרותי - **א.ב. יפה**
* הממשלה הטורית חייבת ליפול - **משה שובל**

אמש בקונצרט

מהלר וברנשטיין היו לאחד

הפילהרמונית הוינאית — מנצח לאונרד ברנשטיין

אמש, בהיכל התרבות, התערבבו מהלר וברנשטיין והיו לאחד. לרגעים היה נדמה כאילו מהלר עצמו ניצב על הבמה ומנצח על יצירתו. זה היה ברנשטיין אחר מכפי שהכרנו עד כה. הוא בנה את הסימפוניה הששית של מאהלר על ארבעת פרקיה כמרסקו אדיר, כשהוא שומר על איפוק, שליטה ועל מתח תמידי המוביל כולו לפרק האחרון עליו אמר הוא עצמו שהוא כולל בתוכו את כל סבל האדם עלי אדמות.

הסימפוניה הששית היא אולי המורכבת ביותר מבין הסימפוניות של מהלר ואינה קלה לשמיעה כלל. אלא שברנשטיין הסביר לנו אותה ללא מלים. זוהי מוסיקה פחות סנטימנטלית מן הרגיל אצל מהלר, סימפוניה אפלה ללא קרני אור רבות. הסקרצו מלא ניגודים בין היפה והמכוער, הרציני והמגוחך והסרקסטי וברנשטיין מבליט כל זאת ללא הגזמות.

זוהי הפעם הראשונה ששמעתי את הקלרינט מנגן כמי שמהלר רצה אותו — בוטה וגס, לא מעובד, אפילו לא כליכך נקי. הפרק ה־3 היפהפה, האנדנטה הינו מעין שיר בעל איכות שוברטית. בפתיחתו הפגינו מיתרי וינה את צליל הקטיפה הוינאי שלהם בטכניקת השימוש בקשת המיוחדת להם.

הפרק הרביעי הוא שיא הסימפוניה. יש בו פחד, מסתורין, פראות מתפרצת ומזועזעת. העוצמות אותן דורש מהלר מן התזמורת הן בלתי מוגבלות. האמצעים התזמורתיים הרגילים לא הספיקו לו, והוא המציא את מכות פטיש הענק המפורסמות המקפיצות את הקהל ממקומו. קבוצת כלי העץ יצירה להפתעתי, מסה אדירה של כוח בניגוד לרגיל בתזמורות אחרות.

מספרים שמהלר יצא מן הבמה בתום ביצוע הבכורה של יצירתו זו, עליה ניצח, כשהוא רועד מבכי ומהתרגשות. התרגשות כזאת ראינו אמש על פניו של ברנשטיין ועל פניהם של חברי הפילהרמונית הוינאית. זה היה, אולי, הביצוע המרווים ביותר של מהלר שעשה לאונרד ברנשטיין.

אלה לזר־שריף

בה"ד 1: שיפוץ איכותי לבוגרי האינתיפאדה

אבי בניהו

בה"ד 1, בית ספר לקצינים של צה"ל מנסה להתמודד עם צוערים, שהגיעו אל הקורס לאחר חודשים רבים של תעסוקה מבצעית בשטחים. בה"ד 1 שינה במקצת מהמקרים את הרגשים ומערכי השיעור בקורסים כדי לתת מענה לחוסרים מקצועיים, הנובעים מהתעסוקה החריגה.

מפקד בכיר בבית־הספר לקצינים אמר "הצוערים שבאים היום הם צוערים איכותיים מאד, שנפגעו קשה מהתעסוקה בשטחים. בה"ד 1 שמהקורס הנוכחי יורחקו יותר צוערים".

כתבנו הצבאי מציין, כי אחוז המורחקים ("נופלים" בבה"ד 1) עומד בממוצע על כ־30 אחוז. במחזור האחרון, שהיה גם המחזור הראשון וכו "בוגרי אינתיפאדה" עמד אחוז המורחקים על 36 אחוז.

עם המשפחה

אבלים על מותו של

דב שובל

מראשוני העיתונאים של העתון

בית "על המשמר"

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3

המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר תדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' [illegible] 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ישראל והונגריה יפעלו לחידוש הקשרים הדיפלומטיים ביניהן

על כך סוכם אתמול בפגישת שמיר־גרוס ● מדובר בנרמול מלא של היחסים כיעד ובשלב זה יפעלו שתי המדינות לשיפור היחסים ביניהן ● ישראל תסייע להונגריה לגייס הון בשווקים בינלאומיים ותתחלק עימה בידע ובטכנולוגיה חקלאית ● כן סוכם על פתיחת קו תעופה סדיר בחודש הבא

מוטי בסוק

ממשלת הונגריה, קרולי גרוס, וראש ממשלת ישראל, יצחק שמיר, סיכמו אתמול בבודפשט, כי היעד של שתי המדינות הוא נרמול מלא של היחסים ביניהן. מאחר והדבר בלתי אפשרי בעת, יפעלו שתי המדינות, בינתיים, בהדרגה, לשיפור היחסים ביניהן.

שמיר הגיע לבודפשט אתמול בצהרים במטוס ווסטווינד של התעשייה האווירית. בשדה התעופה קיבלו את פניו סגן שר־החוץ ההונגרי קובאץ, ראש הטקס ההונגרי וראש משרד האינטרסים של ישראל בבודפשט שלמה מרום ורעייתו.

פמליית רה"מ הוסעה לבית הארחה רשמי של ממשלת הונגריה. כאן התקיימה פגישה עם סגן ראש הממשלה המקומי, ג'וזף מרג'אי, הממונה על השרים הכלכליים בממשלת הונגריה. השיחה היתה ידידותית ונמשכה שעתיים. נדונו בה בהרחבה הדרכים להידוק קשרי הכלכלה בין שתי המדינות. סוכם, כי ישראל תעשה מאמץ לעזור להונגריה לגייס הון וטכנולוגיה בשווקים הבינלאומיים. כן סוכם על פתיחת קו תעופה סדיר בין שתי המדינות בחודש הבא, במטרה לקדם את יחסי התיירות ביניהן.

לדברי יועץ ראש הממשלה לתקשורת, אבי פזנר, הציע שמיר, כי ישראל תתחלק עם הונגריה בידע ובטכנולוגיה החקלאית שלה, ומרג'אי קיבל את ההצעה.

ידידות מופגנת

בשעות הערב נועדו לשמיר שתי פגישות עבודה עם מארחו, ראש ממשלת הונגריה קרולי גרוס. שני הצדדים היו מלווים בעוזריהם. שמיר בא לפגישות עם ח"כ דן מרידור, מזכיר הממשלה, עו"ד אלייקים רובינשטיין, יועץ רה"מ לתקשורת, אבי פזנר, והמזכיר הצבאי, תת־אלוף עוזריאל נבו. לאחר הפגישה אירח גרוס את שמיר ופמלייתו לארוחת ערב חגיגית, שגלשה לשיחה נוספת בין השניים. גם שיחה זו נמשכה שעתיים.

בתום הפגישות אמר פזנר, כי גרוס ושמיר הסכימו שהתקרבות בין שתי המדינות בתקופה הקרובה צריכה להתרכז בנושאים הבילטראליים, ובעיקר בנושאי ידידות מופגנת כלפי שמיר וכי בין השניים נוצרה הבנה אישית. סוכם, כי עליהם לפעול לקירוב לבבות בין ישראל וכל ארצות הגוש הקומוניסטי, כולל ברית־המועצות.

היום יקיים שמיר שיחות כלכליות נוספות עם שרים ופקידים כלכלה, תיירות ומסחר.

פזנר טען עוד, כי גרוס גילה בכירים בממשלת הונגריה. לשמיר צפויות היום גם מספר פגישות עם נציגי הקהילה היהודית ההונגרית, ביקור בבית־הכנסת המרכזי בבודפשט ופגישה עם העיתונות המקומית.

תאצ'ר לפרס: לא נכיר בממשלה פלשתינית גולה

ראש ממשלת בריטניה סבורה שמדינה פלשתינית אינה אפשרות מעשית ושחוסיין יהיה מוכן לחזור ולמלא תפקיד פעיל אם יבקשו זאת ממנו

דפנה ורדי (בריטניה)

לונדון. — ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, אמרה אתמול לממלא מקום ראש הממשלה ושר־החוץ, שמעון פרס, כי ממשלתה לא תכיר בממשלה פלשתינית גולה, אם תוקם.

תאצ'ר הוסיפה, שהיא עדיין סבורה כי מדינה פלשתינית עצמאית אינה אפשרות מעשית והשניים הסכימו ביניהם שהדרך הטובה ביותר להשיג התקדמות לקראת שלום באיזור היא באמצעות שיחות בהשתתפות משלחת ירדנית־פלשתינית משותפת. אפשרות זו תהיה מעשית בתנאים הנוכחיים רק אם הפלשתינים יפנו אל המלך חוסיין ויבקשו ממנו לחזור לתמונה. במקרה כזה, סבורה תאצ'ר, ייענה המלך חוסיין לבקשה.

בתום השיחה, שנמשכה כשעה וחצי, פרסמה לשכת ראש הממשלה הודעה בה צויין, כי תאצ'ר משוכנעת ש"התפשטות הטילים והנשק הכימי באיזור מחייבת יותר מתמיד להשיג שלום של קבע באיזור, שיבטיח את בטחונה של ישראל ובטחונן של שכנותיה".

תאצ'ר חזרה ואישרה, כי "בריטניה מעוניינת לסייע בהשגת התקדמות הבנויה על ההבנה שכבר הושגה בין הצדדים וההסכמה על ועידה בינלאומית כמסגרת למשא ומתן".

מאמינים ב"מסמך לונדון"

מהודעתה של תאצ'ר, כמו מדבריו של פרס, עולה, כי השניים עדיין רואים את הסכם לונדון בר־תוקף ומאמינים, כי למרות הודעתו של המלך חוסיין על ניתוק הקשרים בין ירדן לגדה המערבית, הוא לא הוציא עצמו מהתמונה אלא רק ממתין לראות מה יהיו המהלכים הבאים, כשהוא מוכן לחזור ולמלא תפקיד פעיל ברגע שיתבקש.

בשלב זה ברור, כי לפני הבחירות בישראל ובארצות־הברית לא יהיה שינוי במצב באיזור, אך פרס הבטיח לראש ממשלת בריטניה, שאם הוא יהיה זה שיקים את הממשלה הבאה בישראל, הוא יפעל במרץ להשגת התקדמות בתהליך השלום מיד לאחר שיקים את הממשלה.

בראיון לרשת הטלוויזיה "בי.בי.סי." ציין פרס, כי הוא מעדיף שבמקום שישראל "תיגרר לעימות נוסף במזרח־התיכון היא תמלא תפקיד פעיל בתהליך השלום. פרס הוסיף, כי אלה המקבלים את אש"ף במתכונתו הנוכחית, ללא הכרה בישראל, ללא גינוי האלימות וללא הכרה בהחלטות האו"ם 242 ו־338, מהווים למעשה גורמים מפריעים ומזיקים לסיכוי להשיג שלום באיזור.

בתשובה לשאלה על השפעת האינתיפאדה אמר פרס, כי אש"ף לא הצליח להפוך את הפלשתינים בגדה לאופציה צבאית, והפלשתינים בגדה לא הצליחו להפוך את אש"ף לאופציה מדינית.

נושא אחר שעלה בפגישה היה עסקת הנשק בין בריטניה לערב־הסעודית. תאצ'ר הבהירה, כי ממשלתה רואה בנשק שנמכר נשק הגנתי בלבד, ולא כזה המהווה איום על ישראל.

כשנשאל פרס על היחסים בין שתי המדינות לאחר גירוש אנשי המוסד, הוא סירב לפרט, אך ציין, כי "הדרך לעתיד היא חלקה וללא מכשולים. הבעיות שיכות לעבר".

בחירות 88'

תעמולה וכיבוד לחיילים

סיעת מפ"ם בוועדת הבחירות המרכזית, עו"ד חיים אונגר, התריע בפני נציג הליכוד בוועדה, ח"כ דן מרידור, על עבירה לכאורה על חוק הבחירות ועל חוק התעמולה שביצעו פעילי הליכוד בכך שהציבו דוכנים עם ברכות לשנה החדשה וכיבוד עבור חיילים בלבד.

לדברי עו"ד אונגר, מדובר בעבירה על האיסור להפיץ תעמולה המכוונת לחיילים בלבד ובעבירה על החוק האוסר חלוקת משקאות ומאכלים במסגרת תעמולת בחירות.

עו"ד אונגר ציין, כי בשלב זה הוא אינו מגיש תלונה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט אליעזר גולדברג, כדי לאפשר לח"כ מרידור לטפל בנושא ברוח האמנה לבחירות הוגנות עליה חתם הליכוד.

יורם בר

מסתערים על הגימלאים

במטה המערך נערכים לפעילות מוגברת בקרב הגימלאים. בראש מטה הגימלאים עומדים ח"כ נאוה ארד וירוחם משל. המטה המיוחד מנסה להגיע אל כ־400 אלף גימלאים ולהציג בפניהם את פעילותה של מפלגת העבודה בכנסת ה־11 למען הגימלאים.

בין היתר ידגישו בהסברה שלהם, כי על הגימלאים לשמור אמונים לתנועת העבודה ולא להיגרר אחרי מה שהמערך מכנה רשימות קיקיוניות ואינטרסנטיות שמנצלות, לדבריו, מצוקה זמנית ומפזרות אשליות שווא מנסה לפצל את המחנה ועל־ידי כך להחלישו.

המערך מבטיח לגימלאים להמשיך ולשמור על הקיצבאות ואף לשפר אותן, להעביר את חוק האזרחים הוותיקים בקריאה שנייה ושלישית בכנסת הבאה ולפעול ליצירת תנאים לשילובם של הוותיקים והגימלאים בכל מערכות החיים והחברה.

במטה מציינים, כי במערך חוששים מרשימת הגימלאים שעלולה לגזול קולות של בוחרים שהצביעו בעבר עבורו.

דורית גפן

"לפיד": לפסול את הגזענים

"לפיד", התנועה להנחלת לקחי השואה, הגישה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט אליעזר גולדברג, בקשה לפסול את רשימת "כך" לכנסת. הבקשה הוגשה לקראת יום השנה לחקיקת חוקי נירנברג הגזעניים, האוסרים על קיום יחסי מין בין יהודים לגרמנים. הבקשה מסתמכת על פרסומי "כך", לפיהם דוגלת רשימה זאת בהטלת עונשי מאסר על יהודים וערבים אשר יקיימו ביניהם קשר רומנטי ומיני מכל סוג שהוא. בקשת "לפיד", הסביר יו"ר תנועה זו, אריה ברנע, במסיבת עיתונאים בירושלים, מתבססת על חוק שקיבלה הכנסת היוצאת.

יצחק שור

מיעארי — בראש "המתקדמת"

הנהלת הרשימה המתקדמת לשלום אישרה אתמול את ששת מועמדיה הראשונים לכנסת.

ששת המועמדים הראשונים הם מוחמד מיעארי, מתי פלג, הכומר ריאח אבו אל אסל, ראש הכנסיה האנגליקנית בנצרת שעל־פי צו מינהלי הוטל עליו איסור יציאה מן הארץ, באדר מוניר, מנהל ביה"ס התיכון בכפר ערערה במשולש, חיים הנגבי, ראש מטה הבחירות ומזכיר הסיעה בכנסת, דליה בקר, מזכירת סיעת הרשימה המתקדמת.

בין 120 המועמדים יהיו 60 יהודים ו־60 ערבים, אם כי בין ארבעת הראשונים יש רק יהודי אחד. ב"מתקדמת" מסבירים עובדה זאת בכך שהיה צורך לשבץ גם מוסלמי, גם נוצרי גם איש הגליל וגם איש המשולש.

יורם בר

המערך: הליכוד בפאניקה

במערך הגיבו בחומרה על מודעות ההשמצה וההכפשה של הליכוד נגד שמעון פרס.

יו"ר מטה ההסברה, נסים זווילי, אמר אתמול, כי המודעות הללו מלמדות שהליכוד בפאניקה ואיבד כל רסן. לדבריו, הליכוד פוגע בכל ערך מקודש לעם ישראל, ובעוד שהמערך החליט על מערכת בחירות עניינית, שקולה ואחראית, החליט הליכוד ללכת על השמצות, וזאת דווקא בימים שבין כסה לעשור בהם אנו מצווים לשמור על אחדות העם.

זווילי אמר, כי למרות מאמצי הליכוד לדרדר את מערכת הבחירות, מתכוון המערך לשמור על איפוק.

על תוכן המודעות אמר, כי רק הליכוד יכול להפוך באופן ציני את מאמצי מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס לפריצת דרך מדינית, למודעות בחירות זולות.

דורית גפן

אליאב ישתלב בהסברה

לובה אליאב, שחזר מארה"ב, ישתלב במטה הבחירות של המערך ויעסוק בתפקידים מיוחדים בשטחי ההסברה והארגון.

אליאב שהה בארה"ב בשליחות המפלגה ועם שובו נפגש עם שמעון פרס. בפגישה סוכם, על דעת יו"ר המטה עזר וייצמן, על פעילותו של אליאב במערכת הבחירות.

במערך הדגישו, כי לובה אליאב יפעל תוך תיאום מלא עם ראשי האגפים הנוגעים בדבר.

דורית גפן

צוות חקלאי בליכוד

הליכוד ייצא בימים הקרובים במתקפת הסברה נגד מה שהוא מכנה השיטה הכושלת של המערך בחקלאות ובהתיישבות.

צוות ההסברה של הליכוד גיבש נייר עמדה שהוא התקפה חריפה על המערך הרוצה, לדברי הליכוד, בהמשך קיומם של ארגוני הקניות, "היושבים על גבו של החקלאי כדי לשלוט בפרט ולהופכו לעבד למפלגה. המערך רוצה להמשיך בשיטה של שליטה על המתיישב, רכושו, נכסיו והכנסותיו".

בצוות החקלאי של הליכוד משתתפים בין היתר מתי דרובלס, פסח גרופר ויגאל כהן. העלו מספר הצעות לשינוי המדיניות כלפי החקלאים.

הליכוד יתבע במצעו שהבתים וכל החלקות החקלאיות יירשמו בטאבו על שם החקלאים כדי למנוע את תלותו של החקלאי באגודה ולהבטיח את רכושו.

דורית גפן

[illegible]

● בשבוע הבא יקיים הליכוד סידרת של כנסים בקרב האוכלוסיה הערבית בהשתתפותו של יו"ר מטה הבחירות, השר משה ארנס. מדובר [illegible] הערבים, הבדואים, הדרוזים והצ'רקסים. [illegible]

● מערכת הבחירות של המערך הגיעה גם לגרוזיה: מועמד המערך לכנסת ה־12, אפרים גור, שוהה בימים אלה בגרוזיה בביקור [illegible]

עוד מסימני הגלאסנוסט — "הווירטואוזים ממוסקבה" בארץ

יוסי שיפמן

את ביקורה הראשון של תזמורת "הווירטואוזים ממוסקווה" בארץ, מייחס מנצחה, ולדימיר ספיבקוב למדיניות החדשה של שלטונות בריה"מ.

התזמורת פותחת השבוע בסיור בן תשעה קונצרטים בישראל. התוכנית כוללת יצירות מן הרפרטואר המקובל לתזמורות קאמריות; כמו מוסיקה של באך או עונות השנה של ויואלדי. אבל יצירה אחת היא בפירוש מסימני המשטר החדש בבריה"מ. מדובר ברקוויאם על־פי יצירותיה של המשוררת אנה אחמטובה למוסיקה של שוסטקוביץ'.

"שני מפקדי אוכלוסין נערכו בבריה"מ, הראשון ב־1931 והשני ב־1949. מספר האוכלוסין הצטמצם במפקד השני ב־65 מיליון נפש", מסביר ספיבקוב. "אם נזכור, ש־2 מיליון נספו במהלך מלחמת העולם השנייה, ניווכח שסטאלין עמד מאחורי הריגתם של 45 מיליון רוסים. הרקוויאם מוקדש למשפחות הרוסיות — כי לא היתה משפחה רוסית שלא סבלה מכובד ידו של סטאלין. לנו ברור שהיצירה של שוסטקוביץ', שהוקדשה במקורה לזכרם של קורבנות הפאשיזם והמלחמה, מכוונת גם לקורבנותיו של סטאלין".

"הווירטואוזים ממוסקווה" מנגנים גם מוסיקה שנחשבה עד לפני זמן קצר לאוונגרדית ושלא זכתה לברכת השלטונות, אבל את היצירות האלה שומרים "הווירטואוזים" לביקורם הבא בארץ.

התזמורת הוקמה לפני תשע שנים, ובתחילת דרכה לא זכתה לתמיכתו של ממשל ברז'נייב. רק לאחר הצלחות ראשונות ולאחר ששמה הגיע לחו"ל ומנהלי פסטיבלים במערב ביקשו את התזמורת נעתר משרד החינוך הסובייטי והסכים להכיר בגוף החדש ולהעניק לו מעמד ממלכתי. מאז מסיירים "הווירטואוזים ממוסקווה" במערב, מקליטים בחברות מערביות ומבוקשים במקומות רבים.

חברי התזמורת — שרובם יהודים — רואים לעצמם זכות גדולה להיות בין ראשוני האמנים הסובייטיים המבקרים בישראל.

הביקור בארץ זכה בברכת השלטונות שם אבל מימונו בא מכאן, מאמרגן מקומי, ויקטור פריילך.

המוסיקאים יופיעו ארבע פעמים בתל אביב, פעמיים בירושלים, פעמיים בחיפה ופעם בבאר־שבע.

סניף מפ"ם רמת־גן־גבעתיים

יום היערכות לקראת הבחירות

שבת, 17.9, 10.00—16.00, בביאליק 54, ר"ג,
בהשתתפות פעילי הסניף וחברים מהקיבוצים
רמות מנשה, געש, גליה

סדר־היום:
10.00 — אלעזר גרנות: התכנית המדינית של מפ"ם
11.00 — [illegible] חנרי אלקסלסי — [illegible] ביום הבחירות
12.00 — [illegible]
12.30 — [illegible] אריה לבן — [illegible]
14.30 — [illegible] התכנית הכלכלית החברתית של מפ"ם

סדרי הסעה פורטו בחוזר

למידע נוסף: טלפונים 733051, 722337

הקיבוץ הארצי המחלקה לכלכלה — קרן השומר הצעיר

[illegible]

כנסים כלכליים אזוריים מתקיימים בתאריכים הבאים:

אזור דרום — [illegible] 13.00 — בקיבוץ [illegible]
אזור צפון — [illegible] 8.30 — בקיבוץ [illegible]
אזור המרכז — 16.9.88 — 13.30 — בקיבוץ העוגן.

רכזי משק, גזברים, מזכירים — השתתפות חובה

המשכים

ערפאת מוכן להפגש

(המשך מעמוד ראשון)

סמך כל החלטותיו. ערפאת הציע לאירופים ליטול חלק פעיל בשי־גור כוחות צבא לשטחים, כאשר יפונו. הוא הציג את החלטות המועצה הפלשתינית „כתוב־ניות". צירים סוציאליסטיים אירופים קבלו, שהוא לא ענה בדברים מפורשים, אלא בסיסמות, כמו „אני מושיט יד־שלום לישראל". אין יודעים מה כוונתו. ערפאת הופיע כאמן ההתחמקות. „אני מחפש דה גול ישראלי," השיב במסיבת עיתונאים לכתב ישראלי, ששאל אותו, מי עדיף בעיניו, פרס או שמיר. כלי התקשורת פתחו דיווחיהם במשפט זה.

אסור לצלם

שר החוץ הצרפתי רולאן דימה, שקיבל את ערפאת לשיחה של כחמישים דקות, לא זכה לשמוע ממנו הבהרות. בתום הפגישה, קרא דימה לאש"ף, באוזני העיתונאים „להכיר בישראל במפורש. דבריו פורשו כהבעת אכזבה. יועצים של ערפאת אמרו, כי הוא לא הבטיח להכיר בישראל. הוא תובע הדדיות. דימה אמר לו, כי התחמקויות מהברה בישראל מסכלות כל התקדמות.

הצרפתים אסרו לצלם את הפגישה. הסוציאליסטים חששו, שיריביהם מן הימין יפיצו תצלומים של דימה עם ערפאת. עיתוני הימין תקפו את הפגישה והביקור. דימה אמר, כי צרפת תומכת בזכות הפלשתינים לנהל את ענייניהם. הוא לא דיבר על מדינה. הוא אמר, כי הפגישה נועדה לקרב את הצדדים. „כל תנועה שיכולה להנהיג את העם הפלשתיני לעבר הכרה בישראל ולגבש תוכנית פוליטית צודקת ומציאותית תתקבל ברצון. צרפת תעודד תנועה כזו וגם תנועה שתוביל את הישראלים לפתוח בדו־שיח עם הפלשתינים," אמר דימה.

תלוי באירופים

ערפאת אישר, כי המועצה הלאומית הפלשתינית תתכנס באוקטובר, והאופציות יהיו:

● לדרוש מנדט בינלאומי להגנה על השטחים, אחרי נסיגת הכוחות הישראליים.

● להכריז על מדינה פלשתינית תחת כיבוש ישראלי ועל הקמת ממשלה זמנית.

הוא שאל: „האם תכיר אירופה בממשלה כזו? זו השאלה שאני מציג לעצמי. בכך תהיה תלויה הקמתה של ממשלה זמנית... נכון, כי ההחלטה (להקים ממשלה כזו) היא החלטה פלשתינית, אך היא תתקבל אחרי התייעצויות עם הידידים שלנו."

עם שר החוץ היווני

קודם לכן, תיאר ערפאת את השיחות שניהל עם שר החוץ היווני, קארולוס פאפוליאס, כ„חיוביות ביותר". פאפוליאס עצמו אמר, כי „הנתונים החדשים" שנתהוו, בעקבות ביקורו של ערפאת, יידונו בחודש הבא על־ידי שרי החוץ של השוק האירופי, בפגישה באתונה.

„חשוב מאוד שערפאת בא לפרלמנט האירופי והזכיר מספר פעמים את החלטת מועצת הבטחון 242. אני סבור, כי שרי החוץ יתחשבו בכך," אמר.

הליכוד ימשיך להתנגד

יוסי אחימאיר, יועץ־התקשורת של ראש הממשלה יצחק שמיר, אמר אמש, כתגובה על ברכת ה„שנה טובה" של ערפאת: „לא נלך שולל אחר מס־השפתיים והמחוות־לכאורה של ערפאת, ודברים כאלה לא יבטלו את התנגדותו של הליכוד לשיחות עם אש"ף".

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן־אהרון, אמר אתמול, כי הופעתו של ערפאת בשטרסבורג ופגישתו עם שר החוץ הצרפתי דימה הם „הישג לאש"ף, ואין טעם לטמון את הראש בחול. לפני ערפאת נפתח פורום, הפרלמנט האירופי, שהיה סגור לפניו עד כה".

„ישראל לא הופתעה"

משרד החוץ פרסם את ההודעה, שבה נאמר, בין היתר: „מנאום ערפאת בפרלמנט האירופי בשטרסבורג התברר שוב, כי ראש אש"ף אינו יכול וכנראה גם אינו רוצה לשנות את דרכי ארגונו. מי שהזמין את ערפאת למד שוב מיהו ערפאת ומיהו אש"ף. „ישראל לא הופתעה מדברי ערפאת, שגרמו אכזבה למארחיו. על רקע זה אין אנו מבינים את פשר הפגישה בין שר החוץ של צרפת לבין ראש אש"ף ואין אנו רואים מה התועלת שתוכל פגישה כזו להביא לתהליך השלום."

ארה"ב: אין חידוש

מקור בכיר במשרד החוץ האמריקני אמר אתמול, כי „אין הבדל גדול בבסיס הדברים" שאמר ערפאת בנאומו בשטרסבורג, לעומת העמדות שהביע בעבר.

מקור ערבי בוושינגטון אמר לי, לעומת זאת, כי בנאום ערפאת יש נקודות חיוביות רבות ואין בו נקודות שליליות כלל.

עירית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעת פרסום שמוש חורג עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה—תשכ"ה—1965

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה להתרת שמוש חורג מתכנית מפורטת מס' 102/03/3 (תיק בניה 1130—).

שם המבקש ד"ר גרמן אפשטיין מעונו רוגוזין 6/5 אשדוד מהות הבקשה: ד"ר טטיאנה אפשטיין, בחלקה 3 בגוש 2077 ברחוב רוגוזין 6/5 אשדוד.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מהוצאה מאישור שמוש חורג רשאי להגיש התנגדות מנומקת. בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

א. אוחנה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6372 חלקה 114, 113, 112 ברח' קפלן.

לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מוסד ציבורי בו מותר להקים בנין בן 3 קומות 90% בניה ס"ה.

בקשת בעלי החלקה להתיר להם להקים בנין בן 4 קומות 102.34% בניה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי מ נ ש ה
הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מנשה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מפורטת הנקרא:

„תכנית מס' מ/164 — שינוי יעוד בקיבוץ גן שמואל", המהווה שינוי לתכניות הבאות: משח/26 — משבצת גן שמואל. השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10052 חלק מחלקה 14. המקום: החלק הצפוני של גן שמואל. עיקרי התכנית: שינוי יעוד הקרקע מחקלאי למגורים.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מנשה, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יינתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

כ"ב באלול התשמ"ח
22 באוגוסט 1988

משה גלזנר, יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

אנשי הצבא החשודים במעורבות בפרשת הפטורים יושעו מתפקידם

הרמטכ"ל: היתה הפרזה בפרסומים; לא מדובר ברשת אלא במקרים בודדים ● גורם צבאי: אנשי הצבא ששוחררו ממעצרם עדיין בגדר חשודים

אבי בניהו, יורם בר

בצה"ל ניתנה הנחיה להשעות לאלתר מתפקידם את כל אנשי הצבא החשודים במעורבות בפרשת מתן הפטורים במרמה עד תום החקירה והגשת כתב־אישום נגדם — אם יוחלט להגישם.

הנחיה זו אינה כוללת את סגן־אלוף יורם דיל ששוחרר וחזר כבר לעבודתו.

ראש אכ"א, האלוף מתן וילנאי, נפגש אתמול אחר הצהריים עם כל אנשי הקבע במערך הגיוס ועם קציני הקישור בצה"ל. הללו טענו בפניו כי הם חשים שלא בנוח וסיפרו, כי מועמדים לשירות בטחוני מתייצבים בלשכות הגיוס ושואלים בחיוב „איפה ניתן להשתחרר וכמה זה עולה".

האלוף וילנאי אמר, כי איש אינו מטיל דופי באנשי מערך הגיוס וכי צה"ל נותן להם גיבוי מלא בעבודתם. עם זאת הדגיש, כי אין לעבור לסדר היום על החשדות שנתגלו וכי הוא מקווה שהחקירה תסתיים בהקדם.

עדיין בגדר חשודים

גורם צבאי מוסמך הבהיר אמש, כי אין להסיק מהעובדה שחלק מהחשודים בפרשת מתן הפטורים שוחררו ממעצרם שלא יוגשו כתבי־אישום נגדם. לדבריו, מרבית אנשי הצבא ששוחררו לאחר מעצר וחקירה הם עדיין בגדר חשודים.

ככל הנראה נתגלתה רק טעות אחת בקשר למעצרו של סגן־אלוף יורם דיל. ראש אכ"א, האלוף מתן וילנאי, יחליט אם להתנצל בפני סא"ל דיל על מעצר שווא רק בתום חקירות המשטרה הצבאית הנמצאת עדיין בעיצומה.

בצה"ל אומרים, כי רב־סרן שושנה גולדשטיין שוחררה בערב ראש־השנה בשל היותה אם לשני ילדים ובשל סברת החוקרים כי היא אינה מסוגלת להפריע למהלך החקירה. „אין להסיק כל מסקנות משחרור זה", אמר גורם צבאי מוסמך.

יחד עם זאת סבורים רבים במערכת הביטחון ובצה"ל כי ככל שחולפים הימים „יוצא האוויר מהבלון" ומסתבר כי אין מדובר ברשת והפטורים ניתנו כנראה בעיקר לאנשי מילואים ולא לחיילים סדירים.

הפרזה בפרסומים

הרמטכ"ל דן שומרון הודה אתמול בוועדת החוץ והביטחון כי היתה הפרזה בפרסומים על רשת הפטורים. „לי היה ברור שלא מדובר ברשת אלא במקרים בודדים. מדובר בקצין אחד ובעוד שני רס"רים שקיבלו לכאורה כסף תמורת פטורים", אמר הרמטכ"ל. הרמטכ"ל הוסיף, כי מדובר בעשרות חיילי מילואים ובחמישה חיילים סדירים שקיבלו פטורים על־ידי עקיפת ועדות הבריאות או הטעייתן. הוא מתייחס לענין בחומרה יתרה ומקווה שהדין ימוצה עם האשמים.

לדבריו, כל הקצינים המעורבים בפרשה מושעים. הוא כפר בטענה כאילו צה"ל עמד מאחורי טשטוש הפרשה. לטענתו, צה"ל מעולם לא דיווח ולא דיבר על רשת.

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) קרא להוציא את הבקרה והפיקוח על כל מקרה של שחרור ממילואים ולמנוע מצב בו החלטות בנידון תהיינה בידי אדם בודד.

ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד) אמר, כי הופעות של קציני צה"ל יצרו רושם שמדובר ברשת.

ח"כ בנימין בן אליעזר (מערך) אמר, שאמנם לא מדובר ברשת פטורים, אך מדובר במחלה שיש לעוקרה מהשורש ללא רחמים.

ח"כ מיכה חריש (מערך) ביקר את תגובת הצבא בענין הפטורים ואמר שהדבר מצביע על רגישות בנושא.

סואץ — חזרנו אליך שנית

אבי בניהו

חטיבת הצנחנים במילואים שצלחה את תעלת סואץ בחודש אוקטובר לפני 15 שנה שיחזרה לאחרונה את מהלך צליחת התעלה ואת הקרבות בתוך המובלעת ממערב לתעלת סואץ לצורך הפקת סרט תעודי שישמש ללימוד מורשת ולקחי קרב. הקרנת הבכורה של הסרט תיערך בעצרת חגיגית לציון 15 שנה לצליחה שתתקיים ב־6 באוקטובר.

צליחת התעלה שוחזרה באתר דמוי תעלת סואץ ואילו קרבות הדמים בעיר סואץ שוחזרו בעיירה מצפה רמון שבנגב.

הצנחנים איתרו ושיפצו גם שיוך תדרוך מסוג „טופז" שישבו במגרשי גרוטאות של צה"ל ועימם דהרו אל הוך מצפה רמון.

את הפקת הסרט התיעודי „הצליחה" וקרוב של חטיבת הצנחנים במלחמת יום הכפורים מימנה עמותת הצנחנים. מפיק הסרט הינו דוד וקסמן, הצלם אסי רושק והבמאי אוהד דותן — כולם קצינים ומפקדים בחטיבה.

17 עצירים חולים בקציעות אינם ניתנים לריפוי בתנאי המחנה

קובע ח"כ צבן על־פי עדויות שהגיעו אליו ● תובע מרבין למנות צוות רפואי מוסמך שיבדוק העצירים והתנאים הבריאותיים ● מפ"ם תפגין בשבת מול מתקן הכליאה

אבי בניהו

חבר הכנסת יאיר צבן פנה לשר־הביטחון בעניינם של 17 עצירים מנהליים חולים הכלואים במתקן המעצר של צה"ל בקציעות ועל־פי עדויות שהגיעו לידיו לא ניתן לרפאם בתנאי המחנה.

ח"כ צבן תובע משר־הביטחון לבוא בדברים עם ההסתדרות הרפואית בישראל כדי שזו תמנה צוות רפואי מוסמך שיבדוק את העצירים ואת התנאים הבריאותיים.

„בעיית מעצרם של אלפי עצירים מינהליים ללא משפט ובתוכם עשרות עצירים חולים הינה בראש ובראשונה בעייתה של החברה הישראלית המתמודדת על דמותה ההומנית והדמוקרטית", אומר צבן.

במכתבו לרבין הוא שואל, לאור העדויות שהגיעו אליו, מה רמת הטיפול הרפואי במחנה קציעות, האם ניתן להגיש טיפול רפואי לעצירים אלה ברמה סבירה בתנאי המחנה והאם אין הכרח להעבירם לבתי־חולים.

בתשובה לשאלת כתבנו נמסר, כי על־פי העדויות שהגיעו לח"כ צבן, תשעה מהעצירים החולים הם מהגדה המערבית ושמונה מרצועת עזה.

ח"כ צבן הגיש למערכת הביטחון רשימה שמית של כל העצירים שלא ניתן לרפאם, לדבריו, בתנאי המחנה.

דובר מפ"ם מסר, כי בשבת הקרובה מתוכננת פעולת מחאה של מפ"ם מול מחנה הכליאה קציעות תחת הסיסמה „פתח לנו שער". פעולה זו, לדברי מפ"ם, באה להתריע על כרסום ביסודות הדמוקרטיים וההומניים של ישראל נוכח החזקתם של אלפי עצירים ללא משפט.

שריר: אייבי נתן תוקע סכין בגב האומה

קובי מנדל, יורם בר

„אני רואה בחומרה את מעשהו של אייבי נתן. המשטרה תחקור בפרשה ואם יתברר כי פגישתו עם ערפאת אכן קויימה יש להעמידו למשפט ולשופטו בכל חומרת הדין" — אמר אתמול שר־המשפטים, אברהם שריר, בשיחות עם עיתונאים במהלך סיור בבתי־המשפט בחיפה.

„פגישתו של אייבי נתן עם מנהיג המחבלים יאסר ערפאת, אם אכן תאומת, יש בה כדי לפגוע במאמציה המדיניים של ישראל והיא בבחינת תקיעת סכין בגב האומה" — אמר שריר.

השר הוסיף, כי החוק שווה לכולם וכולם שווים בפני החוק ובכלל זה אייבי נתן. הוא התריע על כך ש„לאחרונה אנו עדים לעיתים תכופות מדי לזלזול בחוק האוסר מגע עם אויב וטוב שהמערכת השיפוטית תיתן דעתה על כך בהקדם".

השר אמר, כי קיים אתמול מספר בירורים במשרדו בעניין הפגישה המשוערת של אייבי נתן עם יאסר ערפאת.

הרשימה המתקדמת גינתה אתמול את קריאתו של שר־המשפטים אברהם שריר את אייבי נתן ולהעמידו לדין עם שובו לארץ.

„לא שמענו את השר שריר מתבטא בצורה כזאת בנושא רצח הפועלים הערבים באור־יהודה ומעשי אלימות ורצח אחרים על רקע גזעני. הוא בחר להיטפל דווקא לאייבי נתן, שכל חטאו הוא מסירותו לעניין השלום. זאת אינה התבטאות של שר־המשפטים אלא של פוליטיקאי המבקש להימנות עם הימין הקיצוני" — אמרו ב„מתקדמת".

סגן ראש הממשלה ושר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, אמר אתמול כי אין הוא מטיל ספק, בכוונותיו של אייבי נתן לקדם את תהליך השלום, אך יחד עם זאת הוא עבר לכאורה עבירה והפר את החוק בפגישתו עם ערפאת.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת בניה, אחוזי בניה של 6% ברחוב בריוקוף מס' 1, רג, גוש 6631, חלקה 7, תיק בנין 2219°001 (2141°005) + 2219°003 (2141°005).

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

RAPAC ELECTRONICS LTD. — רפק אלקטרוניקה בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה תתקיים ביום ה' 29.9.88 בשעה 16.30 במשרדי החברה ברחוב קהילת סלוניקי 7, תל־אביב.

על סדר היום:

1. דו"ח מנהלים.
2. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1987.
3. בחירת מנהלים.
4. החלפת רואה חשבון.
5. שונות.

כל בעל מניות שלא יוכל להשתתף אישית באסיפה רשאי להשתתף בה על־ידי שליח שיתמנה בכתב, חתום על ידו, בנוסח שניתן לקבלו במשרדי החברה בתנאי שכתב המינוי יימסר במשרד החברה 48 שעות לפני המועד הקבוע לפתיחת האסיפה.

מיכה טנא, מזכיר החברה
בשם מועצת המנהלים

משרד החוץ השוודי „זועם ומזועזע מסירוב ישראל להתנצל על רצח ברנדוט"

השגריר אראל: התנצלנו לפני 40 שנה, ואין טעם לחזור על כך היום

מוטי בסוק

סמנכ"ל משרד החוץ השוודי דרש אתמול משגריר ישראל בשוודיה משה אראל, שישראל תתנצל בפני העם השוודי ומשפחת ברנדוט, בעקבות הפרסומים החדשים על רצח פולקה ברנדוט ב־1948. השגריר דחה את הבקשה.

הפגישה במשרד החוץ השוודי נמשכה כמחצית השעה, ולדברי אראל היא התנהלה באווירה טובה. לפני הפגישה נועץ אראל בדסק האירופי של משרד החוץ בירושלים. אראל הסביר כי ישראל פרסמה, מיד לאחר הרצח, לפני 40 שנה, הודעה רשמית בה היא הביעה את צערה על המקרה ואת השתתפותה בצער העם השוודי. לפיכך אין ישראל רואה טעם לפרסם הודעה דומה היום. הודאת שני המעורבים ברצח לא חשפה פרטים חדשים, מחוץ לשמות המעורבים.

לאחר הפגישה אמר דובר משרד החוץ השוודי כי הוא מזועזע ומלא חימה מסירובה של ישראל להתנצל. שר החוץ השבדי סטאן אנדרסון אמר כי „המינימום שאנחנו יכולים לצפות מישראל הוא הבעת תנחומים".

שוטרי דרא"פ שחררו האוטובוס החטוף בלסוטו

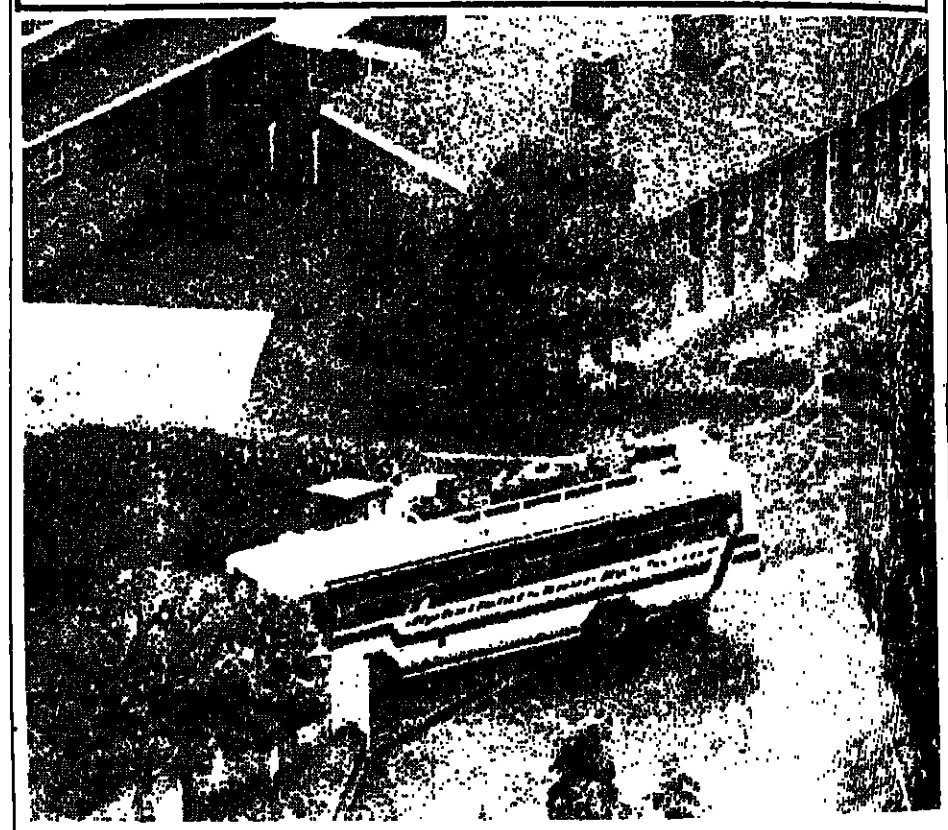

שוטרים דרום־אפריקניים הרגו אמש שלושה חוטפים שחורים, שהשתלטו על אוטובוס ובו 71 עולי־רגל, דרכם לראות את פני האפיפיור, שבא אתמול לביקור בלסוטו. צעירה מבני־הערובה, נהרגה ו־11 נוסעים נפצעו. החוטף הרביעי נלכד. החוטפים דרשו להיפגש עם האפיפיור, ועם מלך לסוטו, מושושו, שדחה בתוקף את תביעתם.

השוטרים הסתערו על האוטובוס החטוף לפי בקשת ממשלתה הצבאית של לסוטו, שהתקשתה לטפל בחטיפה בכוחות עצמה. המשטרה מסרה, כי השוטרים הסתערו על האוטובוס כאשר הסיעוהו החוטפים בניסיון לפרוץ את שערי הברזל הנעולים בחצר הנציב העליון הבריטי במאסרו, בירת הממלכה האפריקנית הקטנה. לדברי מקור דרום־אפריקני, החוטפים הם שפתחו באש ראשונים, והנוסעים נפגעו מיריותיהם. בתמונה: האוטובוס ליד חצר הנציב הבריטי בבירת לסוטו. (אי.פי)

חטף 11 כדי „לקדם השלום בלבנון"

אי.פי.

ריצ'מונד, וירג'יניה. — גבר חמוש בנשק אוטומטי לכד אתמול 11 בני־ערובה בלשכת גיוס צבאית בריצ'מונד, במדינת וירג'יניה, בארה"ב, אך שחרר אותם כעבור כמה שעות, אחרי ששתי תחנות־שידור מקומיות הסכימו לשדר הצהרה לפיה מטרתו היא „לקדם את השלום בלבנון".

החוטף, שהגדיר עצמו כאזרח מקומי ממוצא לבנוני, היה חמוש ב„קלשניקוב", וטען תחילה, בשיחות טלפוניות עם נציג השלטונות, כי יחד עימו שניים חמושים אף הם בנשק אוטומטי.

הוא פרץ לבדו ללשכת הגיוס, במרכז קניות בלב העיר, ולכד תשעה אנשי־צבא ושני אזרחים. כעבור זמן־מה שחרר את שני האזרחים, ומפיהם התברר לנציגי המשטרה, כי החוטף פועל לבדו. שוטרים חמושים הקיפו את בניין הלשכה והתכוננו לקרב, אך החוטף החל לשחרר את בני־הערובה בהדרגה, מדי כעשר דקות, אחרי ששתי תחנות הרדיו שידרו את הצהרתו.

● פרקליטות מחוז הדרום הגישה אתמול בבית המשפט המחוזי באר שבע כתב אישום נגד 5 ימאים תורכיים, שנתפסו לפני כחודש מול חוף עזה, כשעל סיפון הספינה 2 וחצי טונות חשיש.

מרפי מנהל בסוריה שיחות „גורליות לעתיד לבנון"

רויטר סי"צ

סגן שר החוץ האמריקני, ריצ'רד מרפי, פתח בשיחות עם מנהיגים סורים בדמשק על המצב בלבנון, תשעה ימים לפני סיום כהונתו של נשיא לבנון אמין ג'מאייל.

השליח האמריקני שהגיע ביום שלישי בערב לבירת סוריה, שוחח שלוש שעות עם שר החוץ הסורי, פארוק אל שרעה על המצב בלבנון.

שגרירות ארה"ב בדמשק סירבה למסור פרטים כלשהם על תוכן השיחות, וגם סירבה לומר אם מרפי ייפגש עם הנשיא אסד.

הקשרים בין וושינגטון לדמשק נתחדדו לאחר שהנוצרים החרימו ב־18 באוגוסט את בחירת הנשיא הלבנוני החדש, ובכך מנעו את בחירתו של המועמד הפרו־סורי, סולימאן פראנג'יה.

עיתוני דמשק האשימו אז את ארה"ב וישראל כי יזמו את עמדתו העיקשת של „המחנה הנוצרי" והתערבו בענייני הפנים של לבנון.

יו"ר הפרלמנט הלבנוני, חוסיין חוסייני, בעל ברית של דמשק, זימן את חברי הפרלמנט למושב חדש ב־22 בספטמבר, ערב סיום המנדט של ג'מאייל, אולם חוגים פוליטיים בביירות מעריכים, כי המבוי הסתום לא ייפרץ כל עוד לא יצליחו ארה"ב וסוריה להגיע להבנה.

עיתוני לבנון הגדירו אתמול את ביקורו של מרפי כ„שליחות של ההזדמנות האחרונה", ו„הצלחה או גהינום ללבנון".

אם לא יתמנה יורש לנשיא ג'מאייל לפני ה־23 בספטמבר עלולות לכהן בלבנון שתי ממשלות: הראשונה, של הנשיא ג'מאייל שתוכר רק על ידי המחנה הנוצרי, והשנייה, של ראש הממשלה הנוכחי סלים חוס, שתזכה לתמיכה בעלי בריתה של דמשק.

עשרות אלפים נמלטים מפני סערת ההוריקאן „גילברט"

רויטר, סי"צ

סערת הוריקאן, שקיבלה את הכינוי „גילברט", והיא החזקה ביותר בחצי הכדור המערבי במאה הנוכחית, התחזקה אתמול עוד יותר, ונעה לעבר מפרץ מקסיקו במהירות רוח של 300 קמ"ש.

הסערה שחלפה במשך שלושה ימים מעל הים הקאריבי גרמה עד כה למותם של 13 בני אדם ולנזקים כבדים ברכוש. היא הגיעה לאי הנופש המכסיקני קוזומל לאחר שפקדה את ג'מאיקה ואיי קיימאן.

בג'מאייקה נהרגו ביום שני לפחות חמישה בני אדם ואלפים נמלטו. אלפי בתים נהרסו, השירותים הציבוריים שותקו והיו הצפות גדולות ושטפונות בכל האי.

הסערה נעה לעבר חצי האי יוקטאן במכסיקו ובעקבות האזהרות ברדיו והטלוויזיה נטשו התיירים את בתי המלון שלאורך החוף. עד 75.000 בני אדם נסים לפנים המדינה.

הלייבור תובע הסבר: האם ירה הנספח בסוכן אם.אי.5?

רויטר, סי"צ

לונדון.— גירושם של השגריר הקובני, אוסקר פרננדז, והנספח המסחרי קרלוס מרינה פרז, ביום שלישי עורר סערה בכלי התקשורת בבריטניה. האופוזיציה דרשה מן הממשלה להסביר את מניעי הגירוש, ובעיתונים הופיעו ידיעות לפיהן שרותי הביטחון הבריטיים מעורבים בפרשה.

העיתונות, שציטטה מקורות במשטרה, מסרה כי האדם שנפצע מהיריות של הנספח הקובני היה איש הריגול הנגדי הבריטי, אם.אי.5 שעקב, ביחד עם שלושה אנשים נוספים, אחרי הנספח.

גם ממשלת קובה האשימה את שרותי הביון הבריטיים והאמריקניים במעורבות בפרשה. לטענתה, סוכן ביון קובני, פלורנטינו אזפילאגה, שערק למערב לפני שנה ניסה לשכנע את מרינה לערוק.

מפלגת הלייבור קראה למרגרט תאצ'ר להשיב, אם הביון הבריטי והאמריקני אכן מעורבים בפרשה ואם מרינה היה תחת מעקב.

בינתיים סירב הסקוטלנד יארד לזהות את האיש שנפצע מיריות הנספח, ונראה נמלט כשמטפחת ספוגת דם צמודה לראשו. בהודעה נאמר: „המשטרה השתכנעה שהאיש, שנפצע קל, לא היווה איום לדיפלומט הקובני". גם משרד החוץ נמנע בינתיים מלהגיב על הפרשה.

„די לכיבוש הישראלי" מחו „נשים בשחורים" ברומא

אהרון ניר (איטליה)

רומא. — „נשים בשחורים נגד הכיבוש הישראלי — חיים, אדמה, חופש לפלשתין" — בסיסמה זו הפגינו כמה עשרות נשים איטלקיות, לבושות שחורים, ליד „מזבח המולדת", המונומנט הלבן הענקי בכיכר המרכזית ברומא (פיאצה ונציה), לזכר החייל האלמוני בכל מלחמות איטליה.

הנשים נשאו...

האופוזיציה בבורמה נערכת לחילופי שלטון והמונים מפגינים בראנגון

רויטר, אי.פי.

ראנגון. — המאבק על הדמוקרטיה בבורמה נמשך גם בחודשי המו"מ, שבהם נעשה ניסיון להקים חזית אחידה של האופוזיציה לקראת החלפת המשטר. אתמול הבטיחו ראשי האופוזיציה להגיש תוך 48 שעות תוכנית להקמת ממשלה אלטרנטיבית.

נוסף על הדיונים בקרב ראשי האופוזיציה, פתחו הסטודנטים במגעים עם מאות איגודים מקצועיים, שקמו באורח ספונטאני, לאחר שמפלגת השלטון איבדה את השליטה. „הרושם הוא, שנעשה ניסיון כולל לשיתוף פעולה רציני" — אמר דיפלומט מערבי.

בעוד השיחות נמשכות, צעדו אתמול יותר מ־100 אלף אנשים ברחובות ראנגון, בהפגנה שנועדה לאלץ את הממשלה הרודנית להתפטר לאלתר, בלי להמתין להקמת ממשלה דמוקרטית או זמנית של האופוזיציה. כמו בהפגנות קודמות, צעדו הסטודנטים בראש המפגינים, ... מאונג להו... זמנית להוי...

הדמוקרטיה.

בגלל השביתות שהכריזו האיגודים המקצועיים שצצו בבורמה, החלו התושבים לחוש מחסור באורז ובמוצרי מזון אחרים, וכן בדלק ובמוצרי נפט, והמסחר בשוק השחור פורח. אתמול, לרגל...

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הודעה

למגדלי האבוקדו ולמשווקים

בזה הננו להודיעכם כי החל מיום א' 18.9.88 מתחילה עונת שיווק אבוקדו לשוק המקומי **באמצעות המועצה בלבד**

החל ממועד הנ"ל כל האבוקדו מהזנים אטינגר – פוארטה – האס – נבל וריד, יועברו אך ורק דרך בתי האריזה ליצוא והפרי לשוק המקומי ישווק ע"י המועצה כבעבר, מותנה בתוצאות בדיקות הבשלה לפי התקן, אשר מתבצעות ע"י בתי האריזה.

יוצא מהכלל הם זני אבוקדו שאינם זני יצוא, אולם שיווקם יותר רק לאחר תיאום מוקדם עם המועצה – המחלקה לשיווק.

המועצה תנקוט בכל האמצעים החוקיים שעומדים לרשותה לגבי מפירי הוראות אלה.

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)
ע. מאיר, מנכ"ל

של מטבעות
דולר אמריק.
מרק גרמני
לירה סטרלינ.
פרנק צרפתי
יין יפאני
גילדן הולנד
פרנק שווייצ.
כתר שבדי
כתר נורווגי
כתר דני
מרק פיני
דולר קנדי
דולר אוסטרל.
ראנד דר' אפ.
פרנק בלגי
שילינג אוס.
לירה איטלק.

ישראל־אש״ף: יש דיבור?

„הבחור התמים" עשה זאת שוב

ב־1966, יותר משנה לפני מלחמת ששת הימים, יצא אייבי נתן בשליחות שלום אל נאצר. עתה הביא „תוכנית שלום פרטית" לערפאת ■ לאיזו תגובה יזכה הפעם?

חיים מרגלית

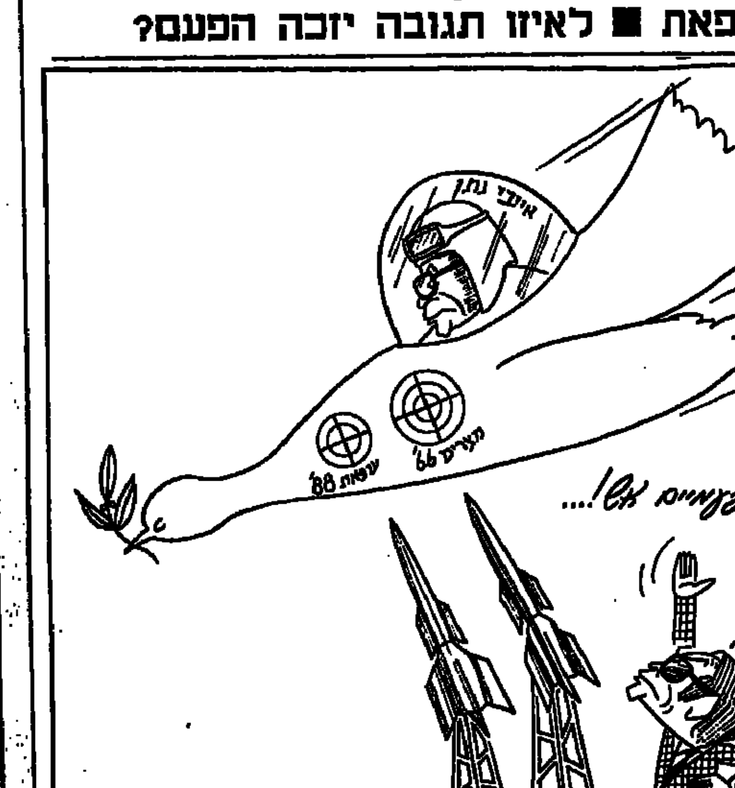

אייבי נתן נפגש עם ראש אש״ף יאסר ערפאת. הוא הביא לו הצעות שלום בין ישראל לפלשתינים. התגובות למעשיו של נתן נעות בין תמיכה שקולה לבין זעם נוראי — כצפוי — של מנהיגי „התחיה". אליהם יצטרפו קרוב לוודאי שאר העופות הטורפים, שמומחיותם היא צריחות נוראיות על כל מי שחושב שלום ומדבר שלום.

אייבי נתן, שדבריו נאים ומעשיו טובים, עשה זאת שנית. הפעם הראשונה שהוא יצא לשליחות שלום היתה ב־28 בפברואר 1966. אז זה היה אחרת: הוא טס למצרים במטוסו הפרטי „שלום", לדבר שלום עם גמאל עבדול נאצר, נשיא מצרים.

השנה היתה 1966, שנה ושלושה חודשים לפני מלחמת ששת הימים, ששינתה את כולנו מקצה לקצה. אז, ב־1966, היינו פרובינציה קטנה. הידיעה על הטיסה שודרה ברדיו בשעה 9 בבוקר והארץ רעדה ת״ק על ת״ק פרסה. אייבי הפך לשיחת היום. עד אז הכירו אותו מקסימום באי קפה „קליפורניה", ששכן בפסג' דיזנגוף ברחוב פרישמן. ההודעה הדרמטית הפכה אותו ל„מלאך השלום". הרפתקאת השלום שלו, כפי שכינו את הטיסה, ארכה 36 שעות. הוא יצא מהארץ בשעה 7.30 בבוקר וכעבור שעתיים נחת בפורט סעיד, נפגש עם המושל של האזור, שאמר לו: „עם אנשים כמוך אפשר לדבר, אם תביא מיליון חתימות נוכל לנהל מו״מ." לאחר דברים אלה הוא נשלח אחר כבוד בחזרה לישראל. מרגע צאתו ועד שובו — כולם דאגו בכנות לשלומו. ידידיו, שתוך כדי הטיסה הפכו למאות ולאלפים, פנו אל ראש הממשלה דאז לוי אשכול, שיקבלו לשיחה. השיחה לא יצאה לפועל. נתן יצא למסע הסברה במדינות מערב־אירופה וארה״ב, שם מצא אוזן קשבת יותר מאשר כאן, אצלנו. ולא רק זאת. ערביי ישראל התלהבו מטיסתו למצריים הרבה יותר מאשר האוכלוסיה היהודית. הם חתמו ברבבותיהם על העצומה שנתן הפיץ אז למען שלום עם מצרים.

נראה כי גם עתה ימצא אייבי נתן הענות מירבית באוכלוסיה הערבית בישראל, לעומת אלה שיכנו אותו „תמים", בחור טוב שאינו מבין הרבה בפוליטיקה. אך התמימים הם לא פעם חכמים מהמתוחכמים.

שובך לשלום.

האופציה האחרת — חומייני

החזית הקשה שבה נתונה הלאומיות הפלשתינית מאפשרת לכוחות חדשים להיכנס לזירה, ובאורח טבעי זהו האיסלאם הפונדמנטליסטי ● מי שלא רצה לדבר עם ערפאת, יצטרך להילחם בחומייני

פנחס ענברי

יש לישראל נטייה להתאהב בשגיאות של עצמה, ובגדה המערבית באו לידי ביטוי, ערב ראש השנה התפתחויות מסובכות, המזכירות את התסבוכת של ישראל במלחמת לבנון. „פעולת צה״ל" בקלקיליה מצד אחד, והופעת האיסלאם הפונדמנטליסטי, „חמאס", מצד שני מוכיחות כי ההיסטוריה חוזרת על עצמה — ועל מה שעשו בגין, רפול ושרון בלבנון, חוזרים כמעט במדויק האחרונים רבין ושמיר בגדה המערבית — אלא שהתוצאות הפעם עלולות להיות חמורות פי כמה מאשר בלבנון.

באותו בסיסי ישראל מכה בפלשתינים, היחלשות הלאומיות הפלשתינית מצמיחה את האיסלאם הפונדמנטליסטי. בלבנון קיבלנו את חיזבאללה, ובגדה אנחנו מקבלים את „חמאס". ההבדל הוא שבעוד החיזבאללה היא מפלגה לבנונית בראש ובראשונה, ועיקר מעייניה בלבנון, הרי „חמאס" היא פלשתינית ועיקר עניינה הוא אנחנו. הצרות המזומנות לנו מ„חמאס" הם כאין וכאפס ממה שסבלנו מ„חיזבאללה". הלוואי ונתבדה — את מכוניות התופת שעצרנו על האוואלי, נצטרך לחסום כעת בכניסה לתל־אביב ולירושלים.

שר הביטחון, יצחק רבין, טען בראיון ראש השנה ל„קול ישראל", כי בפעולה בקלקיליה, אין חדש, וכי „פעולות יזומות" מן הסוג הזה כבר היו בעבר. וזה נכון. ההבדל בין „פעולת קלקיליה" ל„כניסות יזומות" של צה״ל לכפרים ערביים שהם מעשה של יום יום, הוא רק בכמות. בכלל, רוב האמצעים שנוקט צה״ל לדיכוי האינתיפאדה, הם בדרך־כלל מינון יותר גבוה של הצעדים שגרמו את האינתיפאדה. הלחץ על הלאומיות הפלשתינית היא המכנה המשותף בין רבין לבין רפול ושרון, מן הבחינה הזאת „פעולת צה״ל" בקלקיליה, היא דגם מיניאטורי של מצור צה״ל על ביירות. את מלחמת לבנון אפשר לכנות „מלחמת שולל" לא רק מבחינת השיטות שבה רימו את הממשלה (שרצתה שירמו אותה...), אלא גם מבחינת הגדרת מטרות המלחמה. לא „שלום הגליל" עמד לנגד עיניה של ממשלת בגין השנייה, אלא „שלום יהודה ושומרון", בבחינתו ניצחון על הלאומיות הפלשתינית במעוזה בביירות יכשיר את הקרקע לסיפוח יהודה ושומרון לישראל, ברוח זאת אפשר לומר כי „הפעולה" של צה״ל בקלקיליה איננה כל־כך נגד האינתיפאדה, כשם שהיא למען המתנחלים. הקשר בין הפעולה לבין הפגנת ההתנחלות עינב בירושלים יותר מדי בולט, מכדי שאפשר להתעלם ממנו. אם מצור צה״ל על ביירות נקרא אז „מלחמת שלום הגליל", הרי פעולת צה״ל בקלקיליה יכולה להיקרא „מלחמת שלום עינב".

מכל מקום, הרמיזה חזק מן חשונה, וב„פעולת קלקיליה" נכנסת ישראל לשלב חדש במדיניותה בשטחים, והוא שלב ההתמודדות הצבאית הישירה עם הלאומיות הפלשתינית. יש לזה מסרים מדיניים מרחיקי לכת, ואין זה מקרה כי לדברי המתנחלים הזכירה הפעולה את „פעולות התגמול" של היחידה 101 ערב מבצע סיני. אם התהליך הזה יעמיק — ויש סכנה כי זה מה שיקרה — עלולה „פעולת קלקיליה" להיזכר כראשית הניסיון למחוץ את האינתיפאדה בדרך צבאית, על־פי התוכנית שהכינו המתנחלים של התחיה, ועל־פי הגיונה של מלחמת לבנון. הפלשתינים מודעים לסכנה הזאת, ולפיכך הם מקפידים שלא לפתוח באש. נראה כי רבין החליט שלא להמתין עד שהפלשתינים יתנו לו עילה, והוא מנסה לבחון אפשרות להתחיל את שלב העימות הצבאי באורח הדרגתי, אבל יש להדגיש כי בראש ובראשונה הוא מבקש להשתיק את המתנחלים.

בראש השנה העניק השר רבין ראיון חשוב ל„ג'רוסלם פוסט" ובו חשף את האקלים המנטלי שבו הוא מתייחס אל הפלשתינים, והתייחסותו אל האינתיפאדה היא כאל מלחמה לכל דבר — יתרה מזאת, הוא משווה את האינתיפאדה למלחמת יום הכיפורים. לדעתו, כשם שסוריה ומצרים ביקשו לרכוש „יתרון צבאי מטיים במגמה להשמיד את ישראל בשלבים" — כך גם מנהיגי האינתיפאדה.

יחד עם זאת, ל„מעריב" העניק רבין ראיון אחר ובו אולי מתחילים להסתמן שינויים חשובים, שעדיין לא הכשילו בראיון ל„ג'רוסלם פוסט", הוא איננו פוסל מו״מ עם הפלשתינים (בניגוד לראיון שהעניק לפני שבועיים ל„חותם"), ואילו מקל על מאמצי אש״ף למצוא נוסחה למו״מ עם ישראל, בכך שהוא מדגיש כי איננו דורש מהם להכיר בישראל, בניגוד לעבר הוא גם מוכן להידבר עם כל פלשתיני, או קבוצת פלשתינים שיעמדו בקריטריונים הידועים, בלי לפשפש בעברם.

כך או כך, החזית הקשה שבה נתונה הלאומיות הפלשתינית, מאפשרת לכוחות חדשים להיכנס לזירה, ובאורח טבעי זהו האיסלאם הפונדמנטליסטי.

יש סימנים לא מעטים כי ישראל רואה בברכה את הופעתו של ארגון „חמאס", בעיקר מכיוון שהוא מבוסס על מפלגת „האחים המוסלמים", בעלת בריתה של ירדן. „אל־מג'מע אל איסלאמי" בעזה, שממנו התחיל ארגון „חמאס", זכה לעידוד מישראל, מכיוון שנחשב כוח נגדי לאש״ף. גם אם נאמר כי אין לישראל עניין לעודד את „חמאס", הוא זכה לעידוד מישראל, מכיוון שנחשב כוח נגדי לאש״ף. גם אם נאמר כי אין לישראל עניין לעודד את „חמאס", הרי המאבק בינו לבין אש״ף הוא על השליטה ברחוב. המעצרים ההמוניים שעורכת ישראל בקרב פעילי אש״ף, ההוצאה אל מחוץ לחוק של תנועת „א־שביבה", וכעת „המלחמה" נגד הוועדים העממיים של האינתיפאדה, מפקירה את הרחוב ל„חמאס", עד כי בשביתת „חמאס", לפני כשלושה שבועות, השביתה שהעלתה את „חמאס" על המפה, סובבו בגלוי ברחובות שכם פטרולים של אנשי „חמאס", כאשר הם מזהים את עצמם בסרטים שחורים על זרועם. אגב, סמלה של „חמאס" הוא דגל שחור — לא דגל פלשתין — ועליו „השהאדה" המוסלמית: „אין אלוהים מבלעדי אללה: מוחמד שליח אללה." הסמל הזה מודבק בגלוי על שמשות מכוניות, ואין הוא זוכה לאותו יחס עוין במחסומי צה״ל, כמו דגל פלשתין.

במסגרת „המלחמה באש״ף" הקפידה ישראל עם מנהיגי הציבור בשטחים על כל מוצא פיהם, ותיקים שלמים נערמו על מה אמר פלוני לעיתון אלמוני. תיקים מסוג זה משמשים, מן הסתם, עד היום חומר חשוב באותו „מידע חסוי" שמגישה ישראל לעיון בתי־המשפט, כאשר היא מחליטה לנקוט צעדים נגד תומך אש״ף כלשהו. רעיונותיהם של ראשי העיריות המגורשים מחברון ומחלחול, קאוסמה ומילחם, שימשו בזמנו חומר עיקרי נגדם כאשר פנו לבג״ץ לבטל את החלטת הגירוש. אבל, כרוזי „חמאס", המפארים את הטבח שנעשה ביהודי חיבר שבחצי האי ערב — בראשית האיסלאם, לא מטריד איש במערכת הביטחון. זהו המוטיב העיקרי בכרוזי „חמאס" האחרון, והוא ממחיש את גודל הסכנה בהתפתחות האיסלאם הפונדמנטליסטי.

חוזרנו: כי „חמאס" בנוייה, בעיקרו של דבר, מחברי מפלגת „האחים המוסלמים" הקשורים בירדן, אבל ירדן איננה יכולה להיות שאננה מהתגברות הכוח האיסלאמי. היא לא תרוויח את הסיוע שמושיטים לה האחים המוסלמים, אבל היתה מעדיפה לוותר עליו.

„האחים המוסלמים" קנו להם שם של מפלגה מתונה מאורגנת להפליא, אבל יש להטיל ספק רב במוניטין הזה. המשמעת הפנימית מפוקפקת, ואף־על־פי שהיא קשורה בוואקף המוסלמי, הרי ידוע על מסגדים רבים המורים את פיה. פירוש הדבר שההנהגה תסכם על קו מסוים, נוח לירדן, אבל המטיפים מן השורה עלולים בקלות לגלוש להתקפה על ירדן. בנוסף על כך, לא הכל כשורה בין ירדן לבין ה„אחים". מחלוקת ממשית נתגלעה ביניהם לאחר התקרבות ירדן לסוריה, ונטישת „האחים המוסלמים", בעיצומו של מאבקם נגד המשטר של הנשיא אסאד בסוריה.

בינואר לפני שנתיים הופיע במזרח ירושלים גלגול קודם של „חמאס", והוא ארגון „לוחמי ארץ הקודש", והכרוזים שהפיץ תקפו את ירדן בגלל התקרבותה לסוריה. באותם ימים היו „האחים המוסלמים" קרובים ל„פת״ח" האנטי־סורי, מירדן הפרו־סורית, והמחלוקת עם ירדן בעניין הסורי עדיין נותרה בעינה. אם כך, הסיוע שחולה ירדן לקבל מ„האחים המוסלמים" לא מבטיח לה את נאמנות קנאי האיסלאם לאורך כל הדרך. מה שהניע את האיסלאמיים לפעול הוא קודם־כל הנטייה הגוברת של פת״ח לבוא לידי מו״מ עם ישראל, ובעיקר מה שפורסם על „מסמכי חוסייני" לוותר על גבולות 1947. ברגע ש„האחים" יקנו להם אחיזה איתנה בגדה המערבית, הם עלולים לסכן גם את ירדן, ביחוד אם יגיע רגע שגם היא תחליט לנוע לכיוון התהליך המדיני. לא ברור איפוא מדוע מצא השר רבין להקל ראש באיסלאם הפונדמנטליסטי בראיון ל„מעריב".

בראיון ל„ג'רוזלם פוסט" קבע שר הביטחון קביעה שיש בה מן האמת, הוא אמר כי חלה התעייפות גדולה מן האינתיפאדה, ואפשר להשיג רגיעה נוספת בלחץ צבאי. גם בלבנון הצליחה ישראל להוציא את ערפאת מביירות, אבל לא מחק את אש״ף מן המפה.

ייתכן כי האינתיפאדה תשנה את פניה, כי סוחרים רבים התעייפו, ואינם מוכנים לשאת על גבם באופן בלעדי את משא ההשתמטות. העידוד שהם קיבלו לעמוד מול הצעירים של „חמאס", עשוי לאשר לאלה מהם האוהדים את „חמאס" להתנגד בשלב כלשהו גם לשביתה. בבית־לחם, פגשתי סוחר, תומך „חמאס", אשר אמר לי במפורש כי שביתה, לדעתו, לא תאריך ימים. גם כרוז האינתיפאדה האחרון מציין כי יש מקומות שבהם חלה התרופפות של שביתת המסחר. ואכן החזית הכפולה, מול ישראל ומול האיסלאם, עלולה להחליש את אש״ף — ואז תצטרך ישראל לעמוד מול האיסלאם, ומי שלא רצה לדבר עם ערפאת, יצטרך להילחם בחומייני.

משפט מוסקבה 1988

במשפטי הראווה ב־1938 חיסל סטאלין את שרידי המשטר הישן, כיום, מחסל גורבצ'וב את שרידי תומכי קודמיו

אריק לי

מבט ראשון, שני חלקי הכותרת נראים כלקוחים שונים זה מזה, שאי־אפשר למצוא להם מבנה משותף. משפט מוסקבה הגדול של 1938 היה הדוגמה הבולטת (והאחרון מסוגו) של השיטה הסטאליניסטית. היו בו כל המאפיינים של הטוטליטריזם הסובייטי בשיאו. לעומת זאת, משפט הראווה הגדול, שמתרחש היום במוסקבה, הוא לכאורה מבטא את רוח „הגלזנוסט".

מרס 1938, לאחר שיוסף השלים את השמדת האופוזיציה והפיקטיבית כאחר) בצבא, התחיל משפטם של 21 חברי האנטי־סובייטי של ימניים וטרוצקי־ ראש הנאשמים עמד ניקולאי אחד ממייסדי המשטר הסובייטי, „איזבסטיה", וראש האינטר־ השלישי. בוכארין ושותפיו סמלו הוותיקים את תקופת לנין וטרוצקי, המהפכה. בסדרת המשפטים ב־1938, סטאלין הפגין לעמו, את שליטתו המלאה על ברית על צבאה, על ממשלתה, ועל השלטת בה.

של חתנו של ברז'נייב ושותפיו, בימים אלה בחלק הצבאי של בית־ העליון במוסקבה, אף הוא מסמן סוף המשמרות, ומנהיגות חדשה אם כבוארין סימל את ערכיה של מהפכת אוקטובר, ברז'נייב מסמל היום את הדריכה במקום, של המשטר הישן.

הזיהוי שיוצא חי

גד מנהיגי הבולשביקים לפני מוגזמות. הם קשרו קשר, וישינסקי, להפיל את סטאלין. הם ריגלו למען גרמניה האימפריה היפאנית. הם הסכימו בין־המועצות תמורת תמיכה ומסוקי. בנוסף לזה, בוכארין בעצמו לרצוח את לנין וסטאלין כבר לפני 20 שנים. כדי לחסל את יריביו סטאלין היה מוכן להאשים את כל ממנו, שהוא כמעט היחיד במשפטים אלה) בפשעים החמורים — הבלה, רצח, ריגול.

של גורבצ'וב שונה לחלוטין. הוא ומשוחד. חתנו של ברז'נייב ושותפיו לא פחות מ־6 גנרלים) מואשמים בלבד. אף אחד לא מאשים את או את משפחתו בריגול לטובת למשל. רמת האבסורדיות מוסקבה ירדה בהרבה ב־50 השנים.

הבדלים בהאשמות, העונש המקרים, הוא עונש המוות. הנאשמים ב־1938, 18 עמדו בסוף של המשטרה החשאית של אינני יודע אם התובע היום ידרוש עונש הנאשמים — אך לפי החוק לו לבקש את זה מהשופטים.

השנתי האחרון והמתייחס ל־ „אמנסטי אינטרנשיונל" טוען סובייטים נשפטו למוות, בשנה. בשנות ה־80 מותר סובייטים לקבוע עונש מוות של פשעים „כלכליים". אך לא תהליכים. למזלו הטוב של של ברז'נייב ושותפיו מאושמים שעבורו אפשר לבקש עונש ה־30, עם מזל דומה, בוכארין באשמה בריגול, חבלה, רצח — אפשר היה לדרוש עונש

מי חבוש במוסקבה

משפט ראווה, התקשורת הרשמית לא לתהליך, הדיון מוסקבה עדות. גם מספק עדכונים הקדמות המשפט. לפי כלי הסובייטיים, המשפט מתנהל של ההגנה עובדים במרץ ומאפשרים להגנה לעשות על זכויותיהם של אין היום אפשרות לנהל משפט כמו

(סוף בעמוד 8)

פרס. לונדון

שמיר. בודפשט

קפיצה מדינית וקריצה לבוחר

מוטי בסוק

בפוליטיקה האמריקנית, מקובל להשתמש בצמד המילים „ברווז צולע", כדי לתאר משטר שסיים את תפקידו, אם כי טכנית ופורמלית הוא ממשיך לשאת בעול. ממשלת האחדות הלאומית היא, ללא ספק, „ברווז צולע". היא את שלה עשתה ולא עשתה, וכולם, כולל שמיר ופרס, מחכים לראות מה ילד העם ב־1 בנובמבר הקרוב.

את תקופת הדמדומים מנצלים שני הגדולים, שמיר ופרס, ולא רק הם (שרון שב בערב החג מפולין), לשורה של גיחות אחרונות לחו״ל. שמיר בהונגריה. פרס באנגליה. בקרוב שוב יהיה פרס בחו״ל.

את תקופת הדמדומים שלפני הבחירות מנצלים פרס ושמיר לגיחות אחרונות לחו״ל. לחלק מהפגישות חשיבות מדינית. האחרות נערכות עם קריצה ברורה לבוחר

תחילה בצרפת, אצל ידידו מיטראן, ואחר־כך בניו־יורק, בעצרת האו״ם, ובמה שאמור להיות זיקוקי דינור ופצצות תאורה, המיני־פסגה עם רייגן, שולץ ומגיד.

לחלק מן הפגישות יש חשיבות מדינית. למרות היותם „ברווז צולע", שמיר ופרס עדיין בתפקיד, והם אינם יכולים להתעלם או להניח נושאים מיידיים. עצרת האו״ם הקרובה, שתתקיים בסוף ספטמבר, היא אירוע שנתי, שישראל ופרס אינם יכולים להתעלם ממנו, גם אם ב־1.11.88 נערכות בארץ בחירות. עם זאת, חלק מן הפגישות האחרות נערכות, ללא צל של ספק, עם קריצה ברורה לבוחר.

פרופיל נמוך

הקפיצה של שמיר להונגריה, הביקור הראשון של ראש־ממשלה ישראלי במזרח־אירופה (להוציא רומניה) מאז מלחמת ששת הימים, היא ללא ספק אירוע מדיני ודיפלומטי חשוב. עם זאת לכולם ברור, כי אלמלא הבחירות הקרובות, שמיר לא היה יוצא לבודפשט, בתנאים וביחס שהכתיבו לו ההונגרים. הביקור מוגדר כפרטי. נעדרים ממנו כל הסממנים של ביקור ממלכתי. לא הדר ולא כבוד. בודפשט לחצה על לשכת רה״מ בירושלים לשמור על פרופיל נמוך ביותר עד שלשום. כל הדלפה לעיתונות היתה עלולה להביא לביטול הביקור. ההכנות לטיסה נעשו במחתרת.

בישיבת הממשלה ביום ראשון השבוע, כל שרי ממשלת ישראל לא ידעו דבר ותצ־ידבר על הביקור. כאילו יוצא בשליחות סודית ביותר, עלומה, לאחת מבירות ערב. רק שלישי, לאחר שבודפשט דיווחה על הביקור, נפתחה לשכת והועילה בטובה לגרב פרטים על ראש־הממשלה, שומר הסוד, נאלץ בבוקר לקיים משאל שרים טלפוני לאשר את הנסיעה.

ההונגרים לחצו, ואנשי ההוד נכנעו בנקודה נוספת, כואבת בתקופת בחירות. בודפשט דרשה ללא עיתונאים. הרי מדובר בביקור פרטי. הרי מדובר על פרופיל נמוך. בשביל מה הרעש והצלצולים התקשורת. לא עזרו לאנשי שמיר על שנת בחירות, על חשיבות התקשורת לליכוד. התקשורת הישראלית נשארה בבית.

אין ספק, כי אם היינו עומדים אחרי הבחירות, הביקור היה נראה לא ביקור־עבודה פרטי, אלא ביקור של ראש־ממשלה. אצל ראש־ממשלה פמליה מצומצמת של שלושה אלא פמליה מכובדת, כנדרש. לא עיתונאית מוחלטת, לפני וכזמן אל ראש־הממשלה היו נלווים רדיו ועיתונות. אבל חודש הבחירות, שמיר מוכן להתפשר בשיריים. כל כותרת ראשית חשובה היום. כך, על כל פנים, מומחי הבחירות, והמוטמים לתקשורת המונים.

את הביקור של שמיר הבינו שלושה אנשים. את הפתחים הראשונים טווח, עוד לפני תורשים אחרים מרידור. לפני כתורש ביקר בהונגריה אליקים רובינשטיין, מזכיר הממשלה אגב, ביקורו מוגדר, כמובן, כפרטי. שההסוואה תהיה מושלמת, לקח המזכיר לבודפשט, גם את אשתו. את הביקור, בימים האחרונים, רה״מ, אל״מ עזריאל נבו, עם שמיר להונגריה מרידור, רובינשטיין ויועץ לתקשורת, אבי פזנר. שמיר לא לקח את רוני מילוא, לא את אולמרט, את מנכ״ל משרדו, יוסי בן־אהרון. שמתעניין מיהו חוג יועצי ראש־הממשלה. רשימת והנשארים מספקת חומר רב למחשבה.

סירבו להשתתף במשחק

בסביבה הקרובה לפרס חשש בשל הבחירות כמובן, מהנסיעה של לבודפשט. ד״ר נמרוד נוביק, המדיני של שר החוץ, ניסה לפטרונו נסיעה מקבילה לפולין ירוזלסקי. ההיגיון היה פשוט, במזרח־אירופה. שמחו האחרונה לדבר אחרת על בשתי המדינות יש לנו משרדי היחסים הבילטרליים בין ובודפשט מחד, ובין מאידך, נמצאים בתנופה הפלא", הפולנים סירבו במשחקים של פרס. הבחירות של המערך, לא לביקור, בתקופות רבה, באריכות.

פרס יצא, איפוא, לביקור של

(סוף בעמוד 8)

על היום 15.9.88

ימי התשובה של רבין

אריה פלגי

לו חשבתי שיצחק רבין הוא איש דתי, הייתי פחות מופתע למובה מן הראיון שנתן ליעקב ארז, אשר התפרסם בגליון ראש השנה של „מעריב". לאנשים מאמינים, הימים הנוראים הם ימי חשבון נפש, הזדמנות נוחה, מועד מסודר מראש להודאה בשגיאות, לשינוי עמדות, להתחלות חדשות.

אך ככל הידוע לי, שר הבטחון אינו דתי, גם לא חוזר בתשובה ואינו זקוק למועדים מסורתיים כדי לבוא חשבון עם עצמו ועם מעשיו. אם ניכרים בדבריו שינויי עמדות, סימן שהמציאות, ההתרחשויות הניעו אותם לכך. כדאי לשים לב לדבריו, כי בפרפרזה, שאין בה הגזמה רבה, ניתן לומר במדינת ישראל „חיים ומוות בידי שר הבטחון". אין הוא דיקטטור, לא הכל יישק על פיו, אבל לעמדותיו השפעה רבה יותר על ההתפתחות הבטחונית מאשר לכל אזרח אחר במדינה, לרבות שרי הממשלה. והוא הופיע בחודשים האחרונים כשר בטחון קשוח, נחוש שלא עזוב ולא מורה.

בראיון הזה שואל אותו המראיין: „ואם

רבין: תמיד חשבתי, וגם היום אני חושב, שאני מוכן למשא־ומתן עם כל פלשתיני או קבוצת פלשתינים, שיאמרו — האמנה הפלשתינית שוב לא הקוראן שלנו, שיקבלו את החלטות 242, 338 של מועצת הבטחון כבסיס בלעדי לפתרון הסכסוך הערבי על מרכיביו, שיוקיעו ויגנו אלימות וטרור ושיהיו נכונים למשא־ומתן איתנו.

— גם בלי להתחשב בעברם?

רבין: אם היום אומרים לי את זה, את ארבעת אלה,

(אש״ף) ירים את הכפפה וינקוט מדיניות מתונה?"

רבין: אני לא רוצה לעסוק בספקולציות. אראה כאשר זה יקרה. תושבי השטחים עומדים בפני בעיה. חלק מהם מחכים למהלך מדיני ולא בהכרח קיצוני. אלה שמדגישים את הקיצוניות, כמו הגורמים האיסלאמיים, מאבדים היום גובה. הם לא מצביעים לאור בקצה המנהרה לתושבי השטחים, החשים כי הם נהרגו, נפצעו, סבלו כלכלית. אני עוד לא יודע לאן זה מוביל. לכן, אני חושב שאנחנו, לאור הנסיבות האלה, צריכים לומר את הדברים במלוא פשטותם: שלום מחייב גם את ירדן וגם את הפלשתינים. אם ירדן תעמוד מן הצד, אני בעד הידברות עם כל מנהיגות פלשתינית מתוך תושבי השטחים על הסדרים בינינו לבינם. אבל הם לא יכולים להביא את השלום, כי שלום בגבולנו המזרחי בלי ירדן, לא קיים.

— אין מנהיגות פלשתינית שלא קשורה עם אש״ף!

— כלומר, אתה מוכן לדבר עם מישהו מאש״ף, שחוזר בו מן האמנה הפלשתינית?

רבין: תמיד שואלים אותי, מה יהיה אם אש״ף יקבל זאת. אני שמעתי את זה 20 שנה. טרם ראיתי את זה, ולכן אני מפריד בין התשובות לשאלות ספקולטיביות לבין קביעת עמדה. זו העמדה שלי ועל בסיס זה אדבר עם כל פלשתיני או עם כל קבוצה פלשתינית, ואל תשאל אותי מה זה יעשה או לא יעשה. מי שיבוא ויקבל את אלה, אדבר איתו. עכשיו, שמת לב שאינני תובע הכרה בישראל. אינני זקוק להכרה בישראל. הבעיה איננה הכרה או אי־הכרה בישראל, אלא יצירת מציאות וקביעת בסיס למשא־ומתן לשלום ונכונות לשבת למשא־ומתן לשלום.

— הדברים שלך נשמעים מתונים...

רבין: תמיד הייתי מתון. אני מפריד בין שני פנים. בין הסכסוך הערבי־ישראלי בכללו לבין אלימות בכל צורה שהיא — מלחמה, טרור, אלימות אזרחית. לאלימות התשובה כוחנית. לפתרון הסכסוך — משא־ומתן סביב שולחן.

— אבל בניגוד לדברים האלה, תדמיתך מצטיירת נצית וקשוחה יותר ויותר, במיוחד מאז שהחלה ההתקוממות בשטחים. איך אתה חי עם תדמית קשוחה כזו?

רבין: נושא התדמית הוא בעיה. אי־אפשר להתעלם ממנה. בעשר השנים הראשונות לאחר מלחמת ששת הימים, כשהייתי בעד תוכנית אלון — נחשבתי ליונה. היום כשאני בעד תוכנית אלון — אני נחשב נץ. אני לא חושב שאסור לשנות עמדות, אבל יש דברים מהותיים בגישה עקרונית — האם אתה רוצה ישראל כמדינה יהודית או ללבנוניזציה של ישראל. צריך להיות מוכנים גם לפשרות כדי להבטיח את יכולתה של ישראל למלא את ייעודה היהודי וכדי ליצור תנאים להמשך מימוש החזון הציוני.

הארכנו במובאה כדי לתת תמונה שלימה ככל האפשר. מי ששמע בדברי רבין צליל של נוסחת שם־טוב־יריב לא בהכרח הזה הזיות. (בלי השם אבל גם לא מפי יריב...)

מי שאומר שאין בדברים האלה שינוי לעומת רבין המוכר בשנים האחרונות, הוא שבוי בהשקפות ומתעלם מעובדות. מי שאומר, שרבין יצטרף לאייבי נתן בנסיעתו הבאה לערפאת מעוות דברים בכיוונים הנוחים לו. יש כאן ניסוח שונה מן המקובל אצל רבין בגלל השינויים שנתהוו באיזור, לא חזרה בתשובה אלא תשובות אחרות במציאות אחרת.

ומי יודע, אולי הן מושפעות גם מאווירה של חשבון־נפש. אני מסתכן בהשערה כזאת אצל האדם הסגור, המופנם, המביך חדירות גם את הקרובים לדעותיו — בגלל שתי נימות המתגלות בראיון במקומות אחרים. נימה ראשונה היא, הערכתו, כשנתמנה בזמנו לראשות הממשלה, כאשר עוד לא היה בשל לתפקיד. הנימה השנייה היא הברקה. שימו לב: הברקות אצל רבין האנליטי עד כדי יובש. הברקה כיצד נחשב בגלל אותה עמדה עצמה פעם יונה ופעם נץ, כפי שהובא למעלה. והברקה חמקמקה אבל אלגנטית לגבי עמדתו כלפי ראשות הממשלה: „זה (אצלי) אופציה אבל לא אובססיה".

רבין, בדרך כלל, לא נכשל בפליטות פה. פחות מפוליטיקאים אחרים נסוג מעמדות בתגובה של הוצאה מהקשר. הגיון ומסקנתיות הם מן הצד היותר חזק שלו. עכשיו נותר לחכות ולראות האם עמדותיו בראיון זה הן פתיחה למדיניות חדשה או „רוח חדשה לגוש עציון" שינסה במהרה להשכיחה.

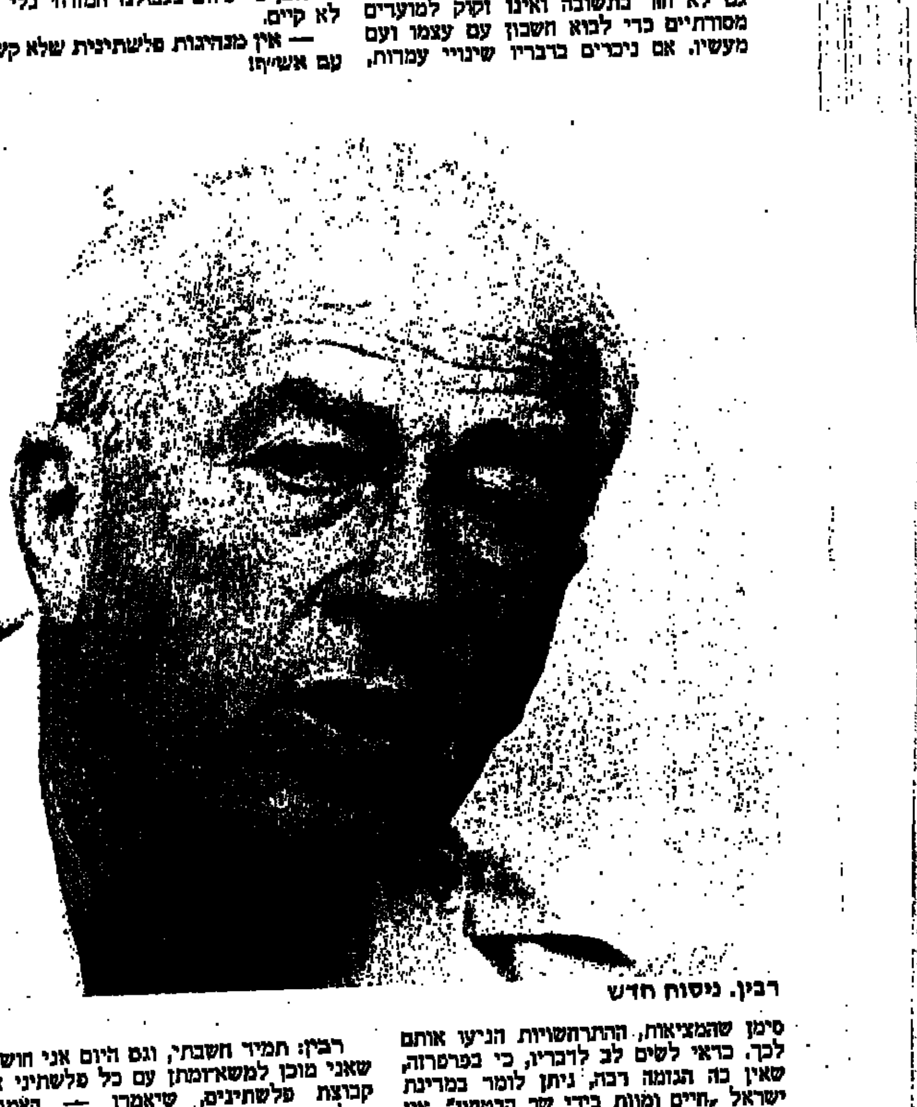
רבין. ניסוח חדש

ראש דסק לעיוני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי היום: עמית

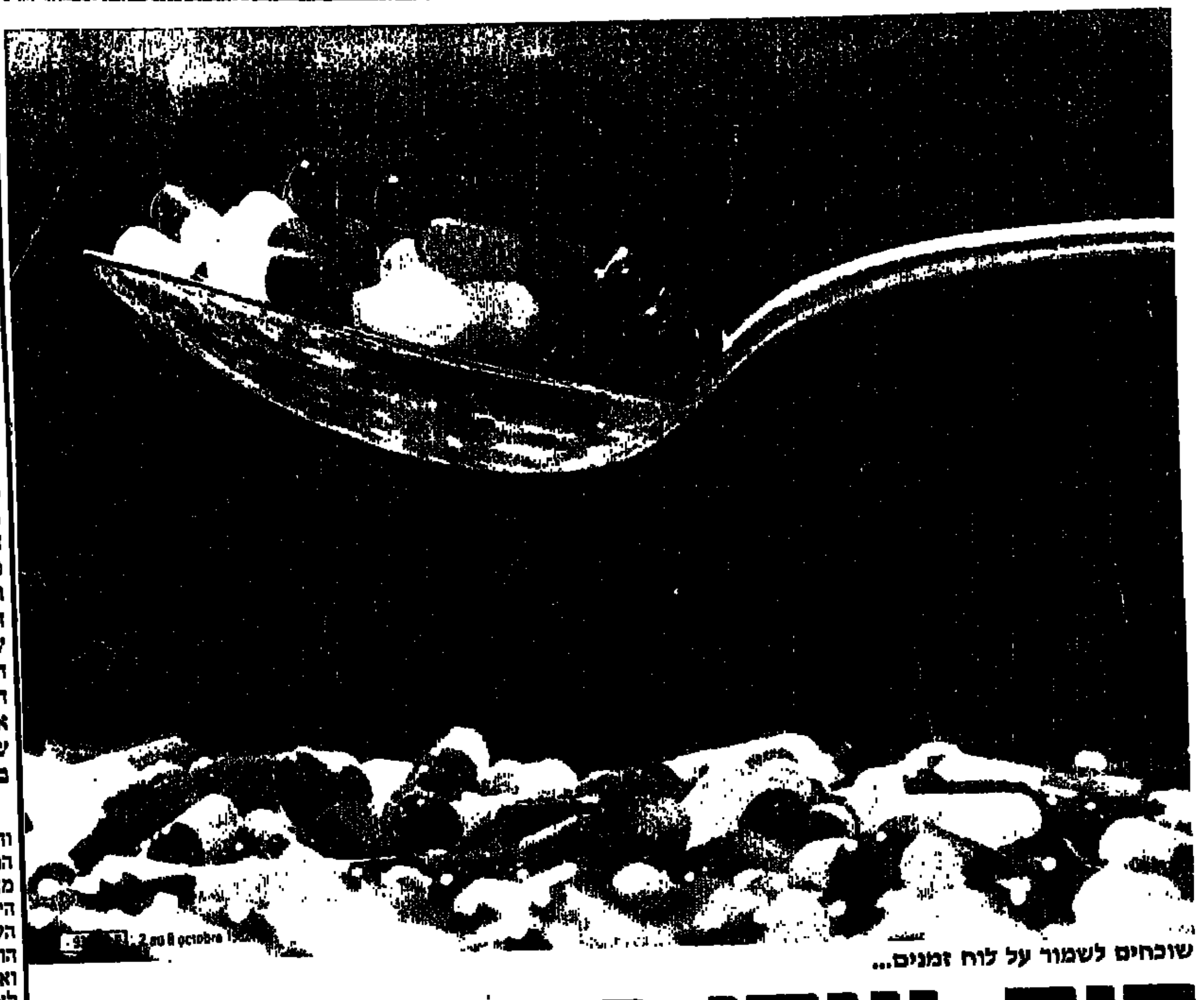

שוכחים לשמור על לוח זמנים...

סוף עידן הכדורים

במסגרת שיטה נסיונית מנסים להחליף את התרופות הקונבנציונליות בקפסולות מזעריות שיושתלו מתחת לעור, ויפיקו חומר פעיל הנחוץ לחולה, כמו אנטיביוטיקה למשל, למשך שנה

תרופות בצורת זריקות, טיפות, משחות, ברורים וטבליות מוכרות לכולנו: את הזריקות לרוב מזריקות אחיות, את התרופות בצורות אחרות יש לבלוע, לטפטף לאף, עיניים, אוזניים

אך כאשר הדבר נחוץ בטיפול לילדים, מתעוררות בעיות בקשר לביצוע. שמירה על רמה נאותה של תרופה בדם חשובה מאוד במקרים רבים, בין השאר במקרים בהם נחוץ אינסולין, אנטיביוטיקה ועוד. על כן יש לשמור מכל משמר על לוח זמנים מתאים.

כאשר מדובר בילדים וקשישים, אין זאת פעולה פשוטה אך גם אצל אחרים יש ושוכחים, או שנוטלים מנה גדולה יותר בתקווה שזה „יספיק"... לתרופות מסוימות יש השפעה לא רצויה, ולכן שמירה על לוח הזמנים חשובה כאן פי כמה. בעייתיות זאת הובילה המדענים לחיפוש שיטות אחרות של נטילת תרופות. בינתיים הדבר נעשה במסגרת שיטה נסיונית.

בין השיטות החדישות ייצור קפסולות מזעריות שאפשר להשתיל מתחת לעור באיזור העכוז או הזרוע, הקפסולה מכילה חומר פעיל הנחוץ לחולה וחודרת אל תוך מחזור הדם במשך... שנה. במכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס (MIT) מנסים לייצר לוחית מחומר פלסטי שאפשר יהיה להשתיל במוח, ואשר בדרך התפרקות ביולוגית תפעל כנגד גידולים סרטניים, וסוכרת ועוד. בנוגע לסוכרת קיימים, נסיונות ליצור תרופה־תרסיס, אשר דרך רירית האף תגיע למחזור הדם. החוקרים מנסים ליצור אמולסיה המורכבת מבועות, להן תהיה זיקה רק לסוגים מסוימים של תאי הגוף, בדרך זו התרופה תחדור לגוף דרך „תעלה" מתאימה ויחידה, פעולה שתמנע תופעות לוואי.

נושא אחר שעל הפרק הוא קליטה מבוקרת של החומר הפעיל אל תוך המחזור הדם. התרופה תשתחרר בהדרגה, אך גם בתגובה למצב במערכות הגוף. כך, למשל, מנסים להגיע לייצוב איטי, אך „לפי הזמנה", כלומר כאשר הגוף זקוק ליותר אינסולין למשל, אזי התגובה הביוכימית של התרופה „תתייצב" לפקודה. זה יהיה דומה למנגנון המפעיל את הלבלב. יש כבר בשוק אגד מדבק (פלסטר) המכיל ניטרוגליצרין המשתחרר רק כאשר יש צורך. הפלסטר נדבק לחזהו של החולה ומגיב במקרה של מצוקה.

קפסולה תשחרר את האינסולין לגוף במידת הצורך, היא די מסובכת בשל צורתה של המולקולה, מכאן נבע הרעיון לשלב אינסולין וסוג מסוים של אנזים המגיב לשינויים ברמת הסוכר בדם. ככל שרמת הסוכר בדם תעלה, כן יאיץ האנזים באינסולין לחדור לתוך מחזור הדם.

המחקר המסועף בנושא שינוי צורת התרופות אמור לשפר את כשירות חדירותן ליעד מסוים, את זמן פירוקם ולענות לכמה בעיות בשטח הקוסמטיקה. כך, למשל, עובדים על שיטה אחרת של „מריחת" משחות. הרעיון הוא לייצר ספוג אשר מורח כמות מסוימת של משחה לפי התוכנית. כך גם ניתן למרוח בצורה מבוקרת חומרים נגד כאבים, נגד יתושים ועוד.

סיפורי עצמות יבשות

חשמל בעצמות

טיפול חדש המושתת על גירוי חשמלי מאיץ תהליכי צמיחת עצמות

זוכרים את הסיסמה „יותר חשמל, פחות עמלי"? ובכן הסיסמה שוב אקטואלית אם כי בשטח שונה לגמרי — בצמיחת עצם במקום השברים, צמיחה הנחוצה למילוי החוסר במקום השבר.

שברים נגרמים כתוצאה מתאונות עבודה, תאונות דרכים, מחלות, זיהום וגידולים. בדרך־כלל מקובל לקבע את הדבר באמצעות גבס, מכשיר, ניתוח וכו', למרות זאת קיימים שברים שאינם מתאחים במשך זמן רב. לכן הרופאים מחפשים דרכים חדשות, השונות מן השיטות הקיימות. ד"ר איזק נד"ר וייגל מהשרות כתבו בגליון „איתנים", על טיפול חדש המושתת על גירוי חשמלי כמאיץ תהליכי צמיחת העצם. גירוי מסוג זה אינו מומלץ בשברים טריים, כך הרופאים מהשרות.

בסוף המאה הקודמת רווחה תיאוריה לפיה העצם מתאימה את מבניה בדרך האוסטימלית ביותר ללחצים המופעלים עליה. לפני 40 שנה נערכו נסיונות ובעקבות התוצאות התברר כי, העצם הנתונה בלחץ מבני יוצרת פוטנציאל חשמלי. החשמל שלילי באיזור הלחץ וחיובי באיזור המתח. לפני כשלושים שנה מצאו כי בקצוות הגדילה של העצם בזמן הריפוי נוצר פוטנציאל חשמלי שלילי, למעשה העצם השבורה היא כולה בעלת פוטנציאל חשמלי שלילי. שיאו של הפוטנציאל בנקודת הפגיעה. על סמך נתונים אלו במקרים של חוסר תגובה מתאימה לטיפול אחרים. החלו לטפל בשברים באמצעות גירוי חשמלי.

בטיפול מקובלות שלוש שיטות: שיטה פולשנית, בלתי פולשנית ושיטה מעורבת. בשיטה החצי פולשנית מכניסים לאיזור השבר אלקטרודות שליליות כתוצאה מכך נדבקת האלקטרודה החיובית לעור. הגירוי החשמלי הישיר במקום השבירה מאיץ תהליכי צמיחה של העצם. בשיטה הבלתי פולשנית החיבורים נעשים בחוץ, על גבי העור. בשיטה פולשנית אחרת מכניסים את האלקטרודות לתוך איזור השבר ויוצרים זרם מגרה.

השימוש בגירוי חשמלי הוא אינו במקום טיפולים אחרים כגון שתילת עצם, ומומלץ במקרים של חוסר חיבור מחלט או חיבור רחוי של שברים רבים.

כבר ב־1979 היו דיווחים על 170 מקרים של הצלחה במרכז רפואי אחד ועוד 310 מקרים של טיפול מוצלח במרכז רפואי אחר. דווח על 80 אחוזי הצלחה. נמסר כי התוצאות הטובות ביותר הושגו כאשר השתמשו בזרם חשמלי שגודלו בין 5־20 מיקרואמפר, עם הכנסת הקטודה לאיזור השבר. בערכים קרובים ל־100 מיקרואמפר הופיע נמק של הרקמה. ממדי התופעה גדולים יותר מסביב לאלקטרודה החיובית.

המחברים מוסרים עוד כי השיטה אמנם מקובלת במרכזים רפואיים שונים בחו"ל, אך בישראל היא עדיין בשלב של ניסוי. עד כה לא הצטבר ניסיון בכל הקשר לתוצאות כאן, בתנאים שלנו.

זהבה מוזס

המלצות מתות

מסקנות ועדת מן, שחקרה את נסיבות בריחתו של הרצל אביטן, נדחו למעשה על־ידי נציב שירות בתי־הסוהר. זה לא הפריע לו לומר, כי „הוועדה עשתה עבודה טובה"

ביום חמישי, 8.9.88, ערב ראש השנה, קיים נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר לוי שאול, מסיבת עיתונאים בלשכתו בירושלים. מטרת הפגישה היתה להציג בפני עיתונאים את מסקנות דו"ח וועדת מן והמלצותיה. ועדת חקירה זו מונתה על־ידי מ"מ הנציב, כדי לבדוק את הנסיבות שאיפשרו את בריחתו של אסיר־עולם המסוכן, הרצל אביטן, מבית־מעצר דרום בכלא באר־שבע. כמו כן — להציג את מסקנות היועצת המשפטית של שירות בתי הסוהר והחלטות הנציב בנוגע להם.

העיתוי, שנבחר להצגת הדו"ח והמסקנות וההמלצות שעלו ממנו, משונה מעט. כל המצוי בתקשורת הכתובה יודע, כי בימי שישי מצומצמים עמודי החדשות במרבית העיתונים היומיים, ודומה המצב גם בערב החג, שחל השנה ביום ראשון. אם כן, הדיווחים על החלטות הנציב, שבדק את המלצות וועדת מן ואימת את המלצות היועצת המשפטית, זכו לאיזכור חדשותי קצר. דומה היה, שהנושא יורד מסדר היום הציבורי, לאחר שהרעיש במשך שבועיים את הארץ. למחרת הפרסום הושמעה רק תגובה אחת, על־ידי ח"כ רן כהן (רצ), שפנה לשר המשטרה וביקש, כי ימנה וועדת בדיקה חיצונית לשירות בתי־הסוהר, בראשות שופט, שתחקור את המצב במערכת לאשורו.

לפי עבודת הוועדה, ביום שבת, בשעות אחר־הצהריים המוקדמות, הצליח הרצל אביטן, שהורשע פעמיים בניין רצח ובאחד מהם רצח מנהל בית־מעצר, להימלט מבית־כלא שמור ביותר בדרום הארץ. מדו"ח הוועדה יוצא, כי הנסיבות שאיפשרו את הבריחה היו כדלהלן: הרצל אביטן הוצא ביום שבת לטיול בחצר הכלא למשך כשעתיים. פתיחת דלת תאו על־ידי סוהר אחר נעשתה בניגוד להוראות, המחייבות נוכחות שני סוהרים בעת פתיחת דלת התא. כן אופשר לאביטן, גם זה בניגוד להוראות, לחזור לתאו מחצר הטיולים כשלוש־ארבע פעמים בלי ליווי. כך, למעשה, טייל הרוצח המסוכן כשעתיים בין החצר לתאו בלא פיקוח.

באחת מחזרותיו לתאו שלף אביטן אקדח, שאותו הסתיר קודם לכן, ככל הנראה, והזמין לתאו סוהר נוסף, שלא היה אמור להיות במקום. עוד קרא לתאו את הקצין התורן. זה הגיע ופתח את הדלת בלא אבטחה, כפי שמחייבות ההוראות. לדעת הוועדה, בכך השיג אביטן את המפתח לחופש. בינתיים לבש האסיר את בגדי אחד הסוהרים ואילץ, באיומי אקדח, את החובש שנקרא למקום לשפוך עליו יוד, כדי שיוכל להתחזות לפצוע. הקצין התורן הורה לסוהרים לפתוח את הדלתות ולהזמין מכונית בעבור הפצוע. באמצעות המכונית ובני המשפחה הצליח האסיר המסוכן להימלט מן הכלא השמור, לתפוס ולסכן אורחים תמימים. כזכור, המשטרה תפסה את אביטן לאחר כמה שעות, אך בשירות בתי־הסוהר ממשיך השדים בין המשרתים במערכת.

„לא אני גייסתי"

בעת בריחת אביטן עמד בראש המערך מ"מ לנציב, תת־גונדר יצחק ניר, שפיקד לכן על מחנה מעשיהו. תנ"ג ניר הוא שמינה את חברי הוועדה משירות בתי הסוהר ובראשם — שלום מן. לצוות החקירה צורף גם אף גד הררי ממשרד המשטרה. בין חברי הוועדה נכלל גם מפקד כלא איילון, כדי קופלמן. לעיתונאים שתהו על הרכב הוועדה נאמר, כי אלה הם קצינים בכירים מן המכירים את הנהלים ואת דרכי העבודה.

במסיבת העיתונאים, כשאל הנציב כיצד אינו מאמץ את מסקנות הקצינים והגורמים במערכת, האמונים על דרכי העבודה כמו ולעומת זאת — כיצד הוא מקבל את המלצותיה של היועצת המשפטית, המתנה חלק מהמלצות ועדת החקירה, וכן — הוא מרוצה מהרכב הוועדה. בתשובה אמר הגונדר, כי בעת הבריחה שהה בחו"ל, ולא הוא מינה את ועדת החקירה. לגבי הבראשה, שלום מן, אמר: „לא אני גייסתי אותו. לא אני מיניתי אותו ולא אני שמתי אותו בתפקיד הזה". לשאלה על הרכב הוועדה, הוא השיב, אך ציין, כי „לדעתי הוועדה הקדישה טעות חמורה בעניין המסקנות האישיות של כולם, ואני מקווה מאוד, שלא היה כאן שום חשבונות אישיים".

מתברר, כי היה מי שלא שכח, כי האיש שנושא באחריות למינוי ועדת החקירה בשגילה כי אינו מרוצה מדרך תפקודה, ניסה להפסיק את עבודתה. בתחילת חודש ספטמבר פנה תת־גונדר יצחק ניר לנציב, וביקש להפסיק את עבודת הוועדה, בין היתר, לאור מה שכינה הדלפות מכוונות. זאת, לאחר שחבריה חתמו על סודיות עבודתם.

מסיבות השמורות עימו, החליט הנציב להשאיר את עבודת הוועדה על כנה, לאחר בקריאה לפני שהיועצת המשפטית שלו סיימה את עבודתה ולהשמיע מעל המרעק את הגב' מאמין" שלו בנושא אימוץ המסקנות. לכן מכן הוסיף, כי לדעתו עשתה הוועדה עבודה טובה. מלים אלה, שנאמרו בנוכחות העיתונאים, נאמרו לאחר שבמכתבו של תנ"ג ניר נאמר, כי מתעוררים ספקות לגבי היושר והאובייקטיביות של עבודת הוועדה.

כזכור, הנציב העדיף לאמץ את המלצותיה של היועצת המשפטית כלשונה, ולדחות את מסקנות הוועדה. בכך למעשה הסכה ועשה לוועדת יוק, והמיתה את עבודת בכירי של השירות.

קפיצה מדינית

(המשך מעמוד 6)

בלונדון שנקבע כבר לפני שבועות אחרים. יומה אותו ראש־הממשלה מרגרט תאצ'ר. השניים יחליפו דיעות על המשך הקיפאון המדיני במזרח־התיכון, על ההתפתחויות באש"ף, ועל ירידים המשותף חוסיין, סביר מאוד להניח, כי יסוכם גם מעמדם ודרך פעולתם, של אנשי המוסד בבריטניה הגדולה, בעקבות אירועי יוני האחרון (גירושו של אריה רגב ואנשי מוסד אחרים).

פרס ישוב ארצה מחר, כדי לצאת בעוד שבוע לעצרת האו"ם בניו־יורק. בדרך לארה"ב ינחת שר החוץ ל־24 שעות בפאריס, כדי לבקר באליזה את ידידו הוותיק, נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן. בניו־יורק צפויה לפרס פעילות רבה. חזקה על שני עוזריו, ד"ר נוביק ואורי כסביר, שיהיו לידו, שהם ינסו לשלב את רובה במערכת הבחירות של המערך. בליכוד התלוצצו השבוע, כי יחד עם שר החוץ יוצא לעצרת האו"ם גם צוות ההסרטה של המערך.

לפרס נקבעו בניו־יורק 15 פגישות עם שרי חוץ, חלקם מארצות העולם השלישי שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים מלאים עם ישראל. במשרד החוץ טענו השבוע, כי 30 שרי חוץ ביקשו את קירבתו של פרס, אך לוח הזמנים הצפוף שלו לא איפשר את כל הפגישות. מצד אחר, קיימת ההתחייבות המדינית, אולם מצד אחר — יו"ר העבודה אינו מעוניין להיעדר יותר מדי זמן מן הארץ, בתקופה כל־כך קריטית. גולת הכותרת של הנסיעה לניו־יורק תהיה כמובן המיני־פסגה ב־26.10.88, בראשותו של נשיא ארה"ב, רייגן, ובהשתתפות מזכיר המדינה שולץ, ושר החוץ המצרי, מגיד. פגישה כזו תסיר חשובה לישראל ושלום במזרח־התיכון, גם אם לא נעדרים ממנה סממנים מובהקים של אבק בחירות. פגישה זו תתקיים שלושה ימים, לפני פרסום תוצאות הבוררים בנושא טאבה, בג'נבה. אין ספק, כי רייגן ושלושת שרי החוץ, ינסו להשתלט על מוקדים אפשריים לשריפה, עוד לפני שהיא פרצה.

משפט

(המשך מעמוד 7)

שעשו לפני 50 שנים. אין משפט שמתנהל על בסיס הודאות הנאשמים בלבד. אין תמונה כמו ברושינסקי, שיקום וידוש „שיוו" בכלבים המטורפים".

אי־על־פי־כן, יש דמיון בין שני המשפטים. אירוביץ, כמו סטאלין, מחסל את שרידי המשטר הקודם, כולל את המפשנות והביורוקרטיה. לפתוח דף חדש בהיסטוריה. הסובייטית ו„להראות" לעולם מי הבוס במוסקבה של המנהיגים הסובייטים ניצלו את הכלי הזה, משפט הראווה. בשני המקרים מדובר בתובעים באשמות שהן מכוונות לקבל לשעבר המשטר הסובייטי ומאפשרות את הציבור. בשני המקרים, הסובייטים מרוויחים. תהליכי משפט תקינים, על שמירת זכויות של הנאשמים. ב־1938 וגם היום, התקשורות המערביים מקבלים את התוצאה כמו שהם, ללא ביקורת, ללא שאלות.

דורית גפן

מצע שמור

במערך סיימו כבר לפני ראש השנה את הכנתה של הצעת המצע לבחירות לכנסת ה־12. החוברת, בעלת הכריכה הלבנה, מקיפה 108 עמודים, ויש בה חמישה־עשר פרקים: מדיניות חוץ ובטחון; מדיניות כלכלית־חברתית; חינוך ותרבות; נוער; ספורט; דמוקרטיה ומשפט; זכויות הפרט; דת ומדינה; שלטון מקומי; ציונות, העם היהודי, עליה וקליטה; התיישבות; מעמד האשה; ערבים; דרוזים; ובדואים.

על פי הנוהל שנקבע על־ידי לשכת המפלגה צריכים חברי המרכז, המוסמכים לאשר את הצעת המצע, לקבל את החוברת לידיהם לעיון למשך זמן סביר. זאת, כדי שיוכלו בין היתר להציע הסתייגויות לסעיפים השונים. בגלל החגים מסתבר, כי חלק גדול של חברי המרכז לא קיבלו את החוברת.

הפרוצדורה היא עניין חשוב. אין לזלזל בטיעוניה הפורמליסטיים של נאווה ארד, המבקשת לדחות את ישיבת המרכז, כדי לאפשר לכל חברי המרכז לקרוא בעיון ובקפידה את כל הפרקים ופרקי המשנה והסעיפים הרבים שביניהם. אך הכל יודעים, כי אלה המבקשים להסתייג יעשו זאת למרות הזמן הלחוץ. הנסיון מלמד, שמבין המאות הרבות של חברי המרכז, יש קבוצה קטנה ודי קבועה של פעילים, הבוחנים בקפידה יתרה את פרקי המצע, מה שיש בו, ובעיקר מה שחסר בו לדעתם. הללו אנשים עירניים ומעורבים מתוך כלל, שגם זמן מועט לא יעמוד בדרכם להגיש הסתייגויות כאשר יש להם כאלה. מה אפשר למצוא במצע החדש? בסעיף העוסק בפלשתינאים, שיוכלו להשתתף במו"מ, נאמר: „א. בהתאם לשאיפתו לשים קץ לסכסוך הערבי ישראלי, יהיה המערך מוכן לבוא בדברים עם אישים וגורמים פלשתינאים, אשר יכירו בישראל, ישללו את הטרור ויקבלו את החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338". זוהי למעשה נוסחת שם טוב־יריב.

הסעיף הבא מסייג מפורשות את הנציגות הפלשתינאית האפשרית למו"מ ואומר: „אש"ף, המשתית על האמנה הפלשתינאית, וכל ארגון אחר, השולל את זכות קיומה של ישראל ואת קיומו הלאומי של העם היהודי, או הסועל בשיטות הטרור, אינם יכולים להיות שותף למשא ומתן".

המצע המדיני בטחוני של המערך מאשים באופן מפורש את הליכוד במהומות ובהפגנות, „התפרצות המהומות בשטחים בדצמבר 1987, מהומות הנמשכות עד היום — נובעת גם כתוצאה מהשיתוק המדיני שגזר הליכוד על הממשלה".

בין העקרונות לפעולה ביהודה שומרון ורצועת עזה נאמר כי: „ישראל תמנע מההנחלות נוספות באזורים צפופי אוכלוסיה פלשתינאית ביו"ש ורצועת עזה, תפסיק את המשך האיכלוס באזורים אלו, ואת ההשקעות הממשלתיות המיועדות לכך — הן באזורים הכפריים, והן בתחום הערים. בכך יתוקן העיוות של סדרי העדיפויות, שנקבעו על־ידי הליכוד מאז 1977; ולא יוחל החוק הישראלי ביו"ש ורצועת עזה; ישראל תנקוט מיוזמתה בצעדים נוספים ותעביר סמכויות ותחומי אחריות רחבים ככל האפשר בנושאים אזרחיים לרשויות המקומיות, ולגורמים מקומיים באזורים צפופי אוכלוסיה ערבית".

יש להניח, כי בעת הבאת הפרק המדיני־בטחוני של המצע לאישור המרכז יבואו הסתייגויות הן מצד הנצים, והן מצד היונים. אלה ירצו להדק את השמירה על מה שנראה בעיניהם פתחים לוויתורים גדולים מדי בעתיד, ואלה יבקשו לרופף ניסוחים, שנראים בעיניהם מגבילים וכובלים מדי.

פרק שבו תקום מהומה זוטא הוא הפרק דת ומדינה. לאחר שמחבריו הפכו אותו לקרוב למעין הצהרת עמדות כללית, ונמנעו מאותם סעיפים ספציפיים המפרטים את עמדות המערך בנושאים האקטואליים בתחום זה, הצליחו אלה המבקשים להסיר מכשולים משותפות עם הדתיים, להוציא לגמרי סעיף העוסק בגיוסם של בני ישיבות ומניעת היותם חייבים בשירות לאומי.

ההיוודות הבוטה של מחברי המצע מהרגזתן של המפלגות החרדיות (ולמפד"ל אין בעיה עם שירות צבאי ולאומי), יותר משהיא מצביעה על אובדן אחד העקרונות החשובים של מפלגת העבודה, הרי היא מלמדת על נסיון „להגעיל את הכלים ולהכשיר את „הכאב" במערך, כדי שהמפלגות החרדיות יאותו לבוא ולהסתופף עמם לאחר הבחירות. כדי כל אורח מן השורה יודע, כי מה שכתוב במצע הוא דבר אחד ומה שעושות רוב המפלגות, ובעיקר הגדולות הנמצאות בשלטון, הוא דבר אחר. לעתים יש דמיון, אך במקרים רבים, הטובים שביניהם דוחים את סעיפי המצע בגלל חשש של „פיקוח" — ועדת השלטון.

בעיני חלקים לא מעטים במפלגת העבודה הדבר הזה אינו מוצא חן, וזאת בלשון בעדינות. מילא, צריך לעשות ויתורים בגלל אילוצים של מציאות פוליטית. אבל לוותר מראש על סעיף עקרוני, זה כבר יותר מדי בעיניהם. נראה על כן, כי מחברי המצע יזכו לנזיפה חריפה של ביקורת בישיבת המרכז על הוויתור היתרה שלהם להתחנחן בעיני החרדים, על חשבון שמירת העקרונות, ולו רק במוצהר.

הכיסים המלאים של הליכוד

במערך ממתינים עדיין לח"כ רוני מילוא כדי להפוך את טיוטת האמנה בין המערך לליכוד — בנושאים הקשורים בין היתר בפירסומי הבחירות של שתי המפלגות — להסכם חתום. אך מי לא כאו רוני מילוא. ספק אם מילוא גם יבוא. אמנם, באותה טיוטה הוסכם להגביל מאד את הפירסום של שתי המפלגות בעיתונים, אך לפי מיתקפת החג של הליכוד בעיתונות הכתובה — עמודים שלמים של פירסומת מפלגתית — כתעודר חשד, כי אותה טיוטה נועדה להדיח את מטה ההסברה של המערך, ולהשאיר את היוזמה, ובעיקר את ההיקף של המודעות, בידי הליכוד. אם אכן זאת היתה הכוונה, הליכוד הצליח בה.

מסתבר, כי הליכוד הולך בגדול. הטקטיקה במודעות היא כפולה — מצד אחד להציג את יתרונותיו של הליכוד, ומצד שני, לא פחות חשוב, להציג את המערך כחבר תבוסתנים בנושא המדיני וכמי שנכשלו בנושא הכלכלי (ניהול כושל של ההסתדרות, המשבר החמור במושבים ובקיבוצים). אך הליכוד גם מתכוון להמשיך במסורת השגורה על ידו — כהנעיית עיקר „האש" אל שמעון פרס, אשר היתה בשיאה בתקופת כהונתו כראש הממשלה, ובעליית הפופולאריות האישית של שמיר. הטקטיקה של המאבק נגד פרס תהיה התעלמות מהשנתיים של היותו ראש הממשלה והתרכזות בתקופת היותו שר החוץ, את יוזמותיו המדיניות של פרס, ואת נסיונותיו הבלתי מוצלחים להביא לפריצת דרך בתהליך המדיני, יציג הליכוד כאחיזת עיניים, כשליפת שפנים מן הכובע, כנסיונות מסוכנים להמר בגורלה של המדינה.

האמת והדיוק מעולם לא הפריעו לליכוד במאבקיו במערכות הבחירות, ואין כל סיבה שיפריעו להם במערכת הבחירות הזאת. המציאות, שלה אחראי במידה רבה הליכוד, אשר חסם כל מהלך מדיני של פרס, כמו נטישת חוסיין את הגדה, האינתיפאדה, הקפאת רעיון הוועידה הבינלאומית, יהפכו בידי תועמלני הליכוד לחצים חדים נגד פרס והמערך.

בינתיים ממתינים במערך, לשווא, לרוני מילוא. מסתבר, כי לראשונה, פועל מטה הבחירות של הליכוד עם כיסים מלאים של כסף. אמנם חלק גדול מהתרומות שנאספו בחו"ל עדיין לא הגיע לחשבון הבנק של הליכוד, אך ההתחייבויות שניתנו על־ידי תורמים נדיבים, מבטיחות, כי לא הפעם יחסר לליכוד „שמן" להניע את גלגלי מערכת הבחירות שלהם. מדובר בכעשרה מיליוני דולרים. מחציתם יבואו ממימון הבחירות של המדינה (סכום דומה יקבל גם המערך), ומחציתם כבר כמעט שהובטח מתרומות בחו"ל.

הליכוד אינו מתכוון לחסוך. קרן השפע המלאה משרה על מטה הבחירות שלו תחושת בטחון, ובעיקר הרגשה, כי אפשר לנהל מערכת תעמולה חזקה, גדולה ואגרסיבית, שמעבר למטרות ההסברה שלה, יש לה, לדעת מומחי תעמולה, השפעה מצטברת ביצירת דימוי של מפלגה גדולה ודינמית, שאינה שוקטת על שמריה. זוהי, כמובן, "אחיזת עיניים, אבל בליכוד רואים בכך פרט קטן ובלתי חשוב. העיקר, אומרים שם, זה לנצח. מהפתיחה המוחצת של הליכוד בשבוע האחרון אפשר להעריך, כי גם ההמשך יהיה חזק. דבר אחד כבר ניתן לומר, לפתוח במכת הפתיחה השיג הליכוד יתרון על המערך.

חמם בכל יכולתך

במטה המערך מתייחסים במידה לא מבוטלת של ליגלוג לתשובה שהכין הליכוד למבצע הטלפונים של המערך, לאיתור הבוחרים המתלבטים.

במערך לא מתרשמים מהמפות הצבעוניות של אזורי הבחירה שהכינו בליכוד, תוך ציון קלפיות שבהן היו לליכוד בעיות בבחירות הקודמות. אין דומה פעיל מערך, המקבל לידיו שמות של אנשים עם כתובות מדוייקות — לפעיל של הליכוד, שמקבל מידע כללי, שבקלפי שבמקום מגוריו היו כך וכך אנשים שלא הצביעו ליכוד, אך אין בידיו השמות.

בשיטת המיפוי של הליכוד הרבה תלוי בהיכרות של הפעילים במקום את האוכלוסיה ואת רפוסי ההצבעה שלה. בפרקטיקה זה כמעט בלתי אפשרי, שכן גם במקרה שיש סניף בשכונה גדולה, הרי ספק אם ניתן להגיע למידע מפורט לגבי הבוחרים בכל קלפי באותה שכונה.

בליכוד כבר ירדו מההתקפות על מיבצע הטלפונים של המערך. הן לא הועילו, מה גם שבידי המערך מצוי היום חומר רב וחשוב שנאסף עד כה, ואשר מיושם כבר בחלקו לטיפול במתלבטים.

בשתי המפלגות הגדולות, כמו גם בחלק מהמפלגות הקטנות, הלהיט הוא חוגי בית. מדי יום נערכים עשרות חוגי בית בכל רחבי הארץ, שבהם שפיעים בעיקר חברי הכנסת והנבחרים החדשים. השרים בליכוד אינם מבזבזים בדרך־כלל את זמנם על חוג בית, שבו משתתפים כמה עשרות איש. לאלה מארגנים אסיפות בהיקף גדול יותר. השר שרון, למשל, הולך מעיר לעיר תחת הכותרת „אתה שואל — השר שרון משיב".

ככל שהימים חולפים, וביתר עוצמה לאחר „הימים הנוראים", תיעשה היציאה לרחוב, דהיינו לפגישות בלתי אמצעיות עם הציבור, ביתר תנופה.

בליכוד עדיין לא גיבשו החלטה מוסכמת, אם ראוי לחמם את מערכת הבחירות או לא. אלה המצדדים בחימום האווירה, קרי: התקפות בוטות יותר נגד המערך, ובעיקר באסיפות גדולות, גורסים כי מערכת בחירות שקטה, עלולה לפעול לטובת המערך. נימוק נוסף של התומכים בהלהטת הרוחות הוא, כי זוהי הדרך היחידה להוציא את פעילי הליכוד מבתיהם. אלה זקוקים לפרובוקציה ולתחושה של „אקשן" ורוח קרבית.

גם ללא החלטה רשמית, מסתבר, כי הכושי אינו משנה את עורו, והאריה לא את חברבורותיו, ודאי לא בליכוד. ראשי הליכוד וגם רוב הח"כים, נוהגים כמימים ימימה בהופעותיהם הפומביות. הרבה דמגוגיה, הרבה התקפות על היריבים, בעיקר על המערך, כמובן. התגובות, לפחות אצל האוהדים, גם הן כמימים ימימה, הזדהות והתחממות.

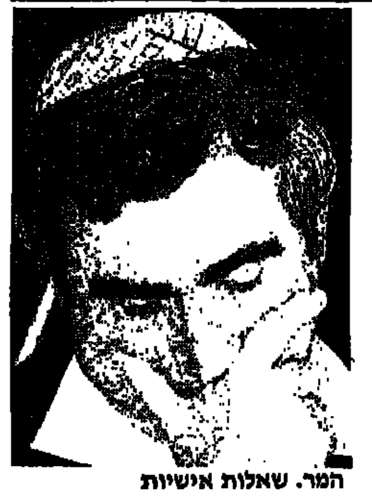

המר. שאלות אישיות

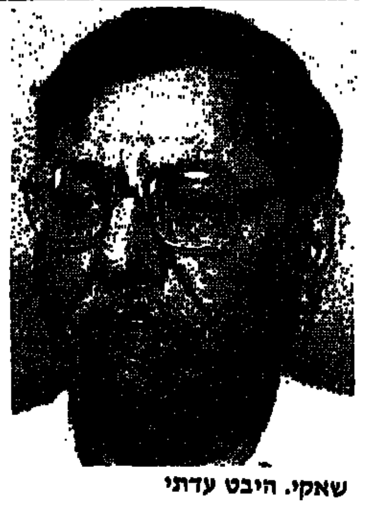

שאקי. היבט עדתי

בין הפטיש לשאקי

זבולון המר גילה כבר לפני חודשים לא מעטים, כי יריביו במפד"ל מסוגלים לעשות יד אחת ולהנחית עליו מהלומות קשות. המר אינו מהפוליטיקאים התמימים, וההפתעה היחידה בתבוסתו על־ידי אבנר שאקי, ש„גזל" ממנו את הבכורה, כאשר זו כבר כמעט היתה בידיו של המר, היתה בעוצמת האיבה של יריביו כלפיו. משהו ממנה ניתן היה לראות במסע הארסי שנהל נגדו זמן קצר לפני הבחירות הפנימיות במפד"ל, ואם מישהו חשב כי ההדורים ייושרו לאחר בחירתו של שאקי למקום הראשון ברשימה לפני זבולון המר, מסתבר כי לא.

במפד"ל, זאת יש לדעת, יש החושבים כבר גם על הימים שלאחר הבחירות ב־1 בנובמבר. האם תשתתף המפד"ל בכל קוליאציה — גם אם זאת תקום בראשות הליכוד, וגם אם זאת תקום בראשות המערך? ההרכב הניצי של הרשימה לכנסת מבטיח כמעט אוטומטית כי למפד"ל לא יהיו היסוסים רבים (להוציא, כמובן, תנאים טובים שתדרוש לעצמה) להצטרף לקואליציה עם הליכוד. אך ספק רב אם המפד"ל תעדיף להישאר באופוזיציה אם המערך ירכיב את הממשלה הבאה. הישיבה בממשלה הפכה אצל המפד"ל לטבע שני.

השאלה היותר מטרידה את ראשי המפד"ל היא האם תקבל בממשלה הבאה תיק אחד או שניים, ומי מבין השניים העומדים בראשה (שאקי והמר) יהיה הנציג הבכיר בממשלה הבאה.

לכאורה, לא צריך להיות בעניין זה כל ויכוח. בפוליטיקה, כמו בתחומים רבים אחרים, הקורם זוכה. אך מותר להניח, כי השאלה החשובה הזאת תהיה בעתיד הלא רחוק סלע מחלוקת בתוך המפד"ל, ותיפתר קרוב לוודאי במאבק רציני. פרופ' שאקי קיבל כי שמים לו רגל ומכניס כין היתר את ההיבט העדתי.

המר, כך מסתבר, צריך בימים אלה של ערב בחירות להדוף שמועות ורכילויות היוצאות מתוך מפלגתו, אך גם מתוך המערך, כאילו אין הוא אלא „סוס טרויאני" בתוך המפד"ל, וכאילו לאחר הבחירות הוא עשוי לפרוש ממנה, במיוחד אם תנועת מימ"ד תצליח לעבור את אחוז החסימה, ותחליט ללכת עם המערך. דברים דומים, אגב, יוחסו גם ליגאל ביבי. גם המר וגם ביבי רחו אפשרות כזאת.

אך המאבק נגד המר בתוך מפלגתו נמשך. ערב ראש השנה הפיצה קבוצה של חברים, המגדירה עצמה כחברי מרכז המפד"ל בני עדות המזרח, תומכי פרופ' אבנר שאקי, מכתב שבו חמש שאלות אל שר הדתות זבולון המר.

אין זה מקרה שהמכתב חתום על־ידי אנשים המזדהים כבני עדות המזרח, שכן מן השאלות עולה ריח עדתי מובהק, וחלקן נועד להציג את המר לא רק כמי שאינו מטפח את עדות המזרח, אלא כמי שמקפח ומפלה אותם.

כך לדוגמה הם שואלים: „האם נכון, כי משרד הדתות, הנמצא באחריותך, מפלה לרעה מוסדות דתיים שאינם מזוהים עם סיעתך במפד"ל, ולעומת זאת מוסדות המקורבים אליך זוכים לתקציבי עתק, ללא כל יחס?"

או למשל: „האם נכון, כי עשרות פניות שהגיעו למשרדך מבתי כנסת של עדות המזרח מכל רחבי המדינה הושבו ריקם, בעוד שבקשות של חברי סיעתך נענו מיד, וזכו לתקציבים מנופחים, ללא כל יחס לצרכים האמיתיים?"

שאלה אחרת עוסקת כאחוז של העובדים הבכירים בני עדות המזרח במשרד הדתות.

כדי להשלים את ההכפשה האישית של המר מופנות אליו גם שאלות, הנוגעות לשירותו הצבאי ולשירות בניו, וכן שאלה הבאה לזלזל ולהמעיט בהשכלתו התורנית של זבולון המר לעומת קודמיו בתפקיד, ש„היו תלמידי חכמים בעלי ידע בתלמוד".

אכן, זבולון המר, שבמשך שנים ארוכות לא טמן ידו בצלחת, ונטל חלק פעיל בתככים הפנימיים בתוך המפד"ל, שלא נעדרו גם הכפשות, טועם על בשרו את הטעם הרע והמר של השימוש במלחמות מלוכלכות נגדו.

עם חברים כאלה (בתוך המפד"ל) הוא לא זקוק ליריבים־אוייבים מבחוץ.

מקום לשני העמים

ברשימתה „אימתני בכל גודל" („על המשמר", 28.8.88) תוקפת יעל לוטן בהיגיון רב את סיסמתה של התנועה החדשה מיסודו של רחבעם זאבי, „מי יילך — אנחנו או הם", ואת תוכנית ה„טראנספר" ותוכניות אחרות של הימין הלאומני, הרוחפות את ישראל למלחמת־נצח עם שכניה, שסופה, חלילה, חורבן בית שלישי. יש רק להצטער על כך שהיא מסיימת בהמעטת רמותה של תנועת השחרור הלאומית היהודית, הציונות, בהעלותה את הטענה האנטי־ציונית הישנה, כי — „מרבית היהודים החיים בעולם — לפחות 80% מהם — אינם חיים בישראל ואינם מראים שום סימן שבכוונתם לבוא הנה. אפשר לומר, אפוא, שגם ליהודים יש לאן ללכת".

בכך עושה יעל לוטן במחי אחד שתי שגיאות יסודיות. ראשית, היא מצמצמת את מקומה ואת חשיבותה של מדינת ישראל לגבי תפוצות העם היהודי. לפי אומדן מטעם „הוועד היהודי האמריקני" — שאיננו ציוני — חיים כיום בעולם כ־13,800,000 יהודים. (רוב הדמוגראפים סבורים, שאומדן זה מוגזם) מהם כ־3,600,000 במדינת ישראל, דהיינו כ־26%, למעלה מרבע. רוב הקיבוצים היהודיים בתפוצות מזדקנים, וריבויים הטבעי שלילי. פחות חמור נגרם להם על־ידי הטמיעה ונישואי התערובת. בגילים הצעירים יותר מהווים הישראלים כ־40% מכלל גילם היהודיים בעולם.

את חשיבותה של המדינה היהודית ליהדות העולם אין למדוד, כמובן, במונחים מספריים־סטטיסטיים בלבד. בוודאי שאין להעריך את סיכויי העלייה מארצות שונות לפי המצב הקיים, שנגרם במידה רבה על־ידי מדיניותה של הממשלה הנוכחית. בתולדות הציונות ידועות תקופות שפל, שבהן הירידה עלתה על העלייה, בעיקר בגלל עיוותים בתחום המשקי והחברתי, נוסף על הגורמים הבינלאומיים, אך גם משברים אלה לא עצרו לזמן רב את גידול היישוב היהודי. מופרכת היא ההנחה שמדינות העולם היו מסכימות לקלוט שלושה וחצי מיליון יהודים ישראליים, כשם שגם מדינות ערב לא היו מוכנות לקלוט שני מיליון ערבים־פלשתיניים. שני ה„פתרונות" משמעם שואה חדשה לעמים השותפים למולדת אחת.

שנית, נקודת המוצא האנטי־ציונית, ה„מינימליסטית" של יעל לוטן איננה נכונה ואינה עשוייה לסייע במאבק נגד הקנאות הלאומנית העיוורת המצויה בשפע בשני הצדדים. למעשה ישראל איננה זקוקה לשטחים כדי לקלוט מיליוני יהודים נוספים (תיקוני גבולות מסויימים חשובים מבחינות אחרות), ודווקא מדיניות ההתנחלות והסיפוח של השטחים המאוכלסים בצפיפות בולמת את פיתוחם של יעדי ההתפתחות הטבעיים של ישראל, הנגב והגליל. הערבים הפלשתינים לא יוכלו לעולם להשיג את שחרורם הלאומי ופתרון בעיותיהם הכאובות על חשבון ישראל על־ידי השמדתה או מניעת התפתחותה, אלא מתוך יחסי שלום ושיתוף פעולה איתה, בלי לנתק את קשריהם עם אחיהם שמעבר לירדן. רק הבשלת תודעה זו והכרה בזכויותיהם הלאומיות של שני העמים עשויות להביא לפיתרון של שלום והשגשוג לשניהם. „זריקת" עם אחר החוצה, לים או למדבר, תהיה הרת־אסון לשני העמים.

דניאל בן־נחום

הזמנה לאונס

האונס הקבוצתי ואחר כך כמה שבועות או חודשים, גם הטעם, כמו בטעמים קודמות, ויכוח על כל דבר, ועוד מרכז אחר — לא דיברו על הצגת הנשים במריחה כחפצים שניתן לאכול, או להתגרות בהם, באיברים השונים, וכמי שמזמינות אליכות מינית ונהנות ממנה. הנה בריחה אחת מיני רבות, בעיתון יומי נפוץ:

באנגלית לשופט: „אילו רק אנס אותי רק פעם אחת... אבל בכל פעם שאנחנו יוצאים יחד, זה אותו הדבר — אונס, אונס, אונס".

האונסים נוקטים שמירת כלל יותר ממה שהנערים המבצעים מעשי אונס מיני שונה, מוסכמים כלל ויותר במסורים... המציגים את האשה כראויה להיאנס וכמי שאינה יודעת למה היא מתכוונת כשהיא אומרת „לא".

צופי קורמן, תל־אביב

תיקון טעות

ברשימה שלי אודות תבנית רייק אני מבקש למחוק את חצי המשפט האחרון שבקטע הראשון בשורה 12 למעלה. יש, אפוא, למחוק את המלים: „ובתחתית ציור של כנפי טיס של חיל התעופה הבריטי".

דב פריד, מענית

במסדרונות / גל אגם

עוד תוכנית למגידה?

„צריך לשנות כיוונים בכלכלה הישראלית, ואז אפשר להגיע לעצמאות כלכלית תוך 7־8 שנים. המשך המגמות הנוכחיות מוביל לאפיקים קודרים מאד" — במלים אלה אמר אתמול למעשה את התורה כולה, מה עלול לקרות ומה טוב שיקרה, שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי. הפעם, מסתבר, עסקו השר יעקבי ומנהל הרשות לתכנון לאומי וכלכלי, פרופ' שלמה מי־טל, יותר במלה הנלווית לשמו של המשרד שלהם — התכנון. בלי זה, הטעימו השניים, אי־אפשר.

יעקבי יודע גם לומר שבעבר, בממשלות לוי אשכול ויצחק רבין, היה קיים תכנון לטווח הארוך יותר „ועובדה שהצלחנו, למשל אחרי מלחמת יום הכיפורים, לבסס המשק יחד עם שיקומו של הצבא לאחר המלחמה הקשה".

בעיניי הממשלה הנוכחית הוא פחות אופטימי: „ממשלת האחדות הלאומית אינה מסוגלת כלל לקיים דיון בעניין הזה". ובכל זאת, השר יעקבי חש שתכנית החומש שהוכנה בעמל רב במשרדו, בניהולו של פרופ' מי־טל, עשויה להוות קרש ההצלה למשק הישראלי, אם רק תינתן ההזדמנות ליישמה בשטח.

בעניין הזה יעקבי מדבר מסודשות — צריך לשנות סדרי עדיפויות. למשל, „הגידול באבטלה באזורי הפיתוח בחודשים האחרונים הוא דרמאטי. מי ששופך דמעות־תנין על המצב בערי הפיתוח, תוך כדי שפיכת משאבים של מאות מיליוני שקלים לשטחים — עושה דבר והיפוכו. צריך להתחיל על סדר עדיפויות חדש. אפשר לשנות ולשפר מאוד את מצב האבטלה הלא־סימפאטי בערי הפיתוח".

במוקד תכנית החומש למשק הלאומי לשנים 1988־1992, שהציגו אתמול ראשי משרד הכלכלה, עומדת בשורת הגעתה של ישראל לעצמאות כלכלית תוך 7־8 שנים, בתנאי שתהיה צמיחה חיובית של 5 אחוזים מדי שנה. יעדיה של התכנית ברורים מאד:

* התקדמות לקראת עצמאות כלכלית, תוך הפחתת הגרעון המסחרי האזרחי ומאזן התשלומים והקטנת החוב החיצוני.
* חידוש הצמיחה הכלכלית, כאשר היצוא משמש מנוף עיקרי לצמיחה זו.
* הרחבת התשתית האנושית, הטכנולוגית, המדעית והפיסית של המדינה.
* יצירת תנאים לעלייה ולקליטתה.

כל זה אפשרי, אומר יעקבי, ומצביע גם על כמה נקודות עיקריות בעתיד להתרחש בישראל בחמש השנים הקרובות. למשל, גידול בכוח העבודה במשק, עם הצטרפות 310,000 צעירים בני 21 למעגל הזה. „כאשר הובאו לפני הנתונים האלה הופתעתי בעצמי", הוא אומר. „לא האמנתי שמחזורים כה גדולים של צעירים, שנולדו בתקופה שבין 1967 ל־1973 יצטרפו למעגל העבודה תוך חמש השנים הקרובות. צריך להכין להם מקומות עבודה מתאימים. צריך לדאוג להשכלתם. צריך לבנות להם דירות. מישהו חשב על כל אלה? מישהו תכנן? עכשיו יש לדאוג לכך שהתכנון ישלב צעירים אלה היטב במשק הישראלי".

לכן המסגרת המאקרו־כלכלית של התכנית, שיעורי הגידול הריאליים הנוכחיים והחזויים הם אלה:

* תוצר מקומי גולמי: 1986 — 3.3 אחוזים; 1987 — 5.2 אחוזים; בשנים 1988־1992 — 4.5 אחוזים.
* תוצר עסקי: 1986 — 5.3 אחוזים; 1987 — 6.9 אחוזים; בשנים 1988־1992 — 5.5 אחוזים.
* יבוא (ללא יבוא בטחוני): 1986 — 15.2 אחוזים; 1987 — 11.0 אחוזים; 1988־1992 — 4.4 אחוזים.
* צריכה ציבורית (ללא יבוא בטחוני): 1986 — ירידה ב־1.9 אחוזים; 1987 — 1.6 אחוזים; 1988־1992 — 1.2 אחוזים.
* צריכה פרטית: 1986 — 14.2 אחוזים; 1987 — 8.1 אחוזים; 1988־1992 — 3.2 אחוזים.
* השקעה גולמית: 1986 — 9.3 אחוזים; 1987 — 3.8 אחוזים; 1988־1992 — 7 אחוזים.
* יצוא: 1986 — 5.6 אחוזים; 1987 — 10.8 אחוזים; 1988־1992 — 6.5 אחוזים.

התכנית עוסקת גם בפעילות להעלאת שיעור החיסכון הפרטי, בהקטנת גודלו היחסי של הסקטור הציבורי במשק, בהגדלת היצע הדירות החדשות תוך התאמה תקופתית לביקוש להן בישראל, בהגברת לימודי המתמטיקה ומדעי הטבע בבתיה"ס העל־יסודיים ובשמירה על איזון ותקציב המדינה. כך אלה, בלי להתעלם מאחד היסודות שבתכנית — „יש לשאוף להקים מנגנון קבוע להסכם חברתי־כלכלי מתחדש מדי שנה־שנתיים בשיתוף נציגי ההסתדרות, הממשלה והמעסיקים, שיקבע את התוואי הרצוי של התפתחות עלות העבודה, עלות ההון, שער החליפין, המיסים ומערכת התמיכות".

ואיך תיראה ישראל של שנת 2000?

אם תתבצע התכנית, לא רק על פני חמש השנים הבאות, אלא על פני 13 שנה — עד לשנת 2000 — עודף היבוא בשנת 2000 יצטמק לשליש מרמתו ב־1987, וכושר הייצור של המשק כמעט יוכפל.

בשורות יש למכביר בתכנית החומש. נשאלת רק השאלה, החוזרת על עצמה מעת לעת, למשל בפרשת „רו"ח ועדת ששינסקי" — האם יימצא מי שיישם את התכנית הזאת?

משק חופשי — סוציאליזם או דמגוגיה

צבי כסה / היבטים

תנועת העבודה הישראלית והארגון הראשי שלה, ההסתדרות, לכודים במשבר. התנועה הזאת, שמלוא כל הארץ יצירתה, נכשלה ברלוונטיזציה של תפישותיה האידאולוגיות, של כלי הביצוע שהיא מפעילה ושל אורחות החיים בתאנידיה לתנאי המשק, החברה והאדם המודרניים. ומאז ימי פנחס לבון לא נעשה מאמץ לרלוונטיזציה של מערכותיה ומושגיה של ההסתדרות לתנאים המשתנים. לנחמתה אפשר רק לומר, כי התנועה הסוציאליסטית בכל העולם הדמוקרטי (ורק הוא רלוונטי לענייננו) נתונה גם היא במשבר: לסוציאליזם המסורתי אין תשובה חברתית וכלכלית מלהיבה לאדם ולחברה בימינו. והסוציאליזם המודרני טרם גיבש מודל להוכיח כי אפשר, ללא ביורוקרטיה מחליאה, לקיים חברה יותר צודקת ולא פחות משגשגת.

במדינות הדמוקרטיות באירופה נעשה מאמץ אינטלקטואלי, ע"י התנועות הסוציאליסטיות, להציע מדיניות כלכלית וחברתית שתגשים בתנאים המודרניים יותר צדק חברתי, יותר מאמץ לצמצום אבטלה ופערים כלכליים, יותר איזון בחלוקה בין הון לעבודה, יותר השתתפות של הציבור בחיים הפוליטיים והחברתיים, יותר שמירה על איכויות אקולוגיות ויותר מאבק לצמצום הפרטיקולריזם של בעלי הכוח וכיו"ב. בישראל לעומת זאת, התנועה הזאת שקועה ותקועה עם ניוונה הרעיוני והחברתי של מפלגת העבודה. ולפיכך נוצרת הזדמנות למשחיזי הלשון להתגולל על מה שהם קוראים „השיטה", ולתלות במה שהם מכנים „סוציאליזם" את המפתח לכשלונות הנוחתים עלינו השכם והערב.

ד"ר עזרא זוהר מפרסם מודעות: לא רוצים סוציאליזם כמו בורמה, יוגוסלביה ופולין. רוצים קפיטליזם, מצטרף אליו דן גילרמן, ראש לשכות המסחר: רוצים כלכלה חופשית כמו בסינגפור, ולא סוציאליזם כמו באלבניה. ומשלים אותם השר משה ארנס ומצהיר ללא הרף: לא רוצים שיטה בולשביקית. אפילו כשיבוא המשיח לא יוכלו סיסמאות הכל אלה להדמות למציאות. רק מוח קודח יכול למצוא דמיון בין הכלכלה הישראלית לכלכלות בורמה, פולין או יוגוסלביה. ומדוע לא להיות דומה, למשל, לשוודיה, להולנד, לדנמרק, לאוסטריה, לנורווגיה — לכל המדינות שעולות עלינו בהרבה בכלכלותיהן שעוצבו ע"י המפלגות הסוציאליסטיות.

רק תמים או צבוע יכול להציע את סינגפור כמודל לכלכלה חופשית. סינגפור היא מדינה רודנית, שראש ממשלתה מכתיב הכל והמוני העם הם צמיתים ממושמעים. גילרמן לא היה רוצה להיות פועל בסינגפור. אשר לבולשביזם של ארנס, לו היו מטילים עליו לערוך השוואה טכנולוגית בין מטוס טופולוב לבואינג, היא היתה דומה באיכותה למומחיות הסוציולוגית שמפגין השר ארנס.

מה זה משק בולשביקי? משק שהממשלה מנהלת ישירות את הכל. כל העובדים הם שכירים, האיגוד המקצועי הוא שיפחה חרופה של המפלגה הקומוניסטית. בהכללה, זהו משק שכולם בו עובדים למען הממשלה המפלגה. מה מזה קיים בארץ? הרי כאן כולם, מהעסקים ועד האיגודים המקצועיים, מצפצפים על הממשלה. המשק ההסתדרותי, המשק השיתופי והסקטור הפרטי בארץ מנוהלים ע"י הממשלה, ע"י המפלגה?

האמת היא, שבארץ הדבר הפוך: הממשלה היא שעובדת למען העם. לא חלילה למען כולו, אבל למען חלקו המיוחס. את כל הפיסיונומיה של המשק הישראלי זה 40 שנה ניתן להגדיר בהגדרה אחת: כספי הממשלה לכיסי היחסנים.

איזו מדינה בעולם חייבת לאזרחיה חוב פנימי שהוא למעלה מפי שניים מהתפוקה השנתית של המשק? כל הסקטור הפרטי המכונה „הכלכלה החופשית" — ואשר אותו גילרמן מנסה לייצג — כל מה שיש לו בא לו מכשרונם הגדול, מכספי אבא ואמא שלהם? — הכל בא ממניפולציות בכספי ציבור.

ביזבוז 20 מיליארד

אני רוצה שיציגו לי אדם אחד שהשקיע בארץ את כספו האישי בלי לקבל מראש קונססיה כזאת שכעבור כמה שנים מתברר שאני ואתה נתנו לו מכיסינו. איפה יש עוד מקום בעולם שבו ממשלה חילקה רכוש אדיר בצורת דירות וקרקעות במחיר מצחיק לאנשים פרטיים, שהעשירה במיליארדים קבוצות יחסניות של יבואנים וסוחרים ומונופוליסטים? אם זה סוציאליזם, מה זה קפיטליזם?

מה זה סוציאליזם? — בראש ובראשונה מי שהכריע הכרעה ערכית שהאדם איננו אובייקט ושאסור להשתמש בו כאמצעי או מכשיר: מי שמעלה את השיקול החברתי בכל עניין ציבורי; מי שהסיק כי הסדר החברתי שיבטיח כי אדם לא יהיה אמצעי הוא חברת עבודה (ולא לערבב עם מפלגת העבודה), שבה יותר בני־אדם הם שותפים ומשתתפים בתהליך החברתי וכל אחד חוצב את רווחתו מעבודתו: חברה שהפילוסופיה האנושית שלה — מרמת הלאום ועד ליחיד — היא „גם אני" ולא „רק אני"; מי שיודע שבהיעדר חתירה לשוויון, חלק גדול בחברה לא יכול לממש את חירויותיו הדמוקרטיות. אם אלה העיקרים, מי שישפוט את החברה והכלכלה הישראלית לא יאשים אותה בסוציאליזם. להיפך: המסקנה תהיה — ישראל היא „קאפיטליזם מודרך", והכינוי „שיטה סוציאליסטית" לכלכלה הישראלית הכושלת הוא סילוף גמור. העובדה שנותרו בישראל תאים וארגונים שיתופיים אינה משנה את העיקר.

אבל הדמוגוגיה עוד יותר חמורה. יש די תופעות בהסתדרות ובחברת העובדים הראויות לביקורת קשה, אבל מי שבוחן ופוסק על תנועת העבודה הישראלית ועל הסוציאליזם האירופי עפ"י מה שקרוי הסוציאליזם הסובייטי או המזרח אירופי — הוא סלפן מדעת. מזרח אירופה וברית־המועצות מכנות את עצמן סוציאליסטיות, אבל הן אינן. הן רק משתמשות בסיסמאות סוציאליסטיות ולשפוט לפיהן, זה כאילו אמרנו שצריך לפסול את הרעיון הדמוקרטי משום שהדמוקרטיות העממיות, הערביות והאפריקניות הן סילוף גמור שלו.

לו שלטה בארץ מדיניות סוציאליסטית מודרנית, לא היו פערים כאלה בשכר: עובדי מדינה לא היו נזקקים להשלמת הכנסה ועובדי תעשייה לא היו מביאים הביתה 1,000 ש"ח: העשירון העליון לא היה זוכה בכ־30% מההכנסה הלאומית ואין דבר כזה [illegible] הגונה: המנהלים של הפירמות הציבוריות שבבורסה לא היו לוקחים לעצמם 10־20 אלף דולר בחודש: הממשלה לא היתה [illegible] הבנקים לשודדי התעשייה, החקלאות והתיירות [illegible] הכלכלנים לא היו אוחזים תמיד באותו הפיתרון — להוריד את השכר; ובכלל, השכר והפריון לא היו היום חצי משכר העובד המערב־אירופי, כי ההסתדרות והעובדים היו מבינים [illegible] והיעילות הם עניינם שלהם יותר משל המעסיקים. לו שלטה בארץ מדיניות סוציאליסטית רלוונטית, לא היינו שורפים ביותר למעלה מ־20 מיליארד דולר — 3 מיליארד דולר [illegible] אורחות בסיני, 17 מיליארד דולר במלחמת יום הכיפורים [illegible] ישר יודע שסאדאת הציע לגולדה מאיר בלי מלחמה את מה ש[illegible] נתן לו אחרי מלחמה), 4 מיליארד דולר במלחמת לבנון [illegible] מיליארד דולר השקעות בגדה המערבית, שלא הביאו ולא יביאו הכנסה של דולר אחד. בקיצור, במקום השקעות [illegible] התמחינו ב־20 השנים האחרונות, היינו עושים השקעות יצרניות.

שווקים במקום שטחים

לו שלטה בארץ, לא מדיניות סוציאליסטית אלא סתם מדיניות נבונה, היינו יודעים כי חכם הוא זה הלומד מאחרים. ומי [illegible] ללמוד אם לא מהיפנים, ואפשר ללמוד מהם לא את תרבותם אלא את מדיניותם. בשנות ה־30' וה־40' הם כובשים שטחים, בשנות ה־60' וה־70' הם כובשים שווקים. אם היינו עוזבים את השטחים — [illegible] קמ"ר בסך הכל, עושים שלום וכובשים את השווקים הערביים והאחרים החסומים בפנינו בגלל היעדר השלום, היינו משגשגים. לו שלטה בארץ מדיניות כלכלית נבונה, היינו יודעים שהדבר [illegible] ביותר תמיד היא היזומה. או־אז, למשל, היו החברה ההסתדרותית ומנהיגיה מסתכלים על התנועה הקיבוצית לא מזווית פוליטית אלא מזווית משקית, הרואה בה את מאגר היזומות, ובמקום להתקפל על שגיאותיהם היו מעודדים אותם להיחלץ ליזומות ולביצוע השלב הטכנולוגי והעסקי הבא. לו היתה כאן מדיניות סוציאליסטית, אלא פשוט מדיניות הוגנת, לא היתה תמיכת ההסתדרות ומפלגת העבודה, מסכימה להקצאת 1.5 מיליארד דולר להציל דווקא את בעלי מניות הבנקים. ואם כבר להציל, היתה, למשל, נותנת להם במקום מניות הבנקים מניות של הממשלה, ומשתמשת במשאבים שהתפנו לקידום [illegible] והטכנולוגיה. לו היתה כאן מדיניות סוציאליסטית חלקית, [illegible] היינו הופכים את העבודה והטכנולוגיה למשרתים של ההון, אלא ההון היה משרת את העבודה והטכנולוגיה.

לכן, את התהליכים הישראליים צריך לשפוט במושגי המציאות. אלה הדברים על סוציאליזם, מתכוונים לדבר אחר: על — למידת ההתערבות של הממשלה במשק. לדבר על משק [illegible] במנותק מאופי ההתערבות הממשלתית, זה כמו לדבר על [illegible] לדבר על כסף.

לשווייץ יש בעיה: היא לא חברה בשוק המשותף. ב־1992 יחולו הגבולות בשוק המשותף. מה עושה ממשלת שווייץ הקפיטליסטית? — מכנסת את הבנקים הגדולים ומארגנת יחד איתם מימון [illegible] כדי לרכוש עסקים במדינות השוק המשותף. זו התערבות [illegible] התערבות? ממשלת ארה"ב, הדגם הנערץ על גילרמן, ארנס [illegible] הקציבה השנה 4.7 מיליארד דולר לפיתוח סופר־מוליכים [illegible] מיליארד לפיתוח סופר־מחשבים: 2 מיליארד דולר לפיתוח [illegible] לסופר־מוליכים: כמה מיליארדים נוספים לתחנת החלל הקבועה ועוד. והנימוק של המימשל — אם לא נפתח את הדברים הללו ייפגע כושר ההתחרות של המשק האמריקני. כלומר, הממשלה [illegible] קפיטליסטית בעולם לוקחת אחריות לפיתוח כושר התחרות האמריקני. אם זו לא התערבות במשק, מה זו התערבות?

מעורבות נבונה

הקפאת שער הדולר מול אינפלציה מקומית, זו לא התערבות? יצירת מצב שבו מחיר הקרקע הוא כ־40% ממחיר הדירה, כאשר [illegible] הממשלה ב־90% מקרקעות הלאום, מיסוי, מכסים, מונופולים, [illegible] מאכיפת חוקים ותקנות כלכליות ואקולוגיות — כל אלה אינם התערבות? ההחלטה על הרפתקת הלביא, שארנס היה השר הראשי שלה, איננה התערבות? מה דומה יותר למשק חופשי — קיבוץ חופשי או מפעלי כור, או החלטה בולשביקית לשעבר [illegible] במיליארדים להשקעות בטחוניות שהצבא טען כי הן מיותרות? התערבות הממשלה היא סוג של חכמה. צריך לדעת במה, איך ועד כמה להתערב או לא להתערב.

המשק הישראלי נתון היום במצב שרק מעורבות חכמה ואמיצה יכולה להוציא אותו מדרך השקיעה. ויסלח לי מאד גד יעקבי, היציאה מן המשבר הזה לא תתבצע על דרך הסוחרים אלא על ידי הסקטור המט"חי — המייצר סחורות ושירותים ליצוא או חוסך יבוא. המשק לכוד במעגל קסמים. 50% השקעות על כל עובד תעשייה לעומת המדינות המתחרות באירופה (וזה מייצג טכנולוגיה מפגרת שאנחנו מפעילים) ולכן, 50% תפוקה וכמובן 50% שכר. אי־אפשר להיחלץ ממעגל הקסמים הזה בלי התערבות חכמה ונבונה של הממשלה, כשם שאי־אפשר במשק קפיטליסטי ענקי, אמריקאי או יפני, לדלג ממדרגה טכנולוגית אחת לשנייה ללא סיוע ממשלתי מאסיבי, החל מהמחקר והפיתוח ועד למימון [illegible] סוכות לפוליטיקאים ולקהל המאוהב בסמלים חסרי שחר, אבל כדי להועיל צריך בדרך כלל לעשות את ההיפך, ולפחות לומר [illegible] המעוגנים במציאות.

הסובסידיה לחלב לקראת קיצוץ

הממשלה עומדת להעלות בימים הקרובים את מחירי המוצרים המסובסדים. השאלה המטרידה את יצרני החלב היא מה יהיה מחיר ליטר חלב לצרכן, מה יהיה שיעור הסובסידיה לצרכן ומה יהיה גובה הסובסידיה ליצרנים.

יוסף יורוביץ, מנהל אגף החלב ב„תנובה", מציין כי הסובסידיה לחלב היא כיום 33 אחוז ממחיר לצרכן. לפי החישוב, מקבל היצרן סובסידיה בשיעור של 42 אחוז ממחיר המכירה. לדבריו, הסובסידיה הגיעה לגובה בגלל מדיניות האוצר לא להעלות את מחירי המוצרים המסובסדים לצרכנים, כי אלה משפיעים על מדד המחירים לצרכן.

אבשלום דולב, מנכ"ל המועצה, מדגיש כי שיעור הסובסידיה ליצרנים הגיע בחודש מארס האחרון לכ־50 אחוז ממחיר המטרה. לשיעור כה גבוה יש השפעה קשה על היצרנים בגלל החריגות, שכן רק חלב במיכסה מאושרת זכאי לסובסידיה.

המיכסות המאושרות לשנת החלב 1987/88 היו כ־840 מיליון ליטר. המחלבות קלטו 884 מיליון ליטר. שיעור החריגה הכוללת מסתכם בכ־5 אחוזים. לכאורה הפגיעה היתה צריכה להיות מזערית. אך מתוך סכך החישובים עולה כי היו יצרנים שלא מילאו את כל מיכסתם. למיכסה ה„מאושרת" חסרו יותר מ־12 מיליון ליטר. היקף החלב החריג היה, לפיכך, יותר מ־56 מיליון ליטר.

חישוב צריכת החלב המאושר והזכאי לסובסידיה נמדד לפי כמות השומן. האחוז הממוצע של השומן בשנת החלב הנסקרת היה 3.22 ולפי חישוב זה נקבעת המיכסה המאושרת. לדעת ראשי מועצת החלב, חישוב הצריכה לפי אחוז השומן בליטר חלב מעמיד את המערך של תכנון ייצור החלב לפני בעיות קשות. העלייה בצריכת שומן קטנה מקצב גידול האוכלוסיה לכן המשך החישוב לפי שיטה זו אינו יכול לענות על צרכי האוכלוסייה לחלב כחוש.

דולב מדגיש, בעבר הקרוב, כאשר התעורר צורך בהגדלת כמויות החלב הכחוש, ייבאו לארץ כמויות גדולות של אבקת חלב מאירופה. כתוצאה ממשטר מיכסות חלב במדינות השוק המשותף עלו מחירי אבקת החלב מ־1,000 דולר לטונה, מחיר שלדברי דולב מהווה כ־69 אחוז מעלות ייצור אבקת חלב בארץ. הוא סבור שאפשר לוותר על היבוא ולהגדיל את מיכסות הייצור המאושרות.

חיים מרגלית

„חסין אש" התייעל

■ מתנה מקורית לראש השנה קיבל מנכ"ל כור, בני גאון, מהעמותה לניהול חסין־אש — רעף חרס, מסדרת הייצור הראשונה שיצאה ממכבש התנור בתום השבוע הראשון להפעלת המפעל ע"י העובדים. בדברי הברכה שליוו את השי נאמר: „המתקנים הטובים ביותר בעולם הם אלה שהתחילו בעצמם".

בתום השבוע הראשון להפעלת חסין־אש במתכונת החדשה יצאו ממכבשי התנור 17.000 רעפים. כמות השווה לכמות שייצר המפעל במתכונת הניהול הישנה, עם צוות של 60 עובדים ו־10 קבלני משנה. כיום מונה המפעל כ־23 איש בלבד. כל תוצרת המפעל הצפויה בחודשים ספטמבר אוקטובר כבר נמכרה. חסין אש הינו הניסיון הראשון להעברת מפעל לידי עובדיו. מתכונת זו משמשת דרך פיתרון בהתאם לתוכנית הרפורמה כפי שהוצגה בהסתדרות.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מס האינתיפאדה

האוצר שוב מתכנן צעדים לייקור המצרכים החיוניים. המספוא התייקר בשוקי העולם, משמע יש להעלות את מחירי החלב, הביצים, הגבינות. לחבילה זו מוסיפים גם קצת ייקור של מחירי הפירות. על־פי תחשיבים בלתי בדוקים של העליות, מכה קטנה נוספת לענף החקלאי, הסובל מכך שמחיר הכסף לא נקבע על־פי השוק העולמי ולא לפי העליות.

למעשה, אין שום צורך בצעדים האלה. עליית מחירי הגרעינים היתה ספקולטיבית, כתוצאה מציפיות לבצורת שלא התממשה. המחירים כעת בירידה ויתכן שיירדו עוד. אולם האוצר, מתוך קוצר ראות, מזרדו להעלות מחירים ולזעזע את היציבות היחסית.

האוצר החליט נגד פיחות עכשיו. לכך יש מספר סיבות סבירות. אין לבצע פיחות, כי הפיחות יעלה מיד 480 מיליון שקלים — מתוספת לבעלי מניות הבנקים העומדות לפדיון בסוף אוקטובר. האוצר, שהמתין עם הפיחות עד עתה, אינו יכול לבצע פיחות עכשיו. פיחות כזה יהיה שוחד בחירות גלוי למחזיקי המניות, ובשחר לבעלי־עניין ופירמות גדולות. המחיר המיידי יעלה יותר מכל חיסכון אפשרי.

אין צורך בפיחות גם משום שהדולר התחזק. לאחר הבחירות הוא צפוי להיחלש ואז יהיה צורך בתיקון השער, אך כעת פיחות לא נראה דחוף. אפשר להמתין עם זה לקביעת מדיניות כלכלית כוללת.

אולם אין מקום גם להתייקרויות. בתקופת מיתון, גרעון תקציבי עשוי רק לסייע לפעילות משקית. אומנם שר האוצר מדבר רק על האטה בגידול התוצר, אך למעשה קיימת ירידה בתוצר בסקטור העסקי. התעשייה פועלת ב־3־4 אחוזים פחות מתפוקתה בשנה שעברה. ענף הטקסטיל וההלבשה ירד ב־15 אחוז, ענף המלט ב־8 אחוזים, הבנייה ירדה. יש אובדן הכנסות ממסים.

מסתבר שהאינתיפאדה עולה בכסף. הציבור יתבקש לשלם כעת רק את התשלום הראשון ע"ח החוב. על־פי הצעות האוצר, מחיר האינתיפאדה יוטל על העניים ביותר, ביטול סובסידיות הוא המס הרגרסיבי ביותר, ומס זה יוטל על הציבור במסגרת מה שמכונה קיצוצי תקציב. עדיף היה להטיל מס אינתיפאדה מיותר על אלה המסוגלים לשלם.

צבי טימור

מבזקים כלכליים

סיוע ליצוא התעשייתי

■ קרן „בירד" סייעה ליצוא תעשייתי בהיקף של חצי מיליארד דולר — מסר מנכ"ל הקרן, ד"ר אד מלבסקי, לקראת כינוס מועצת המנהלים של הקרן שייערך בירושלים בשבוע הבא. „בירד", קרן דו־לאומית למחקר ופיתוח תעשייתי המשותפת לממשלת ישראל וארה"ב, נוסדה ב־1977 על־ידי שתי הממשלות, שהעמידו לרשותה 110 מיליון דולר בחלקים שווים. המשאבים הקצובים לרשות הקרן מורכבים מריבית על ההון המקורי ומהחזרי השקעת הקרן בפרוייקטים שנשאו רווחים. הקרן מעניקה מימון רק לפרוייקטים שיש בהם שותפות בין חברות ישראליות ואמריקניות.

אשראי להשקעות

■ בנק דיסקונט החליט להעמיד אשראי, לזמן בינוני וארוך בסך 50 מיליון דולר, לחקלאים וחברות שישקיעו בציוד חדש [illegible]. תנאי הריבית באשראי שיועמד יהיו ליבור + 1% לשנה והיא מהווה הורדה נוספת [illegible] בריבית. הזכאים לאשראי הם: מפעלים וחברות שהיקף הציוד שיקנו יהיה בין 250 אלף דולר למיליון דולר.

כיבוי אש בטנקים

■ בשנתיים האחרונות הושקעו 400 אלף דולר בפיתוח מערכת מתוחכמת לגילוי אש ולכיבוי שריפות בטנקים. המערכת פותחה [illegible] להבות הבשן בגליל העליון, על־ידי צוות [illegible] אלקטרוניקה של מפעל להבות [illegible] לייצור מכשירים לכיבוי אש בבעלות הקיבוץ. המערכת המתוחכמת [illegible] באחרונה עניין רב ועד כה כבר שיווק [illegible] מאות יחידות של המערכת.

סקר ציפיות

■ בימים אלה הושלם הסקר למדידת ציפיות לאינפלציה ופיחות, הנערך מדי רבע שנה בקרב אנשי משק, מינהל וכלכלה בכירים בישראל, ע"י ד"ר מאיר אונגר וד"ר [illegible] זילברפרב מאוניברסיטת בר־אילן. [illegible] נמדדו הציפיות לחודשים יולי 88 ־ יוני 89. ממוצע הציפיות לשיעור האינפלציה בתקופת 12 החודשים יולי 88־יוני 89 עומד על 18% (בדומה לשיעור בסקר הקודם): ממוצע הציפיות לפיחות באותה תקופה עומד על 15%. בשלושת החודשים יולי 88־ספטמבר 88 עומד ממוצע הציפיות על 3% לשיעור האינפלציה ו־2% לשיעור הפיחות.

95% מהנשאלים אינם צופים שינוי מהותי בשער החליפין ברבע השלישי של 88 וצופים שינוי של פחות מ־5% בשער החליפין (רק 1% צופה פיחות של 10% ויותר בתקופה זו). לתקופה שבין יולי 88 ומארס 89 צופים 90% מהנשאלים כי שער החליפין לא ישאר קבוע ושיעור הפיחות המצטבר יהיה 10% ויותר. כל האומדנים של המשתתפים בסקר נעשו לאחר פרסום מדד המחירים של חודש יוני ולפני פרסום מדד המחירים של חודש יולי.

מנכ"ל „פלסאון"

■ שאול אשכנזי נתמנה למנכ"ל מפעל „פלסאון" למוצרים פלסטיים בקיבוץ מעגן מיכאל. בעבר שימש כגזבר הקיבוץ והמפעל, היה מרכז המשק וניהל את מנפטת הכותנה ב„גרנות". הוא בוגר קורס מרכזי משק במכללת רופין ובעל תואר שני במנהל עסקים ממכללת MIT בבוסטון, ארה"ב. שאול אשכנזי מחליף בתפקידו זה את אלי זמיר, העובר למחלקה הכלכלית של הקיבוץ, לאחר ששימש כמנכ"ל פלסאון משך 9 שנים בשתי קדנציות.

„עוף טוב" לצרפת

■ מפעל „עוף טוב" מבית שאן, המפתח באחרונה את פעילות השיווק שלו בחו"ל, החל לייצא גם בצרפת, בעקבות הזמנה ראשונה שנתקבלה לאחר סיורו במפעל של הקניין הצרפתי. במסגרת כניסתו לשוק הצרפתי ישתתף „עוף טוב" בתערוכת המזון הבינלאומית „סיאל" שתיפתח בפאריס ב־17 באוקטובר. „עוף טוב" הינו מפעל אזורי בבעלות משותפת של כ־30 קיבוצים בעמק בית־שאן.

מכירת בזן

■ בהמשך למדיניות האוצר למכירת חברות ממשלתיות, החליטה ועדת השרים למכירת חברות בראשות שר האוצר להוציא למכירה את בתי הזיקוק, בכפוף לזכות הסירוב הראשונה של החברה לישראל. בתי הזיקוק היא חברה נוספת בשורת חברות שכבר מכרו ואושרו למכירה — „פז" נמכרה, וכן „כי"ל" ש־50% ממניותיה יימכרו במכירה ישירה למשקיעים, 4% לעובדי הקונצרן ו־20% לציבור הרחב באמצעות הבורסה בארץ ובחו"ל. לדברי שר האוצר משה נסים, קיימת חשיבות רבה בהפחתת מעורבות הממשלה במשק ויציאתה מבעלות על חברות עסקיות תעשייתיות.

למדינת ישראל יש 74% ממניות בתי הזיקוק לנפט.

לא הגישו דו"חות

■ הרשות לניירות־ערך החליטה לנקוט הליכים משפטיים נגד ארבע חברות שלא הגישו את דו"חותיהן התקופתיים לשנת 1987 עד היום.

„ויזה" ב„הדסה"

■ חברת כ.א.ל, מנפיקת כרטיס אשראי ויזה, הגיעה להסדר עם בי"ח הדסה הר־הצופים ועין־כרם, לפיו ניתן יהיה לשלם בכרטיס אשראי „ויזה" תמורת כל השירותים החייבים תשלום, כולל חדר מיון, טיפול במרפאות, אישפוז, ושירות רפואה פרטי (שר"פ). מחזיקי „ויזה" יוכלו לשלם גם בשיטת „ויזה עדיף", המאפשרת פריסת תשלומים גמישה על פני תקופה ארוכה. ההסדר עם „ויזה" מופעל גם בשלוחות הדסה שבבית הרופאים „מריכלל" בת"א.

יובל גד לשיכון עובדים

■ בתום פגישה בין הנהלת כור פלדה לבין שיכון עובדים בנושא יובל־גד, סוכם כי עם סיומה של החופשה המיוחדת ב־22.9.88 יעבור המפעל לניהולה המלא של שיכון עובדים. העברת יובל־גד לשיכון עובדים כפופה לתנאי הפסיקה של האיגוד המקצועי בנושא פיטורי 70 העובדים, שלגבי 61 מהם קיימת פסיקה סופית. בכל מקרה תנקוט כור פלדה על־פי החוזה הקיים בינה לבין שיכון עובדים, ועל פי פסיקת האיגוד המקצועי.

בי"ס לגוררים

■ חברות הגרירה מתלוננות על מחסור חמור בנהגי רכב גרירה. ברוך לוי, מנכ"ל חברת „לב מנוע", המפעילה שירותי גרירה לרכב, פנה לשר העבודה והרווחה בבקשה לאפשר לחברה לפתוח בית־ספר להכשרת נהגים גוררים, לנוכח המחסור החמור בנהגים בתחום זה. לדבריו, המחסור בנהגי גרר משפיע לא רק על רמת השירות של חברות הגרירה, אלא גם על מצב התנועה בכבישים, שכן סילוק רכב תקוע ממקום התקלה מתעכב בגלל מחסור בגוררים מיומנים לפעולות חילוץ מעין אלה.

ייעוץ טלפוני

■ בנק המזרחי הקים מרכז מידע טלפוני לשם מתן ייעוץ ללקוחות שהמניות הבנקאיות שבהסדר המוחזקות על־ידם יפדו ב־31.10.88. המידע יינתן על־ידי יועצי הבנק בנושאי השקעות ויפעל ברציפות בימים א'־ה' בין השעות 8.30 עד 19.00 וביום ו' בין השעות 8.30 עד 13.00, בטלפון 629211, 629561/2.

מצב הקרנות

■ מסיכום נתוני קרנות הנאמנות שנעשה על־ידי כלכלני עמדה לשנת תשמ"ח התברר, כי נכסי קרנות הנאמנות במערכת הבנקאית ירדו ב־10.9% והסתכמו ב־3.186.1 מיליון ש"ח, לעומת 3.586 מיליון ש"ח אשתקד.

בנק המזרחי	2.4%
בנק לאומי	-5.7%
בנק הפועלים	-11.8%
בנק דיסקונט	-16.5%
בנק הבינלאומי	-21.7%
אחרים	-27.6

חדשות המשק

בנק ישראל דחה לאוקטובר את הצעדים להוזלת הריבית

בנק ישראל דחה את מועד הפעלת השינויים בהוראות הנזילות לתחילת אוקטובר. שינויים אלה אמורים היו להזרים למערכת הבנקאית סכום של 500 מיליון שקל, והם נועדו להיכנס לתוקפם הבוקר.

נראה כי אחד השיקולים לדחיית השינויים בהוראות הנזילות נעוץ בכך כי בימים הקרובים צפויה הזרמה ניכרת של כספים בעקבות תשלום מקדמות לעובדי מדינה. אלה יקבלו את המקדמות, בשיעור של 75 אחוז ממשכורתם, כבר ב־19 לחודש.

מאחר שמצב הנזילות של הבנקים משופר כבר עתה, והבוקר ייערך מכרז של בנק ישראל, שבמסגרתו יוצע לבנקים סכום של 850 מיליון שקל נוספים — הוחלט בבנק המרכזי לדחות את מועד השינויים בהוראות הנזילות לתחילת אוקטובר.

בבנקים מעריכים, כי הריבית שתיקבע ביום המכרז תנוע סביב 14 אחוזים לשנה. הריבית שהבנקים משלמים על פקדונות ג'מבו (פח"ק) נעה כיום סביב 11־11.5 אחוזים לשנה. על פקדונות לשלושה חודשים ניתן לקבל ריבית של 13.25־14 אחוזים לשנה, ועל פקדונות לחודש בין 11.5־13 אחוזים לשנה. לחצים שמפעיל בנק ישראל על הבנקים עשויים להביא, עוד לפני סוף חודש זה, לירידה נוספת בשיעורי הריבית הדביטורית במשק.

עדיין לא ברור אם הפעם יפחיתו הבנקים את הריבית הבסיסית (פריים), העומדת על 1.25 אחוזים לחודש (15 אחוז לשנה), או שגם הפעם תהיה הפחתה בשיעורי התוספות השונות שהם גובים.

יצויין, כי הפחתת ה„פריים" עשויה לפגוע גם בבעלי הפקדונות בבנקים, שכן חלק גדול מהפקדונות בשקלים לא־צמודים מושקע בריבית צמודה או נגזרת מריבית הפריים. במערכת הבנקאות מעריכים, כי הירידה הצפויה בריבית תהיה בשיעור שנתי של 2־3 אחוזים.

אייל שגב

הפסדי „ליגת" הוכפלו

המחצית הראשונה של 88 הסתיימה בהפסד כבד לחברת „ליגת", בסך 7.9 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של 4.0 מיליון ש"ח בשנת 1987.

המכירות במחצית הראשונה של 1988 היו 8.5 מיליון ש"ח, לעומת 10.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ו־26.2 מיליון ש"ח בכל שנת 1987.

בסקירת המנהלים למאזן 1987 נמסר על הקשיים שנוצרו בביצוע ההסכם עם הלקוח האמריקני, שעל בסיסו הוקם מפעל החולצות בשדרות. הקפאת שער החליפין של הדולר, התייקרות התשומות ואי־יכולתו של המפעל להגיע ליעדי היעילות גרמו להפסד.

בשוק המקומי קיימת האטה בביקוש שהחלה כבר בסוף 1987. כתוצאה מכך נאלצה החברה למכור את תפוקתה במחירים נמוכים יותר (אפילו נומינלית) בהשוואה למחירי השנה שחלפה. מצד שני, מחירי חומרי הגלם לא ירדו ועלות העבודה אף עלתה בשיעור עליית המדד. הירידה בהכנסות והעלייה בהוצאות הביאו, כאמור, להפסד שוטף של 3.0 מיליון ש"ח.

לנוכח הורדות המחירים הגוברות ערכה החברה הפחתות במלאי והפרשות מוגדלות לחובות מסופקים והפחתות אחרות. החל מאפריל 1988 החלה „ליגת" בתהליך של צמצום קווי הייצור והקטנת מספר העובדים. ההפסדים המתמשכים בקצב גובר מחייבים את הנהלת החברה לבחינת צורת המשך פעילותה בעתיד. מועצת המנהלים של החברה החליטה בישיבתה ב־14.9.88 לצמצם באופן משמעותי את הפעילות היצורית של החברה ולכנס ישיבה נוספת ב־14.10.88.

שיפור ברווחיות וחששות לעתיד

כלכלני בנק הפועלים צופים התאוששות מסויימת בבורסה בתקופה הקרובה, על רקע הירידה הצפויה בשיעורי הריבית במשק.

כלכלני הבנק מציינים, כי על שוק המניות משפיעים כיום הגורמים הבאים:

★ הירידה בגרעונות הנזילות בבנקים והגדלה נוספת בסכומי המיכרזים המוניטריים של בנק ישראל, שמטרתם להביא להורדת הריבית במשק.

★ המשך הפרסומים בכלי התקשורת על האטה במשק, המלווים בסכסוכי עבודה במספר מוקדים בסקטור העסקי.

★ השיפור ברווחיות בדו"חות הכספיים המתפרסמים בימים אלה, בחלק מהחברות, הינו לעיתים מפתיע, אך בסקירת המנהלים המלווה לדו"חות קיים חשש להרעה הצפויה ברווחיות בהמשך השנה. יצויין, כי בשלב הנוכחי חלק קטן יחסית מהחברות פירסמו את דו"חותיהן לסיכום המחצית הראשונה של השנה ב־30.6.88.

★ חל גידול בפעילות בדרך של עסקות גדולות מחוץ לבורסה, בדרך כלל במחירים הגבוהים ממחירי הבורסה. כן ניכרת התעוררות בשוק הראשוני בדרך של זכויות (בעיקר ני"ע המירים), או בדרך של הקצאה פרטית למשקיעים חדשים. הירידה באטרקטיביות של חלק מאפיקי ההשקעה האחרים, יש לה תרומה חיובית לנכסי שוק המניות.

א.ש.

המזרחי מפחית הריבית ב־5.4%

הנהלת בנק המזרחי הורידה את ריבית הפריים החל מ־1.10.88 ב־0.1% לחודש. מ־1.25% לחודש ל־1.15% לחודש, ריבית הפריים תעמוד מעתה על 13.8% לשנה (15% עד היום).

כן תרד פרמיית הסיכון המקסימלית מ־15.9.88 ב־0.3% לחודש, מ־1.6% לחודש ל־1.3% לחודש. כלומר, פרמיית הסיכון המקסימלית תרד ב־3.6% לשנה.

עמלת הקצאת האשראי יורדת בבנק המזרחי מ־15.9.88 מ־0.4% לחודש ל־0.35% לחודש, הורדה של 0.6% לשנה.

ס"ה הורדת הריבית בבנק המזרחי מסתכמת ב־5.4% לשנה. הורדת הריבית בבנק המזרחי גבוהה מאשר בבנקים האחרים, שהפחיתו את השיעור ב־4.2 אחוזים בלבד.

גם מחזיקי הבנקאיות רוצים פיחות

לא רק התעשיינים סבורים שיש צורך לבצע פיחות בשער השקל. בימים אלה פנה גם אדם פרטי, עו"ד נחמן גולדברג, במכתב לשר האוצר משה נסים, בו הוא טוען, כמחזיק במניות בנקאיות שבהסדר, שהחלטה לעכב את ביצוע הפיחות נובעת מנימוקים לא הגיוניים.

כותב עו"ד נחמן גולדברג לשר האוצר:

„הח"מ מחזיק במניות בנקאיות בהסדר, שמועד פדיונן ע"י הממשלה יחול ביום 31.10.88.

„בחודשים האחרונים גילו את דעתם מספר גורמים כלכליים בכירים — לרבות שר התעשייה והמסחר אריאל שרון — כי יש לבצע פיחות בשער השקל לאלתר וללא דיחוי.

„לצערי איני יכול להשתחרר מהרושם כי הנך מעכב את ביצוע הפיחות מנימוקים לא־עניינים, בין היתר כדי לפדות את המניות הבנקאיות שבידי הציבור בסכומים נמוכים משוויין הריאלי.

„נראה לי כי הן ההגינות והן סדרי מינהל תקין מחייבים לפעול ללא קשר לבחירות הקרובות והולכות ו/או למועד פדיון המניות הבנקאיות, ולערוך פיחות במועדו, ולא ימים או שבועות מספר לאחר הבחירות.

„אודה לך אם תתייחס לתוכן מכתבי בכל ההקדם האפשרי — עוד לפני הבחירות", מסיים עו"ד גולדברג.

אייל שגב

הדילמה תעבור בירושה

שלמה פרנקל

ובכן, נניח שהכל הסתדר על הצד הטוב ביותר — אחרי שבועות ארוכים של התעשיות בדירקטוריון בנק לאומי לישראל הושם קץ לפרשה. בנק ישראל והנהלת „אוצר התיישבות היהודים" התערבו בפרשה בצורה נחרצת, נמרצת ונועזת. הם גרמו להתפטרותו של דירקטוריון בל"ל הנוכחי; ועל־פי כל הקריטריונים המקובלים בחרו את חברי הדירקטוריון החדש של הבנק הגדול הזה. ואז מתכנס דירקטוריון בל"ל החדש לישיבתו הראשונה, החגיגית, ונשמעות ברכות מכל עבר, נקבעים סדרי עבודה וכן הלאה, כנהוג בישיבות ראשונות.

אבל מה עולה לפתע על סדרי יומה של הישיבה השנייה, אם לא סעיף מעצבן ומטריד [illegible] — מה לעשות עם סידורי הפרישה של 23 בכירים, האמורים לעלות לבנק עשרות מיליוני שקלים?

ואז מה יקרה? הכל יתחיל מהתחלה? אין זה משנה אם מדובר בדירקטוריון הנוכחי, או בדירקטוריון הבא: מעל בנק לאומי מרחפת שאלה לא קלה — האם הסכם הפרישה שחתם הבנק עם בכיריו ובכיריו־לשעבר מחייב בכל מקרה (ובין אם כתבו [illegible] להסכמים חדשים, שבהם נקראים הבכירים להתחשב ולוותר על חלק נכבד [illegible]) — או שמותר לבנק להתכחש לחלוטין להסכם כזה, משום שלדעת מועצת המנהלים ההסכם הושג בדרכים לא כשרות. הדילמה קשה מאוד, משום שהיא חורגת מתחום העיפי החוק היבשים. גם אם הקפידו המנהלים שסידרו לעצמם תנאי פרישה מופלגים על כל סעיף בחוק, עדיין אין זה אומר שהכל היה כשר, ופסיקה של בית משפט לכאן או לכאן לא תועיל הרבה.

זו הדילמה שעליה נקרא להשיב הדירקטוריון הנוכחי, וזו הדילמה שתעמוד בפני הדירקטוריון הבא, [illegible] הרכבו אשר יהיה. אפשר להניח ששתי העמדות יהיו מיוצגות בדירקטוריון החדש, כשם שהן מיוצגות בדירקטוריון הזה בצורה ברורה לגמרי — ד"ר מאיר חת סבור כי למרות הפגמים בהסכמי הפרישה יש לכבדם עקרונית או לראות בהם בסיס לשיפורים, ואילו פרופ' שמעון שטרית סבור כי הצורה שבה הושגו ההסכמים ואלה פוסלת אותם מכל וכל. שתי העמדות לגיטימיות ובין שתיהן צריך להכריע. לכן לא [illegible] יורחו מהדירקטוריון: הדילמה לא תורח, וספק אם יעזור [illegible] דירקטוריון חדש, [illegible] ותעלה הדילמה המכבידה על בל"ל.

או אם הדירקטוריון אינו מסוגל להכריע, וגם „אוצר התיישבות היהודים" ובנק ישראל אינם מסוגלים להכריע, אלא רק לדחות את ההכרעה לדירקטוריון חדש — אולי כדאי לפנות לבורר?

מחול ראשון

על הקושי שבהבנת הקלות

בעקבות ביקור להקתה של פינה באוש

אצל פינה על הדשא

גיורא מנור

שמה של פינה באוש, הרוח החיה של „תיאטרון־המחול מופרטל", הולך לפניה. כשהזמין האמרגן פנחס פוסטל את להקתה לישראל לראשונה לפני כ־8 שנים, רק מעטים שמעו עליה בארץ. אז השאיר „פולחן האביב" שלה, ועוד יותר (לדעתי) „קפה מילר", רושם חזק ביותר. למעשה אז ראינו עבודות שלה, שכבר „נתיישנו", לא במובן שעבר זמנם וטעמם, אלא שהיוצרת כבר התקדמה הרבה מעבר להן.

הוא הדין בביקורה העכשווי, השני, בארץ. „1980" גם הוא כבר בן תשע, כפי ששמו מעיד עליו. ומי שציפה להמשך ישיר ל„קפה מילר", הופתע בוודאי כמוני, מהשוני. לא מכבר ראיתי עבודה אחרת שלה, אף היא כבר לא הטרייה ביותר, „שתי סיגריות בחושך", והדבר הבולט ביותר במקרים אלה הוא, שפינה באוש מתפתחת כל העת. בניגוד לחדשנים רבים אחרים, אין היא חוזרת על עצמה, אם כי היא נאמנה לגישתה הבסיסית.

בדרך כלל, אין לך שמרנים גדולים ממהפכנים שהצליחו במהפכתם... אבל לא פינה באוש.

„1980" יש בו מרכיבים מוכרים וגם שונים מאוד מהדימוי שרכשה לעצמה הלהקה. קודם־כל תחת הקדרות והאלימות, ניכרת הפעם נינוחות. המופע זורם על פני בימת הדשא בנחת: משירודים הרקדנים שוב ושוב, במין „לייט־מוטיב" תווך אל הקהל בתנועות מחול פשוטות וקלילות, כשירדיהם נעות במיני מחוות של מחול חברתי, אולי של רונדו יום־הולדת של ילדים. הם מחייכים, נהנים ממעשיהם, ונוצרת אווירה של מסיבה. לזה מוסיף גם לוץ פורסטר, המגיש ספלי תה לצופים שזכו לשבת ליד המעברים. וכמה פעמים במשך המופע מצטרף לרקדנים קוסם אמיתי העושה להטים שבלוניים, ממש כמו במסיבת־יום־הולדת. והצופים הודו לו בתחוואות כפיים מנומסות — כמו אורחים מנומסים. ואת נרות עוגת היום־הולדת שמים הפעם בצורת גפרורים דולקים בין אצבעות רגליו של אחד השחקנים. יום הולדת ממש סוריאליסטי...

מרכיב הזכרונות חזק כתמיד אצל באוש. המופע נפתח על־ידי אנטוניו, המאכיל את עצמו בכף מתוך סיר הרטינה גדול, „אחת לאמא, אחת לאבא, אחת לדודה...", מוטיב ששב כמה וכמה פעמים. ודומיניק מרסי תוקף כמה „פליקים" קליפ על אחוריו, כשרמות האם משכיבו אותו על הברך.

אחת הסצינות המרשימות ביותר היא זו, בה הכל מתקבצים על הדשא, המשתיק בצורה מעניינת את הר צעירי המבצעים, וכל אחד משתזף לו בצורה מאוד „פרטית", ממש כמו בגן הציבורי של עיר גרמנית בימינו.

הפעם תופש הטקסט, שנשמע כפרי אילתור, שמשמיעים הרקדנים בשפות שונות, אבל בעיקר אנגלית. אולי למען הצופים בחו"ל, מקום נכבד.

בחלקו השני של הערב מתבקשים המשתתפים לומר כל אחד שלוש מלים על ארץ המוצא שלו. שוב מיד משחק חברתי במסיבה. וזה ממש מצחיק.

יותר משלוש שעות של תנועה וטקסט ומוסיקה השאולה מכל העולם, שירים אנגליים עתיקים, בטהובן, ברהמס ואפילו ג'ודי גארלנד, ששרה את „מעבר לקשת" מ„הקוסם מארץ עוץ" — שוב רמז לילדות ולזכרונות.

האיטיות השולטת במופע הנפלא הזה מעלה כי זכרונות ממופעיו של רוברט וילסון, הכוריאוגרף האמריקני שמשתמש באמצעי זה של האטה מכוונת, כניגוד למוסכמות התיאטרון, שאנו רגילים, שזרימת הזמן על בימתו נמרצת, אינטנסיבית מחיים, מעובה, דחוסה. האיטיות מאפשרת התבוננות, וזה אולי הגורם המקשה יותר מכל על הצופה, הזוכה לחוויה אמנותית שאינו מורגל לה. לא תוספים אותנו בגרון, אלא מספרים לנו סיפורים, שנוכל להאזין להם בנחת.

בדרך מפתיעה יש בזה אולי מה שביקש ברט ברכט ליצור ב„תיאטרון האפי" שלו, שאין בו המבנה הדרמטי האריסטוטלי, של התחלה, שיא והתרה לסיום (מכבר עוכו המחוזאים המודרניים כגון אנשי תיאטרון האבסורד סדר זה. כמעט תמיד יש התחלה ואקספוזיציה). התנגשות וגמר, אבל לא בהכרח בסדר זה...).

פינה באוש מיישמת את שאיפתו של ברכט בכך, שכל אידוע לכשעצמו מרחק, אבל אינו מעורר ציפיות „בלשיות", של חרדה או ציפייה למה שיקרה לדמויות להבא.

ייתכן והפרטים במקרה זה כה חשובים, שאולם „היכל התרבות" בתל־אביב היה מאוד בלתי הולם למופע. אני מניח, שמי שאיתרע מזלו וזכה למקום בשורות המרוחקות, הפסיד את העיקר. אני מודע לאילוצים הכלכליים, שהביאו את האמרגנים לשכור את אולם ענקי זה, כי אלמלא זאת היו, כמו שאומרים, מפסידים את המכנסיים, ובכל זאת, חבל.

מלבד ההפתעה, שפינה באוש, הגרמנית כל־כך, מסוגלת להתבדח ולבדר אותנו, אפילו מתוך כוונה רצינית, מכשול נוסף בפני הצופה שאינו פתוח לחוות חוויה כפי שהיא מוגשת, הוא שאי־אפשר לסכם את המופע בפסוק אחד. אין זו יצירה שבמרכזה תיזה כלשהי, רעיון פילוסופי מוגדר פחות או יותר, בהגד מרכזי אחר.

אם כך, מה, למעשה הנושא? אולי פשוט החיים עצמם, על כל מרכיביהם, הבאים לידי ביטוי בזכרונות, במפגשים חברתיים, ברגעי מנוחה. הדשא שעל ריצפת הבימה — שהיה, אגב, תוצרת מפעל המדשאות של קיבוץ גבעת־ברנר — הוא כר הדשא של החיים. אפשר אולי לקרוא למופע „אצל פינה על הדשא".

פינה באוש אוהבת חיות מפוחלצות. פעם זה סוסייאור, פעם פרה, וב„1980" איילה, הניצבת על העשב כל זמן המופע. זה שייך למוזרויות האישיות, כגון הופעתו הבלתי מוסברת של המתעמל על המקבילים, ופרטים אחרים, המצביעים על כך, שלפנינו עולם פנימי עשיר של יוצר, שממש כמו בחיים, משאנו מכירים אנשים אחרים, אפילו קרובים לנו מאוד, תמיד נותר איזה תחום אישי חסוי, קצת מסתורי, שאין אדם אחר מלבד בעליו מסוגל או מורשה לחדור אליו. בהשלמה זו טמון לדעתי עיקר קסמה של פינה באוש, שביקורה אצלנו הוא בעיני מאורע אמנותי חשוב ביותר.

אירוע

תרבותי

עיתון חי לאמנות - המוזיאון לאמנות ישראלית ר"ג

מ. יהל

אוהבי המלל והאמנות יכולים לסמן מקום חדש במפת האירועים — המוזיאון לאמנות ישראלית ברמת־גן. באודיטוריום החדש במקום נערך „באחד האמשים" עיתון־חי ראשון בענייני אמנות ותרבות, בהנחייתו רבת הקסם, הפרובוקטיבית והאינטליגנטית של ירון לונדון. האווירה בקהל מאוד סמיליארית — נכחו אותם אנשים הנראים בכל „הפתיחות" התרבותיות: בגלריות, ב קונצרטים והתיאטרונים, וכן כמה „נשות חברה" אקטיביות מחוג ידידי המוזיאון.

המרואיינים הראשונים היו יחיאל שמי חתן פרס ישראל לפיסול ואדם ברוך, העומד להוציא ספר מונוגרפי על יחיאל שמי ושינש לאחרונה האוצר של הביתן הישראלי בביאנלה בונציה.

שמי, חבר קיבוץ כברי ולשעבר קיבוץ בית־הערבה, עיברת את שמו (שטיינברג) כשהוא נתון להשפעתם של „הכנענים". שמי הכיר את דנציגר בתקופה שעבר על „נמרוד" וגם הוא נמשך למזרח ולתנ"ך כמקור. מהר מאוד יצא כנגד התנועה, בעיקר כנגד המגמה להינתקות מהיהדות. פרט פיקאנטי בתולדות האמנות הישראלית הוא שרכים מהפסלים הכנעניים יושבים היום בחו"ל ומייצגים ארצות זרות — קוסו אלול הוא הפסל הלאומי של קנדה, ויחיעם יושב בצרפת. שמי הפסיק להציג אנדרטאות בארץ בגלל הקרושה שמייחסים בני המשפחות למקום. לדעתו לפסל יש חיים משלו, ואסור לו לכפות עצמו על הנוף בסביבה בה הוצב.

כ־700 איש נכחו בפתיחת הביתן הישראלי בונציה. לעומת כ־70 איש בעבר. כיצד קורה „נס" מסוג זה? אדם ברוך, משפטן בהשכלתו, כותב ועורך שהטביע חותמו בעיתונות הישראלית (לטוב ולרע) מביא למלאכת האוצרות ראש אחר, ראש מסחרי־תקשורתי. הרבה חודשים לפני האירוע נסע לאירופה וארה"ב וחקר אנשי מפתח העתידים להשתתף בביאנלה. הנתון החשוב ביותר היה שממוצע הזמן אותו מקריש הצופה בכל ביתן הוא כ־2 דקות, לכן האירוע צריך להיות כוחני ושובה את העין והלב. אוצר מרורני פועל כמו בעל מפעל גדול המנסה למכור את סחורתו באמצעות תקשורת מתוחכמת. אמנות, ואפילו היא מצוינת, אך מינורית באופייה ובגרליה פשוט לא „עובדת" באירוע כזה. הפתיחה הישראלית היתה גדולה ביותר אחרי ארה"ב ואיטליה — המארחת.

אודי אלוני אמן צעיר (כן, הבן של שולה, דבר שהמראיין לא שכח לציין בעיתוי מתאים), משתמש בצילומים במגוזרות שיש. ירון לונדון מפנה אליו את השאלה מדוע בחר בחומר הנתפס כל כך ישראלי. אלוני טוען שהשיש שהוא היה אצילי, ששימש את מיכאל אנג'לו, ומכאן בעיניו כסמל לנובורישיות והשתלטות אליות של הישראלים. הוא נבגש זה ללא חלום או אידיאלים. למרות שהוא רוצה להיות אמן פוליטי, המבטאות את... ואי־אפשר שלא להיסחף למאורעות וגם ולהכניסם בדרך כלשהי ליצירה האמנותית.

אמן תקשורת בתחום הספרות, פרי, הוא המרואיין הבא. ללא ספק הוא יודע להפוך אירועים בתחומו לאירועים תקשורתיים, לעתים בדרך של סקנדל. לפני כעשור שנים עיקר קהל הקוראים נשים, וידוע היה שאנשים הפסיקו לקרוא מעבר לגיל 30. במשך עשור זה נוסף 10,000 קוראים, תוספת דרמטית. ההצלחה גדולה להפיכתה ספרות ל"אין" של המקומונים, שהיו צריכים לייצר מדורי תרבות חדשים. 90,000 ישראלים קונים „קופסה שחורה" ולמעלה מחצי מליון קראו את הספר, כלומר כמעט מכל האוכלוסיה — ריקורד שאין לו הקבלה באף מקום בעולם. פרי מספר כיצד הם לחנות בגדים בכיכר המדינה והתחילו להתווכח איתו על המכר „מולכר". לדעתו ואמונתו ספרים צריך למשוך קוראים לפתוח שמו של הסופר.

קולט אביטל השגרירה המיועדת של ישראל לפורטוגל, אחראית על איחוד תרבות ואמנות במשרד החוץ. 1000 אירועי תרבות היו השנה בארה"ב ולכן באירופה הרבו להזמין הגרמנים שפתח זאת לפי ירון לינדון בגלל... פרברסית כלפי ישראל.

רואיין גם צחי אשף הנשמה של „התרווד הורוד", רמות סטגונית ... כמרים משקולות עם קרות ... המנסה להיות יצירתי וישראלי עם ... של מרק דלעת ותפוזים. שלישיית ... „מוסיקה נוגה" הגיעה קטע של להקה ישראלי. בהפסקה שתו... סאקה הטהי הלאומי של יפן שהגיע סוף־סוף לארץ הקודש והפך ללהיט.

ערב מאוד תרבותי, לא מתרגש, פילולי מרי.

חלק מהקהל ציפה ליותר עמקות ופחות שיתוף אקטיבי. לתשומת לב המארגנים המנסים להפוך זאת לדבר של קבע פעם בחודש. רמי כניסה 15 ש"ח.

וידאו

יעל ישראל

אשה מסורה — מלודרמה רומנטית מהסוג של המיני־סדרות בטלוויזיה. מדקדקין ימצאו את העלילה דומה מאוד לסדרת הווידיאו „ציפורים מתות בסתר", הם בגלל שאת דמות הגיבורה הנקרעת בין אהבה לבעלה ותשוקה למאהב, מגלמת השחקנית הענוגה רייצ'ל וורד, גם מפני שאת בעלה בסרט מגלם השחקן האוסטרלי הגברי בריאן בראון שהיה גם אז בעלה, ובפרט מפני שכל העניין קורה באוסטרליה הפוטוגונית של שנות השלושים. לא משכנע, אבל מומלץ לחובבי מיני־סדרות כרוגמת „תחרה". (חמישה כוכבים).

מעקב חושני — השחקנית ... סקסית ופרובוקטיבית, היא מעצבת ... ראווה שמתפתה להשתתף בהוויות ... איזה פסיכופט מצוי המטריד אותה ... ומשחקים חולניים. ליין הציגה ... מפוארת ובפרט את חמודותיה ... לתפארת. סיבה יחידה מדוע לצפות ... הבל זה, אשר התחפש לדרמת מתח ... (וידיאו לנד).

אל תקרא לי לבן — נער לבן ... שאביו נישל אותו מהירושה לא ... להתקבל ללימודי משפטים ... יוקרתית. לשם כך הוא עולה על רעיון ... לקבלת מלגה. הוא מצטבע ... מהפך זה בחייך מראה לו ... להיות שחור. מסר ליברלי ... לסרט נגד גזענות, לבני הנעורים. (עריץ 1).

שמותי ברז למורה — ... הנעורים. מתכוונת מוכרת ... העולם שייך לנערים ... עשרים לזבל. עוסק בעלילותיהם של ... תלמידי גימנסיה פרוחיים ... מבית־הספר ומשגעים את המנהל ... (עריץ 1).

צבע הכסף — לא מסמנת ... הכמאי האמריקני מרטין סקורסזה ... מונית", אבל סקורסזה הוא תמיד ... גם כשמדובר באחד מסרטיו ... תפיסה סינמטית מרהיבה שלא ... הקטן. העלילה תובקת סיפור ... אש"ף בילארד מבוגר לפר ... ושאפתן. טום קרוז ופול ניומן ... בתפקידים. ניומן קצר בסרט זה ... פרס האוסקר. (סורוס סילם).

ג'אז

מצטרף חדש

יוסי ונונו

... החמאם לא יתן לגל הג'אז ... אותנו לאורנה, לברוח ... מכבצ"ש (9/10) יתחיל המועדון ... לארח פעם בשבוע, בשבת, ... ג'אז בשילוב מופע הסטנד־אפ־ ... של רמי ששון.

... יערכו במתכונת החמאם ... לבריות של צהם, מנהלת ... לשמוע ג'אז במקום אינטימי עם ... שילוב נכון של ריחות, מוסיקה ואלכוהול.

תוספת הסטנד־אפ־קומדי היא כדי ליצור גיוון, שיהיה הצף בין אלתור לאלתור, שכל היעד העיקרי יהיה צעירים, אך לא רק הם. על הניהול האמנותי אחראי גיא בוינבו, מתופף צעיר, חזק כבר שינוי ביחס למקומות אחרים בהם הגווודיה הוותיקה שלטת.

תוכנית הפתיחה, שכוללת בנוסף לבנד ברק את אלי מגן (באס), דני גוטפריד (פסנתר) וג'ס קודן (סקסופון), שמרנית מעט לטעמי. צריך לתת קרדיט להמשך. בחמאם מבטיחים להביא את המיטב. אישית, כל מועדון ג'אז שנפתח משמח אותי.

כל תעודה שתחפוץ

אך כנכנסים לדיזנגוף סנטר, בשער שליד ... לצרכן, נתקבלים בשולחן ולצידו לוח ... תעודות. כאלה עטופות בפלסטיות, ... כל כרטיס אשראי. יש שם תעודת ... ותעודת עצלן כרוני, תעודת ... תעודת גבר, תעודת זכאי, פציפיסט, ... או מתלונן, „גרין קארד" ותעודת נשאר, ... פטיכי, חרמן ונימפומנית — אין ספק ... כמות ואולי גם משהו הוספתי, לא ...

כל תעודה מודבקת תמונה צבעונית והיא ... להיות שלך. תמורת 4 ש"ח אתה ... תמורת 5 ש"ח נוספים תבחר מבין ... את התעודה שחפצת בה, בו במקום ... בה את התמונה וממלאים את ... שלה, לך לשלום ותנפנף בה בפני ...

... היתה כאן גם תעודת קצין, דומה ... למיתית, אבל אכ"א נודעה, שיגר ... התראה לכל היחידות ומן הסתם גם ... לי ליחמי הרעיון. תעודת הקצין ... תעודת שוטה עלולה להטעות, אם ... רק את שלוש האותיות הראשונות.

לתעודה שני צדדיים, זה שבו „הכותרת" והתצלום והשני — שם מקושקשים כל מיני הסברים, כמו פירוט החובות והזכויות. שום דבר ניוזהר. ירסים את החברה עד שמישהו ישכור חנות עם שקע חשמלי, יחבר אליו מחשב ומדפסת לייזר ועל המקום יכין לך תעודה כבקשתך, תקרא לה, אם תרצה, תעודת יקוריקו, כתוב בצידה השני פואמה של מאיאקובסקי, באותיות קריליות והמחשב גם יאייר אותה באחד הציורים מהקך טלוג... (צב"ש)

גבר לעניין

בקיץ הבא הם יתלבשו כמו גברים: מעצבי האופנה הפריזאים כבר דאגו להציג את המגמה השלטת. ז'אן פול גוטייה מלביש אותם חליפות בוקרים, מכנסיים בצבע זהב — עד הברך, כובע סומבררו עטור כדורי זהב וצמידי זהב מצלצלים על פרקי הידיים. האוכוי של זהב. חבור מנפנף במטריה דמוי אקרה, גם היא מוזהבת... איב סאן לורן, לעומת זאת, מעדיף את הגברים שלו בעור נחש, המשתלב לא רע עם חולצת קשמיר שחורה.

מרשמים למחברת

דיאטטי, אז מה?

המרשמים המובאים כאן נלקחו מהספר „דיאטה לבנות 35+", שראה אור בהוצאת מטר. כדי שהדיאטה תהיה אפקטיבית, יש להקפיד על כמויות המנות, אבל המאכלים עצמם דלי־קלוריות וזה מה שהרופא רושם לכולנו — גם לגברים — בין הזלילות של החגים.

סלט עוף בסגנון פולינזי

4 מנות: 2 כוסות (כ־350 גרם) חזה עוף מבושל, חתוך לקוביות; 2 כפות חומץ סויה; 2 כוסות סלרי, חתוך לקוביות; 2 כוסות קוביות אננס טרי או משומר במיץ טבעי ומסונן; ½ כוס ערמוני מים משומרים, פרוסים ומסוננים; 6 כפות מיונית דלת־קלוריות; 3 כפות מיץ אננס (אם משתמשים באננס משומר אפשר להשתמש במיץ מהקופסה); קורט קינמון טחון; חסה.

מערבבים את הבשר עם רוטב סויה ומשרים למשך 15־20 דקות. מערבבים עם יתר החומרים מלבד החסה. עורמים תלוליות סלט על גבי עלי חסה.

כדורי בשר ברוטב חמוץ־מתוק

2 מנות: 450 גרם בשר ירכה (צ'עק) רכה, טחון; 2 כפות בצל, קצוץ דק; 2 כפות פטרוזיליה קצוצה; 1 כף חרדל; 1 שן שום כתושה; 250 גרם רוטב עגבניות; ½ כוס מים; 2 כפות רוטב סויה; 2 כפות מיץ לימון; 3 שקיות ממתיק דל־קלוריות.

מערבבים היטב את הבשר עם הבצל, הפטרוזיליה, החרדל והשום. צרים מהתערובת שמונה כדורים, משחימים במחבת טפלון, בלי שומן; הופכים כדי להשחים מכל הצדדים. מנקזים על מגבת נייר ושופכים את השומן שהצטבר במחבת. מוסיפים למחבת את יתר החומרים, מלבד הממתיק. מכסים ומאדים על להבה בינונית במשך 20־25 דקות. מסירים את המכסה וממשיכים לאייד עד שהרוטב מסמיך. מסירים מהאש. מוסיפים את הממתיק ובוחשים.

אומצת לימון איטלקית

7 מנות: כ־1 ק"ג אומצה מכנף העוקץ (שייטל), ללא עצם; 1 בצל קצוץ; 2 שיני שום כתושות; ½ כוס מיץ לימון טרי; ½ כוס מים; 2 כפיות ריחן (בזיליקום) מיובש; 2 כפיות אורגנו מיובש; 2 כפיות קורנית (טימין) מיובשת; מלח; פלפל גרוס גס – לפי הטעם.

מסירים מן הבשר את כל השומן, מערבבים את יתר החומרים מלבד המלח והפלפל, ומשרים את הבשר בתערובת למשך 3 שעות. מסדרים את האומצה על רשת מתכת המוצבת בתבנית־צלייה. שמים את הכלי בתנור קר ומכוונים לחום נמוך (140 צ' – 275 פ'). צולים בלי לכסות שעתיים, או עד שהבשר רך. מדי פעם יוצקים על הבשר מן הנוזלים המצטברים בכלי. מתבלים לפי הטעם במלח ובפלפל לפני ההגשה.

חזה עוף עם פטריות ובצל

2 מנות: 500 גרם חזה עוף פרוס, ללא עור וללא עצמות; 1 בצל גדול, חצוי ופרוס; 2 כוסות פטריות טריות, פרוסות; קורט אגוז מוסקט מגורר; מלח (או מלח מתובל); פלפל גרוס גס.

מרססים מחבת טפלון בכמות נדיבה של תרסיס משמן. מוסיפים את העוף ואת פרוסות הבצל. משחימים את העוף והבצל על להבה נמוכה במשך 4־5 דקות, בלי להוסיף שמן. הופכים את העוף ומוסיפים את הפטריות הפרוסות. בוחשים, מכסים את המחבת ומבשלים על להבה נמוכה 4־5 דקות נוספות, רק עד שהבשר מבושל היטב והבצל והפטריות פריכים. מתבלים לפי הטעם ומגישים מיד. עורמים את הבצל והפטריות על פרוסות חזה העוף.

דג ברוטב יין

6 מנות. 1.25 ק"ג פילה דגים; 1 כוס יין לבן; מלח; פלפל ופפריקה מתוקה.

מסדרים את פילה הדג בכלי מתאים לאפייה ולהגשה. מוסיפים את היין. זורים מלמעלה מלח ופלפל לפי הטעם. אופים בתנור בחום בינוני (180 צ' – 350 פ') 10 דקות, עד שהדג מלבין. זורים עליו פפריקה מתוקה לפני ההגשה.

קישואים עם פסטה

4 מנות. 2 כוסות ספגטי עתיר חלמון (או איטריות) מבושלים; קישוא; 1 גמבה; 1 בצל; 2 כפות מיץ לימון; מלח (או מלח שום) ופלפל לפי הטעם; 4 כפות גבינת פרמזן מגוררת, אם רוצים.

מבשלים את הספגטי לפי הוראות היצרן, ובעודם מתבשלים מכינים את הירקות: מרסקים את הקישוא, קוצצים את הגמבה, חותכים את הבצל ופורסים דק. כשהספגטי רך מסננים ומחזירים לסיר שבו בושל. מוסיפים את יתר החומרים מלבד הגבינה ומחממים היטב על להבה נמוכה. זורים למעלה עשבי תיבול טריים וכ־1 כף גבינת פרמזן מרוסקת למנה (אם רוצים).

פרפה ליים או לימון

10 מנות. 1 שקית ג'לטין ללא טעם; ¼ כוס מים קרים; 1 כוס מים רותחים; ¾ כוס קוטג' דל שומן; ¾ כוס מיץ ליים או לימון; 3 חלבונים; קורט מלח; 8 שקיות אבקת ממתיק מלאכותי.

זורים את הג'לטין על מים קרים בממחה. ממתינים 1 דקה, עד שהג'לטין נתרכך ומוסיפים את המים הרותחים. מערבבים עד שהג'לטין נמס. מוסיפים את הגבינה ומערבלים לתערובת חלקה. מוסיפים את מיץ הליים או הלימון ומערבלים. מצננים במקרר, עד שהתערובת נקרשת חלקית. מקציפים את החלבונים עם המלח לקצף רך. מוסיפים את אבקת הממתיק. טורפים את הג'לטין הקרוש חלקית לקציפה קלילה. „מקפלים" בעדינות את תערובת הג'לטין לתוך קצף החלבונים. יוצקים בכף לתוך 10 כוסות פרפה. מעטרים כל מנה במעט קליפת לימון מגוררת, או במעט פרורי ביסקוויט.

כל מקצוע ונעל שלו

את נעלי הספורט של New Bnlance מפרסמים ספורטאי־צמרת: ראיין רובסון במנצ'סטר יונייטד נועל את נעלי הכדורגל של הפירמה, הטניסאי האוסטרלי רוי אמרסון — את נעלי הטניס, ג'יימס וורטי, כוכב הלייקרס — את נעלי הכדורסל וקבוצת אצנים, ביניהם המרתוניסט האולימפי ג'ון טרייסי — מתאמנים בנעלי הריצה שלה. מכובד מאוד, אם כי יש להניח שאיש מהם לא עושה זאת בחינם. ניו בלנס מייצרת נעלי ספורט משנת 1906, אחרים מרגמיה זכו בתארי־יוקרה שונים, והיא היתה הראשונה שהשתמשה בחומרי E.V.A (אתלין, ויניל, אציטאט) ברפידה, עקב והסוליה החיצונית, בצורה „שהקטינה בצורה משמעותית את עוצמת הזעזועים". ברור שלכל מקצוע יש נעל משלו, מתוכננת בצורה מדעית, מיוצרת בשיטה ידנית, תוך הקפדה על גימור וכל זה. אלה נעלים בינלאומיות, כי ליצרן האמריקאי מפעלים בכל העולם ואם לא מפעל — לפחות סוכנות־יבוא. עכשיו גם בישראל, בתיווכה האדיב של „מגוף", יצרנית נעלי בריאות מגונן, שביחד עם סילון ספורט מתל־אביב קבלה את הנציגות הבלעדית של נעלי נידבלנס. לא מסרו מחירים.

היהלומים שבבורסה

בורסת היהלומים ברמת־גן כבר בעלת שם בינלאומי ורק אנחנו הישראלים לא כל כך יודעים מה נעשה בה. וכי מי יעלה בדעתו להסתובב בין בנייני הענק, המסעדות הקטנות, החנויות, המוזיאון היפיפה, וכמובן הבורסה עצמה? מי שמתיישב בבית־הקפה שבמקום יכול לראות מחזות מעניינים. למשל, לעקוב אחרי זוג (בדרך כלל היא יפה וצעירה והוא כחצי ראש נמוך ממנה, מבוגר ממנה ובעל כרס) הנכנס לאחת מחנויות התכשיטים.

לא מכבר נפתח בבורסה אולם תצוגה חדש, של תכשיטים משובצים ביהלומים. אישית, אינני מבדילה בין יהלום, אמרלד, בגט, פרינסס, מרקיס או אגס וודאי שאיני יכולה להצביע על אבן מסויימת ולומר בביטחה: זו אמיתית. אבל באולם התצוגה החדש הכל היה אמיתי, נוצץ, והכל האמינו להבטחת מנכ"ל הבורסה, מיקי רוזנברג, שכל פריט וכל תכשיט הוכן ממיטב היהלומים. „הנקיים" ביותר. תכשיטי יהלום הם אלה בהם הזהב משחק תפקיד של סטטיסט והמוקד הוא היהלום. התכשיטים הוצגו על־ידי דוגמניות שהולבשו בשמלות של עודד גרא, מותאמות לימי הסתיו, שיבואו לשמחתינו עוד מעט. ואם היהלום הוא ידידה הטוב ביותר של הנערה (לפי שיר בפי מרלין מונרו ז"ל), השמלות של עודד גרא היו בלי כל ספק המסגרת היפה ביותר לכל הנוצץ שהוצג. העיצוב של האולם מודרני מאוד אלגנטי, (הארכיטקט: אורי מרקוזה).

המנכ"ל רוזנברג סיפר שכל יהלום צריך לבטח והביטוח עולה לא מעט, יהלומים קטנים, כ־20 נקודות אל תשאלו אותי מה זה מבוטחים על־ידי הבורסה, אך הגדולים, שערכם יכול להגיע ל־170 אלף דולר, הם באחריות חברת הביטוח. במקום אפשר לרכוש גם תכשיט קטן כ־150 ש"ח, אבל זה נחשב ליהלומצ'יק, ועל דברים קטנים כאלה לא מדברים בבורסת היהלומים. שם הולכים על גדול ומסתבר שיש רבים המבקשים תכשיט במחיר „בינוני", כלומר: 4000—5000 דולר. אסור לשכוח

חיה יוסף

לא מבין את אייבי
הזה, מה הוא רץ
לשחרר מחבלים ?
יש עוד אסירי
מחהרת בכלא !

ספרים למדך

לרזות בגיל מסויים

הדיאטה לבנות 35 פלוס
ג'ון פרי ספודניק
וברברה גיבונס
הוצאת מטר

אין זה סוד, שלרדת במשקל בגיל 40 הרבה יותר קשה מאשר בגיל 18, ולא רק בגלל שנים רבות יותר של הרגלי־תזונה לקויים. אחרי גיל 35 הגוף נתון לשינויים מטבוליים, הגורמים לקשיים בשמירת משקל. קיימות גם בעיות של סידן וסוכר, מלח ומזון משומר, כי הרי בשליש השני של חייה נכנסת כל אשה לקבוצות־סיכון שונות, החל בסרטן השד וכלה בטרשת־עורקים. כל זה דורש דיאטה מיוחדת. ג'ין פרי ספודניק היא הדיאטנית הקלינית הראשית ברשת קליניקות אמריקנית „קייזר פרמננט", אשר פיתחה את הדיאטה ללקוחותיה, בנות 35+. הדיאטה — אומר המו"ל העברי של הספר — אושרה על־ידי ההתאחדות האמריקנית לדיאטות והיא כפופה להנחיות האגודה האמריקנית למלחמה בסרטן, האגוד האמריקני למחלות־לב והאגודה האמריקנית לסוכרת. החלק של ספודניק בספר הוא תיאורטי, מקיף מאוד, גדוש הסברים והבהרות, טבלאות, רשימות מצרכים מותרים, אסורים ומוגבלים, עצות קטנות האמורות לעשות את הדיאטה לנסבלת, הצעות לשיטות שונות, תפריטים יומיים ותשובות לשאלות העשויות להתעורר.

ברברה גיבונס — מחברת ספרי בישול רבים ובעלת טור העוסק במזון ותזונה, ביותר ממאתיים יומנים ברחבי ארה"ב, תרמה לספר כ־300 מתכונים, החל בכריכים וכלה בגלידה. המאכלים — אם לשפוט לפי המרשמים — עושים רושם של טעימים מאוד. הבעיה היא, כמובן, הכמות המותרת. צריך להתרגל לא לחסל בבת אחת את כל הכמות שהוכנה לפי המרשם ושנועדה לספק 4 מנות.

זאת אינה דיאטת־פלא. לא סופרים קלוריות, אלא מחשבים „יחידות" של ירק, בשר, חלבונים וכו'. המחברות מראות איך להתאים את הדיאטה לתנאים שונים, כגון חובת ארוחות־צהריים עיסקיות, נסיעות תכופות וכו'. צריך סבלנות כדי לקרוא את התאוריה (רומני שוה חיוני), ואחר־כך לא נחוץ מאמץ רב להיכנס לתלם. הכי קשה, כמובן, זה להתמיד, אבל מי שימציא דיאטה שבה לא חייבים להתמיד יקבל פרס נובל. יום אחד, אני מקווה להיעזר בספר זה, ואז לא תכירו אותי.

215 עמודים, קצת תצלומים צבעוניים, מתכונת אלבומית, עריכה גרפית יפה ותרגום לא רע. מורגשת תשומת־לב של המו"ל שביקש, מן הסתם, להעמיד את הספר בחזית הספריה הקולינרית. 36 ש"ח, כולל מע"מ, פחות מארוחה זוגית במסעדה.

צב"ש

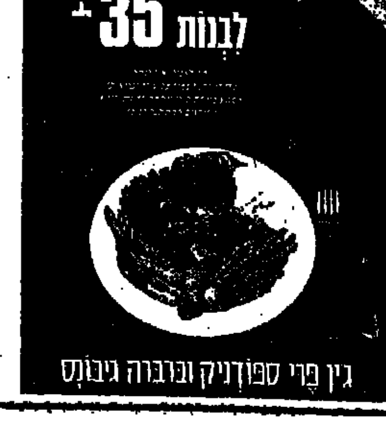

התכרעה בפרשת שלושת המתאגרפים שלנו בסיאול – היום

מסע־שכנוע בין־לאומי נגד סילוק מתאגרפי ישראל

המערב־גרמני טרגר פועל מאחורי הקלעים בהשראת יו"ר הוועד האולימפי הבין־לאומי, סאמארנש • נסיונות־ריכוך של האפריקנים • מריטת־העצבים בקשר למתאגרפים מאפילה על הכנות המשלחת הישראלית

שרות „על־המשמר"

ולטר טרגר ממערב־גרמניה, מנהל הספורט של הוועד האולימפי הבין־לאומי, הוא האיש שניצב בראש המשכנעים נגד סילוק שלושת המתאגרפים הישראלים בגלל פרשת דרום־אפריקה. החלטה סופית בקשר לכך תתקבל היום בקונגרס ההתאחדות הבין־לאומית באיגרוף, שיתקיים בסיאול.

נודע כי ביומיים האחרונים נעשתה פעולה רבת־היקף נגד קבלת החלטת־סילוק של מתאגרפי ישראל מסיאול. על טרגר הוטלה המשימה כשמאחורי הקלעים ניצב יו"ר הוועד האולימפי הבין־לאומי חואן אנטוניו סאמאראנש, שאינו מעוניין בעימותים וכל רצונו להעביר את משחקי סיאול בשקט ובכבוד.

טרגר מנהל מו"מ עם ההתאחדות הבין־לאומית באיגרוף. הוא נפגש עם אישים רבים, גם עם כאלה ממדינות אפריקה, הנוקטים בגישה קיצונית נגד ישראל, שכן עבורם הופעה בדרום־אפריקה נחשבת לעבירה חמורה ביותר.

כדי לפצות את מדינות אפריקה ולהרגיע אותן הציע להן טרגר, בברכת הוועד האולימפי הבין־לאומי, להקים ועדה מיוחדת למלחמה באפרטהייד, בה יהיה רוב אפריקני וגם היו"ר יהיה אפריקני. כל צעדי־הפיוס מכוונים לקבלת החלטה שלא תרחיק את שלושת המתאגרפים שלנו מהתחרויות.

אתמול גם נרמז כי אם תחליט התאחדות האיגרוף הבין־לאומית להרחיק את מתאגרפי ישראל מטעמים פוליטיים עשוי הוועד האולימפי הבין־לאומי להתערב לטובת ישראל.

מי שיעמוד היום במוקד בכנס ההתאחדות הבין־לאומית באיגרוף יהיה מנכ"ל ההתאחדות לספורט, שמואל ללקין, שיביא לידיעת המארגנים הנציגים את השתלשלות האירועים בקשר לנסיעה האומללה לדרום־אפריקה. הוא ידגיש את החלטת ההתאחדות לספורט להרחיק את כל הנוסעים לצמיתות.

„זו משימת־שכנוע קשה" — אמר אמש ללקין, שנפגש כבר לשיחה במשך שלוש שעות עם מזכ"ל התאחדות הבין־לאומית באיגרוף, המזרח־גרמני קארל היינס וואר, לשעבר אלוף־משנה במשטרת הבטחון במזרח־גרמניה.

וואר מגלה עד כה גישה עניינית אולם חשוב כיצד יציג את הנשיא היום.

פרשת המתאגרפים מאפילה על כל האירועים של המשלחת הישראלית בסיאול. ישנה חרדה מפני פסילת המתאגרפים.

100 אלף בחזרה הכללית

100 אלף צופים חזו אתמול בחזרה הכללית של טקס הפתיחה של המשחקים האולימפיים בסיאול.

החזרה הכללית גרמה לא פעם אצל הצופים הרגשה כאילו הם יושבים באיצטדיון בטקס עצמו, אם־כי המארגנים ציינו שהיו נקודות־תורפה שיתוקנו היום ומחר. „הכל מוכרח להיות מאה אחוז ולא תשעים ותשעה אחוז בלבד"... — אמרו המארגנים.

סלע ואמיר במקום הראשון בשיוט־אימון

שייטי ה„הולנדי המעופף", יואל סלע ואלדד אמיר, העורכים אימונים בפוסאן, שם ייערכו תחרויות השיט, ערכו שלשום אימון־מבחן והגיעו ראשונים. „אסור להתרגש מהמקום הראשון אבל זה מוכיח שאנו נמצאים בקו טוב" – אמר סלע.

מנהל המשלחת הספורטיבית של ישראל, אורי אפק, שטס אתמול לפוסאן אמר בשובו לסיאול כי גם צמד ה־470, רן ודן טוטן, נמצא בכושר מעולה.

בדגם 470 ישתתפו 31 סירות (כל מדינה רשאית לשגר צוות אחד) וב„הולנדי המעופף" – 24 סירות.

המתאבקים ממשיכים גם הם להתאמן. במשקלו של דב גרוברמן (48 ק"ג) ישתתפו 18 מתחרים ובמשקלו של אבן ברנשטיין (90 ק"ג) – 29 מתאבקים.

השחיין איל שטיגמן ממשיך להתאמן עם שחייני מערב־גרמניה. בעוד שהמתעמלת רוניל שרון מתאמנת עם הסובייטית.

נצחון רביעי למכבי ת"א בספרד – 88:102 נגד אסטודיאנטס

קבוצת הכדורסל של מכבי ת"א זכתה אמש בנצחון רביעי בסיורה בספרד כשגברה על אסטודיאנטס הספרדית — 88:102, לאחר 51:54 במחצית.

כדורסל

קווין מאגי היה שוב כוכב המשחק כשקלע 34 נקודות, יותר הקולעים: בארלו 27; סימס 11; דניאל 9; מרסר 8, ליפין 7 וג'מצ'י 6.

הערב תשחק מכבי ת"א בואלנסיה.

מכבי ראשל"צ – הערב נגד השווייצים

מכבי ראשון־לציון תתמודד הערב באולמה במשחק בין־לאומי נגד הקבוצה השווייצית, טואי, במשחק שיחל ב־8.30.

באימון מכבי ראשל"צ אתמול נטל חלק גרי פאלמר, וייתכן שמאמן הקבוצה, משה וינקרנץ, ישתפו במשחק הערב.

אוונס (לשעבר בחולון) נבחן במכבי חיפה

יוסף גלזר

קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה עומדת להחליף את השחקן הזר, דריל בריירן, למרות שהוחתם על חוזה כבר בחודש מאי.

בריירן איכזב במשחקי ההכנה והמועמד להחליפו הוא ראנדי אוונס, ששיחק עד לפני חמש שנים ב...הפועל חולון.

הפועל ירושלים תבחן שחקן זר שלישי

נפתלי קריטורו

מחלקת הכדורסל של הפועל ירושלים תביא ארצה זר שחום־עור נוסף למבחנים, העונה לשם דייויד בלאקוול. גובהו — 2.08 מ' ומשחק בציר.

ויליאמס, טאונס וטרי „הפציצו" את נתניה

יוסף חכם

במשחק־אימון שהיה אמש באולם אוסישקין בת"א הכניעה קבוצת הפועל ת"א את אליצור נתניה — 78:102, לאחר 39:55 במחצית.

שחקני הפועל ת"א, בראשותם של לינטון טאונס ודניס ויליאמס, גילו יכולת מעולה.

קלעו להפועל ת"א: ויליאמס 27; טאונס 23; טרי 21; פרישמן 11; אמסלם 9; בנט 7 ולאסוף 4.

קלעו לאליצור נתניה: קוק 17; מור 16; בלאט 13; דמרי 12; גוט 10; נברסון 8 וברכה 2.

שפט אפרים יחימוביץ, לעיני 600 צופים.

יעקבי קלע 40 נקודות וגבת ניצחה

40 נקודות שקלע עופר יעקבי זיכו אמש את הפועל איתן גבת בנצחון־אימון באולמה על הפועל חיפה — 80:90, לאחר שהחיפאים הוליכו במחצית — 44:56.

בועז ינאי והאמריקני ברד הוסיפו 12 נקודות כל אחד לגבת, בעוד שלהפועל חיפה הירבו לקלוע: יוסטון 27 ווזברט 20.

כדורסלן החיזוק של הפועל איתן גבת, גאס סאנטוס, עומד לשוב היום ארצה לאחר שנשא אשה בארה"ב.

„אומנות־הלחימה" בחזרה הכללית אתמול של טקס הפתיחה בסיאול (תצלום: איי.פי.)

שניאור יסייע לשחקני הנבחרת לקבל חנינה

אומר אחרי האימון אתמול: „ברצוני ליישם בנבחרת ישראל את הסגנון הסובייטי באליפות אירופה"

כדורגל

ראובן חנניה

„סגנון המשחק שארצה ליישם בנבחרת ישראל הוא הסגנון הסובייטי באליפות אירופה האחרונה, הבנוי על תנועה רבה במגרש וכושר גופני מעולה" — כך אמר מאמן הנבחרת הלאומית, יצחק שניאור, בתום האימון השני של הנבחרת הישראלית, אתמול במכון־וינגייט.

המאמן הלאומי היה שבע־רצון מהתקדמות שחקני הסגל, ושילובם של הצעירים, מרקו בן־ברוך, יפתח הלוי ואלעד קורן בצד המוזמנים החדשים הנוספים, שלמה אילוז ומישל דיין.

הסגל הלאומי החל את האימונים אתמול באימון כושר־גופני, בו נטל חלק, באופן חלקי, ניר אלון, שנעדר בשבוע שעבר בגלל פציעה.

אלי כהן, כדורגלן־העונה ואחד מעמודי־התווך של הנבחרת, המשיך להיעדר אולם המאמן שניאור מקווה לראותו באימון הבא, ביום שני.

המאמן גילה כי סמוך למשחק עם נבחרת מלטה, שתתקיים ב־18 באוקטובר, יתקיימו אימוני הנבחרת באזור באר־שבע, שכן המשחק הבין־ארצי ייערך בבירת הנגב.

שלושת שחקני הנבחרת, השוער בוני גינצבורג, והשחקנים יוסי זאנה ויגאל מנחם, הגישו בקשות־חנינה להתאחדות על עונשי־ההרחקה שספגו לפני כשבוע.

מאמן הנבחרת מתכוון להתרוצץ ולסייע לכדורגלני הנבחרת לזכות בחנינה, שכן, לדעתו, שיתופם המוקדם במשחקי הליגה יגרום בעקיפין לכושר טוב במדי הנבחרת.

שעה לפני תום האימון הלאומי אתמול שוחררו ירון פרסלני מבית"ר ת"א ומנשה שמעונוב ממכבי ת"א שישתתפו בפתיחת הליגה כבר מחר. לבקשת מאמן מכבי ת"א יוסי מירמוביץ, שוחרר שמעונוב ולאחר מכן גם פרסלני, על דעת המאמן הלאומי.

בסוף החודש תקיים הנבחרת הלאומית משחק־אימון מול יריבה מהליגה הארצית.

הכדורגלנים המורחקים ייפגשו עם ראשי ארגון השחקנים

ארגון הכדורגלנים מאיים להשבית את פתיחת הליגה הלאומית והארצית, אם לא תחליט ההתאחדות לכדורגל לחון את השחקנים שהורחקו בגלל חריגה מתקנון התשלומים.

ראשי ארגון השחקנים יקיימו היום ב־11 כנס מיוחד במלון תל־אביב, יחד עם השחקנים המורחקים.

לנדאו עזב לאחר שהפועל ת"א לא הסכימה לתנאיו

יצחק ויסהוף

המו"מ בין הכדורגלן גיל לנדאו וקבוצת הפועל תל־אביב התפוצץ ואתמול, באימון אחר־הצהריים, לא נטל לנדאו חלק. נראה כי יצטרף לקבוצת הפועל בת־ים, עמה החל באימוני פתיחת העונה.

לנדאו תבע מהפועל ת"א סכום כסף גבוה, הרבה יותר ממה שהקבוצה היתה מוכנה לשלם לו. הוא נתקל בסירוב מוחלט של גזבר הקבוצה, אברהם מורחי, שאמר לו כי הפועל ת"א אינה מסוגלת להתמודד עם סכומים בסדר גודל שכזה. „הפועל בת־ים הציעה ללנדאו סכום כפול ממה שאנחנו הצענו לו, לכן נראה לי כי לנדאו לא ישחק בהפועל ת"א".

אתמול לא הגיעה ההלוואה שהובטחה להפועל ת"א מבנק הפועלים ומבנק לאומי. בהפועל ת"א הביעו אמש תקוה כי היום יגיע הכסף. הובהר כי אם הכסף לא יגיע לא ידוע מי מהשחקנים ירצה להופיע למשחק פתיחת העונה בשבת מול בית"ר ירושלים.

עם חלק גדול מהשחקנים טרם נחתמו החוזים. בינתיים ישנה בקשת שישה משחקני האגודה לקבל שחרור מבית־המשפט. השישה תובעים את הפועל תל־אביב על שלא שילמה להם כספים בזמן והדיון בסוגייה זו יישמע ב־4 באוקטובר.

חבר הנהלת־הגג וגזבר הקבוצה, אברהם מורחי, אמר אמש כי במידה ששחקנים יעזבו את הפועל ת"א תיבנה קבוצה חדשה, עם שחקנים צעירים, כאשר מספר מצומצם של ותיקים ישחקו לצידם. המטרה העיקרית היא שהפועל ת"א לא תחרוג מתקנון התשלומים.

עובדיה צבי יפתח מחר משחקי הליגה בדרבי ת"א

עובדיה בן־יצחק ישפוט בשבת במשחק המרכזי במחזור הפתיחה בליגה הלאומית בכדורגל, שבו תארח בית"ר ירושלים בבלומפילד את האלופה, הפועל תל־אביב. משחק זה יחל ב־3.30, כמו יתר משחקי המחזור הראשון, למעט המשחק המוקדם באיצטדיון בלומפילד שבו תארח שמשון ת"א את בני־יהודה ת"א בדרבי־הפרברים. במשחק זה ישפוט יצחק בן־יצחק.

מחזיקת הגביע, מכבי ת"א, תפגוש את בית"ר ת"א, בדרבי תל־אביבי קטן, כבר מחר. במשחק שיתקיים בבלומפילד ישפוט עובדיה צבי.

יתר המשחקים והשופטים: אריה פרוסט, מכבי חיפה — הפועל כפר־סבא: רחמים דינצ'י, הפועל פ"ת — הפועל צפריירים חולון: צבי שריר. הפועל באר־שבע — הפועל ירושלים: יעקב שיינה. טבריה — מכבי נתניה: ...

קארל (הגדול) לואיס מתקבל בכבוד־מלכים בהגיעו אתמול לסיאול (תצלום: איי.פי.)

חוליט נגח את וולס רק בדקה ה־83 — 0:1

יצחק אבידור

אמסטרדם. — אלופת אירופה בכדורגל, נבחרת הולנד, נזקקה אמש ל־83 דקות כדי לגבור באמסטרדם, במשחק בבית 4 במוקדמות הגביע העולמי, על וולס — 0:1.

את שער־הנצחון הבקיע רוד חוליט, שהיה אחד החלשים במגרש. חוליט קיבל כדור־עונשין מקומאן והכניע בנגיחה נהדרת את שוער וולס, סאותהול.

ההולנדים גילו משחק גרוע בעיקר במחצית הראשונה כשניקולס שיתק לחלוטין את מבקיע השערים המצטיין של הולנד, ואן־בסטן.

60 אלף הצופים חזו במשחק. הולנד הופיעה כמעט באותו הרכב בו ניצחה בגמר אליפות אירופה ברית"מ — 0:2.

באותו בית ניצחה מערב־גרמניה, לפני שבועיים בהלסינקי, את פינלנד — 0:4.

סקוטלנד — נורבגיה 1:2

נבחרת הכדורגל של סקוטלנד ניצחה אתמול באוסלו את נורבגיה — 1:2 בבית 5 בגביע העולם.

את השערים לסקוטלנד הבקיעו: פול מקסטיי (15) ומו ג'ונסטון (63). לנורבגיה: יאן אגה פיורטופט, בדקה ה־43. כ־20 אלף צופים חזו במשחק.

● במשחק שלישי בגביע העולם, בבית 6, שנערך בבלפסט, סיימו בתיקו אפס נבחרות צפון אירלנד ואירלנד החופשית (איירה).

אנגליה — דנמרק 0:1

שער בדקה ה־24 על־ידי ניל ווב מנוטינגהאם היקנה אמש נצחון דחוק לנבחרת הכדורגל של אנגליה על דנמרק — 0:1, במסגרת ידידותית.

המשחק נערך באיצטדיון ומבלי בלונדון, וחזו בו רק 25 אלף צופים.

יוגוסלביה — ספרד 1:2

במשחק־ידידות בכדורגל ב־אוביידו, ספרד, ניצחה יוגוסלביה, במפתיע, את ספרד — 1:2 (0:1).

הספרדי מיצ'ל היקנה יתרון למארחים בדקה ה־26, אולם היוגוסלבים הגיבו בשני שערים, על־ידי באודאוביץ' (46) וצ'וטקוביץ (85).

מזרח־גרמניה קבעה שיא עולמי לנערות

אלופת העולם לנערות בזריקת דיסקוס, המזרח־גרמניה אילקה וילודה, שאינה נכללת בנבחרת ארצה לסיאול, שברה במזרח־ברלין את השיא העולמי לנערות, כשהרחיקה ל־74.40 מטר.

האם צפויה הפיכה במחלקת הספורט ברדיו?

הוד ודבורין נסעו לסיאול – קיטל ורוני דניאל משתלטים

יצחק ויסהוף

שלום קיטל, איש החדשות של „קול ישראל", יגיש במשך ארבע השבתות הקרובות את התכנית הרדיו הפופולארית „שירים ושערים" — זאת במקום הצוות הבכיר של מחלקת הספורט ברדיו, דני דבורין וגדעון הוד, השוהה בימים אלה בסיאול.

מחלקת הספורט של הרדיו מבצעת בימים האחרונים היערכות חדשה. התכנון להיערכות זו נעשה על־ידי מזכיר חטיבת החדשות בירושלים, חיים זיסוביץ, ביעוץ מקצועי של איש הכלכלה והספורט, מאיר איינשטיין, ובתמיכת המנהל החדש של „קול ישראל", אמנון נדב.

תכניות הספורט החדשות של „קול ישראל" יתנו מעתה ביטוי לאנשי החדשות ב„קול ישראל", שינחו את התכנית ויגישו אותן.

שלום קיטל, בנוסף להגשת „שירים ושערים", יגיש מהאולפן בתל־אביב את התכנית „שריקת פתיחה" ביום שישי ב־12 בצהריים.

תכנית ספורט חדשה, שתשודר בכל יום ראשון, בין 6 ל־7 בערב, תיקרא „ראשון ראשון" וינחה אותה רוני דניאל. עורך תוכנית זו יהיה שמעון וילנאי, שיגיש את התכנית „מגרש הספורט" שתשודר בשבת ב־6.30, לאחר משחקי השבת.

לראשונה, מאז משחקי מונטריאול ב־1976, קרב בין־גושי אולימפי

מאבק דורות בשחייה בסיאול

השיאן העולמי ביונדי, המהיר בעולם ב־100 חופשי – מטרה לשחיינים רבים ✯ הוותיקים, סלניקוב, סטורקל, יוהנסון וויטה מקווים עדיין למדליות ✯ הסיניות – נעלם המסוגל להפתיע ✯ רוב הנבחרות התאמנו במזרח הרחוק מחשש שחילופי השעות יפגעו בשחיינים

דוד סיבור

נשאר שלושה ימים תחל התחרות הגדולה ביותר בעולם השחייה, האווירה ספוגה ציפיות עצומה. לא זכור לי מתח כזה זמן רב. מתקן השחייה שנבנה בסיאול יהיה ללא ספק מקום לחוויה אולימפית אדירה.

יש סיבות לכך. הראשונה, מזה 12 שנה שלא נפגשו מעצמות השחייה בתחרות אולימפית. מאז מונטריאול 1976 הופרעה האידיליה האולימפית ע"י החרמות המשחקים בגלל סיבות פוליטיות. במוסקבה, 1980, נעדר המערב שבחלקו הגדול (ארה"ב, וגם ישראל), החרים את המשחקים. בלוס־אנג'לס, 1984, גמל המזרח לאמריקנים והחרים את המשחקים על אדמת ארה"ב.

מאז עברו אותן שנות־ההתגוששות האולימפיות ונערכו מספר אליפויות־עולם שבהן ניתן פורקן למתח הבין־גושי המצטבר. דוגמא שממחישה את הציפיות ההבנות ניתן היה לחוש כשמאמן נבחרת מזרח־גרמניה, ריכטר, ביקר וחזה במבחני ארה"ב, שנערכו בחודש אוגוסט. המאבק בין ארה"ב ומזרח־גרמניה יהיה ללא ספק מרתק.

הופעה בולטת נוספת הפעם תהיה במאבק סמוי בין השחיינים הוותיקים, שעדיין שולטים בכיפה שנים רבות, דוגמת המערב־גרמני מיכאל גרוס, בן ה־24; האמריקני מאט ביונדי, בן ה־23; האמריקני טום ג'אגר, בן ה־24; השבדי פאר יוהנסון, בן ה־25; המערב־גרמני טומס פאהנר, בן ה־25; ובן ארצו ריינר הנקל בן ה־24, ומעל כולם הסובייטי ולאדימיר סלניקוב, בן ה־28, ומספר שחייניות שעברו את גיל ה־20, כמו המערב־גרמניות קריסטין אוטו (22), היידי ורוס (21) וקורנליה סירש (22); האמריקניות בטסי מיטשל (22) ומרי ט. מאהר (24); המזרח־גרמניה סילקה הורנר (23), ורבים אחרים. אלה יתמודדו עם שחייני הדור החדש, בני ה־16 ומטה, כשבדי אנדרס הולמרץ, הסובייטי ג'ורג'יו למברטי (19); יורי בשקטוב (20); ההונגרי תמאס דארני (19), והשחייניות כמו ג'נט אוונס (17); קטרין מייסנר (18); ההונגריה קריסטינה אגרשגי (14); ג'נסון (15); דניאלה הונגר (16), ועוד שחיינים צעירים רבים ונוספים.

בקיצור הדבר, מאבק הדורות.

משחים מרתקים

שנערכו ברחבי העולם בחודשיים האחרונים, מבחנים ואליפויות שקבעו את נציגי הארצות השונות למשחקים האולימפיים בסיאול.

מה צפוי לנו במשחה הקלאסי ב־100 מ' חופשי לגברים? מאט ביונדי (ארה"ב) — 48.42, שיא עולמי; קריס ג'ייקובס (ארה"ב) — 49.45; גנדי פריגודה בריה"מ: 49.57; יורי בקשטוב (בריה"מ) 49.58; סטפן קרון (צרפת) 49.91; פאר יוהנסון (שוודיה) — 50.02. תוספו לאלה עוד שני אמריקנים לשליחים, טום ג'ייגר (49.88) וטרוי דלבי (49.91), איזה מאבק, איזה משחה מרתק!

מעניינת גם ההתבגרות של השחייה ההישגית. במשחה 50 מטר חופשי יטלו חלק בגמר שחיינים בגיל ממוצע של 25. תמונה דומה גם במישחי ה־100 מטר. גם בין הנשים יש יותר־ויותר בנות מבוגרות (יחסית, כמובן). נבחרת הנשים המערב־גרמנית מורכבת מבנות, בגיל ממוצע של 24 (!)

ותיקת השחייניות היא, הן מבחינת הגיל והן מבחינת ההשתתפות האולימפית, ג'יל סטרקל, בת ה־27. היא הופיעה לראשונה במונטריאול, וזכתה בזהב במשחה־השליחות 100×4 חופשי. את מוסקבה „פיספסה" בגלל החרם ולאחר ארבע שנים שוב התייצבה בלוס־אנג'לס. הפעם הובטחה הופעתה בגלל פסילתה המצערת של אנג'ל מאיירס. ג'יל תיטול חלק במשחה השליחות 100×4 מ' חופשי.

דמויות ותיקות מעניינות יהיו לבטח ולאדימיר סלניקוב, שזכה בשתי זהב ב־1980. כן גם השבדי פאר יוהנסון, מנצח ה־100 מ' חופשי במוסקבה, שלאחר שמונה שנים שיפר השנה את הישגו האישי הטוב ביותר. גם יורג וויטה, ה„ספרינטר" המזרח־גרמני, יחזור לבמה האולימפית לאחר מוסקבה. מעניין יהיה לעקוב אחרי שחייתם, ואולי הצלחתם, של שחייני המזרח הרחוק.

„סכנה" סינית

האם תחל בסיאול „הפלישה הסינית"? הסינית ווני יאנג קבעה השנה שיא עולמי מדהים ב־50 מטר חופשי — 24.98! האם תשתלב נערה זו, בת ה־16, גם בין המהירות ביותר במשחה 100 מטר חופשי?

אולי יפתיעו ארבע שחייניות סיניות שקבעו השנה זמנים בסביבות 56.0 שניות ב־100 מטר חופשי?

גם קסיומין הואנג, בת ה־18, תזכרו את השם, עם הישג של 2:28.91 ב־200 מטר חזה, תוכל להביא את הזהב הראשון לסין.

סינית נוספת היא הונג קיאן, בת ה־17, שלפי הישגיה בסגנון הפרפר, תסכן את עליונותה של „מאדם באטרפליי", מרי ט. מאהר מארה"ב. קבוצה זו של הבנות הסיניות תוכל גם להתברג בצמרת במשחה השליחות 100×4 מ' מעורב.

גם בהכנות הנבחרות השונות יש תופעות מעניינות. האמריקנים שינו במקצת את מדיניותם המקצועית. תחרות־המבחן המרתקת שנערכה בטכסס הסתיימה ב־14 באוגוסט. ריצ'רד קוויק, המאמן הראשי, הוא אופטימי מאוד. יש לו כוכב חדש בסגנון הגב, דייויד ברקוף. הפעם, מייד אחרי המבחנים, חזרו השחיינים למשטר אימונים. לדעתו, מחזור של אימונים במשך חמישה שבועות יביא את השחיינים להעלאת הכושר, ולשיאים חדשים בסיאול. ההכנה האחרונה היתה בהוואי, זאת כדי להתקרב לתנאי־הזמן של סיאול.

גם המערב־גרמנים קיימו מחנה־אימונים, קרוב לסיאול. הם בחרו למטרה זו את טוקיו. השוויצים קבעו בסינגפור, וכך רוב הנבחרות קירבו את האימונים לסיאול כדי לסגל את הגוף לשינוי בשעון.

הבריכה החדשה והמודרנית של סיאול, שנמצאת בתחום הפארק האולימפי, מוכנה לקלוט את כל אותה החבורה של שחייני־תבל, שמחכים בבריכות לפקודת הזינוק „טייק־יור־מארק" — למקומות... כדי לפצות את עצמם, את מאמניהם, את ארצותיהם ולהביא תהילה למשפחת השחייה.

סילקה הורנר
חשש מצעירות

השיאן העולמי בשחייה, מיכאל גרוס ממערב־גרמניה, מתכונן בסיאול (תצלום: איי.פי.)

שחייני אוסטרליה זוכרים ימים גדולים בבריכה

מאמן קשוח המעביד את חניכיו בפרך

שבח בן־גבריאל

מאז ומתמיד היו לאוסטרליה שחיינים מעולים. היבשת החמישית היתה היריבה הגדולה של ארצות־הברית במשחקים האולימפיים. שחייניה העניקו לה 35 מדליות־זהב בכל האולימפיאדות, אבל בלוס־אנג'לס, לפני ארבע שנים, נדחקה מעט הצידה.

ג'ון סיבן היה קרן־האור היחידה במשחקים אלה כשניצח במפתיע את השיאן הגרמני מיכאל גרוס בקבעו שיא עולמי ב־200 מטר פרפר — 1:57.04 דקה, כמו שעשו פורד ב־1980 במוסקבה, ב־800 מטר חופשי, בהקדימה את המזרח־גרמניות והשחיינים האוסטרליים ב־100×4 מטר מעורב.

אוסטרליה חוזרת לבריכה עם כח צעיר שעמל קשה בפיקוחו של המאמן לורי לורנס, בן ה־44, שהעביד את הצעירים בפרך, כשסיסמתו: „ללא כאבים אין משחקים".

שחייני הטיפשעשרה התאוננו שהם ממש תשושים מהאימונים המפרכים שכפה עליהם המאמן הקשוח. הם פשוט לא יכלו לצאת מהבריכה בגלל אפיסת־כוחות. הם הניחו את ראשיהם על דפנות הבריכה ובשארית כוחם פלטו: „אין אנו יכולים יותר; זהו, גמרנו"...

המאמן השיב: „כל העניין הוא פסיכולוגי. שחיינים בגילם חייבים לא להשתעשע במים אלא למצות את כל יכולתם כל עוד נפשם בקרבם. אני מקפיד ועוקב אחריהם כמו על בבת־עיני. אם שחיין אינו מקיא הוא מסוגל להמשיך ולהתאמן. מי שלא חש כאבים אינו ראוי לייצג את אוסטרליה במשחקים האולימפיים. מטרתי להשיג יותר מדליות בסיאול מאשר במוסקבה ובלוס־אנג'לס".

הבריכה והכנסייה

לורנס היה זה שהעלה לגדולה את שלושת שיאני־העולם, ג'ון סיבן, טרייסי ויקהאם וסטיב הולנד (שני האחרונים במרחקים הבינוניים והארוכים בסגנון חופשי). הוא ידוע כמאמן קשוח, היודע את מלאכתו. „ברור שאני מעביד אותם קשה. אחרת אין לי מה לעשות בסביבה. אמנם הם עדיין בגיל צעיר, אבל בטוחני שהעבודה הקשה תניב פרי בשנים הקרובות; וזה יהיה פרי טעים ביותר. אני מעדיף לעבוד גם ביום ראשון מאשר ללכת לכנסייה. אני רוצה שחניכי ינצחו, וזו שאיפתי היחידה והאמיתית. מי שאינו מסוגל לחשוב שיש לו סיכויי־זכייה בסיאול, מוטב שייצא מהבריכה. חבל על המאמץ ועל הזמן".

ללורנס יש תומכים רבים על־אף ששחייניו נוטשים את הבריכה תשושים. אחד מהם, שיאן העולם לשעבר ב־1500 מטר, סטיב הולנד, אמר: „אתה חייב להתאמן קשה אם ברצונך לקצור הצלחות".

„המאמן משקיע את כל הידע שלו כדי להעניק לנו את הבטחון ואת היוזמה. הוא דואג לחניכיו יותר מאשר לעצמו"... ציינה ג'ולי מקדונלד, בת ה־17, אחת התקוות הגדולות של אוסטרליה במשחקים האולימפיים בסיאול. ג'ולי הוסיפה: „ברור שהוא כועס כשלא ממלאים את הוראותיו".

ג'ולי מקדונלד הגיעה ללורנס בחודש שעבר. תוך זמן קצר הצליח המאמן הדגול בצורה בלתי־יאמנת ב־800 חופשי. היא עבודה אצלו טיפול מיוחד.

ג'ולי מתעוררת בשעה 4.30 בבוקר, ו„מטיילת" במשך 90 דקות עד לבריכת השחייה. בטרם כניסתה למים מוטל עליה, כמו על יתר שבעת השחיינים המתאמנים בפיקוחו (מתוך 24 שחייני בסגל), להרים משקולות, לבצע התעמלות מגוונת ולהשתעשע עם כדור רפואי. זאת כדי לחזק את השרירים ולפתוח את הנשימה. רק אחר־כך קופצים למים, וג'ולי גומאת קילומטרים רבים בבריכה במשך כמה שעות טובות.

מלחמה ב... כרישים

מעניין לציין שלורנס סבל ממחלת ריאות בהיותו בן 11. כתוצאה מכך נאלצו הרופאים לכרות אחת מריאותיו. הוא סבל גם ממחלת־יצרת. למרות זאת נכלל ב־1964 בנבחרת הראגבי של אוסטרליה, במשחק, נגד ניו־זילנד, אלופת העולם. לאביו יש בריכה פרטית, ושם למד לורנס לשחות, ואף לפתח את כשרונותיו לא כשחיין אלא כמדריך. הוא ויתר על עיסוקו כמורה לחינוך גופני והתמסר לאימון שחיינים.

עוד משהו יוצא־דופן במאמן המסור. הוא ידוע כהרפתקן ואמיץ ומקרה שהיה כך היה: באחד הימים החליט לחצות את אגם טידאל, הסמוך לאוקיינוס. הוא הוזהר על־ידי המפקחים שקיימת סכנת כרישים במקום, אבל לא איש כלורנס יחשוש מפניהם. לאחר שהייה במשך שעתיים במים זינק לעברו כריש, שאורכו חמישה מטר, אבל המאמן המנוסה ידע להתחמק ממנו בעוד מועד. הוא אפילו הצליח לאלפו בתחבולות הידועות רק לו...

התוצרת הראשונה שלו כמאמן היתה הלן גריי, אותה אימן ובזכותו יצאה למשחקי חבר העמים הבריטיים ב־1970. הוא מתפרנס ממתן שיעורים פרטיים, וגם מהכנת תכניות למאמנים, אבל את עיקר זמנו מקדיש לשחיינים המצטיינים. עמם הוא פועל במשך 12 שעות ביממה. כתוצאה מכך נותר לו זמן מועט לרעייתו ולשלוש בנותיו.

לורנס מציין שהמשחה המרתק ביותר בחייו היה הנצחון של סיבן על גרוס בלוס־אנג'לס. הוא ממשיך לאמן את סיבן.

„אם לא אשיג מדליית זהב, מדליית כסף וחמש ארד פלוס שיא עולמי בסיאול הרי שבזבזתי ארבע שנים מחיי ונשמתי לשווא כמויות אדירות של כלור"...

ריקוד נצחון

בלוס־אנג'לס רקד סביב לבריכה לאחר נצחונו של סיבן על גרוס. דמעות־גיל זלגו מעיניו. אחרי כמה דקות צרח: „ידעתי שהוא מסוגל לעשות זאת".

חניך נוסף של לורנס, בוקאנג, נטל מדליית־ארד ב־100 פרפר, במשחה בו ניצח גרוס.

אגב, אוסטרליה נטלה בבריכת לוס־אנג'לס מדליות זהב אחת, ארבע כסף ושש ארד.

השחיינים המפורסמים ביותר של אוסטרליה בעבר היו: צ'ארלטון (1500 ב־1924); רוז (400 חופשי ב־1956 ו־1960 ו־1500 ב־1956); קונראדס (1500 ב־1960); הנריקס (1956), דוויט (1960) ווגדן (1968) ב־100 מטר חופשי: דאון פרייזר (100 חופשי ב־1956, 1960 ו־1964); גולד (200 ו־400 חופשי ו־200 מעורב אישי ב־1972) וקראפ (400 חופשי ב־1956).

הפועל טבריה – קבוצה עם סיפור לאומי

ראש העיר הנהיג את הפגנות האוהדים בתל־אביב

שמואל ברדיצ'ק

כוכבה של קבוצת הפועל טבריה דרך לראשונה בשנת 1958 על מגרש באמת ביפו (כיום בלומפילד), שם התייצבה קבוצה אלמונית מליגה ב' למשחק־הגמר על גביע־המדינה עם הפועל באר־שבע, שהתנוססה באותם ימים בצמרת ליגה א'. שעה וחצי לאחר שריקת־הפתיחה כרעו היציעים מקריאות־הגיל של אלפי האוהדים. 12 אוטובוסים דחוסים בצופים משולהבים ועשרות כלי־רכב פתחו בדהירה בדרך לטבריה, עם בשורת־הנצחון הסנסציוני — 1:7.

הנצחון העלה את טבריה מאלמוניות. עתה התעוררו כל כתבי־הספורט בארץ לציין עובדה נדירה בשדה הכדורגל: הקבוצה מטבריה סיימה את עונת המשחקים בליגה ב', עם מלוא הנקודות, ללא הפסד אחד.

שנה קודם־לכן, ב־1957, מונה, לראשונה בתולדות הקבוצה הטבריינית, מאמן: אוטו שלפנברג, אשר בשיטתיות ובעמל רב, הצליח להפנות את „הפוטנציאל הבועט" של הפועל טבריה לאפיק הנכון. עמלו נשא פרי והקבוצה לא הספיקה להתחמם בליגה ב', ותפסה את המקום הראשון.

החלטה מוזרה של ביה"ד

טבריה עמדה לעלות לליגה א', אך בגלל קנוניות בליגה הלאומית החליטה ההתאחדות להקפיא את העליות והירידות. כך נותרה טבריה בליגה ב', למורת־רוחה. לא הועילו הפגנות אוהדי טבריה, בראשן עמד ראש העיר, משה צחר, מול משרדי ההתאחדות לכדורגל בתל־אביב. בכל זאת הושג משהו: בית־הדין העליון פסק שטבריה תעלה עונה לאחר־מכן לליגה א', גם אם תתפוס את המקום האחרון... אבל, אולי כדי להכעיס, ניצחה טבריה בכל המשחקים, ובתוצאות גבוהות של 5־4 שערים למשחק. בעונה זו נחנך המגרש העירוני הראשון בדו־קרב עם הפועל חיפה, בכיכובו של היוגוסלבי זלטקו צ'ייקובסקי. הפועל חיפה ניצחה — 1:2. עד אז קיימה הפועל טבריה את כל משחקיה בקיבוץ מעגן בעמק־הירדן.

בפברואר 1958 נטש המאמן אוטו שלפנברג את טבריה, והעתיק את מקום מגוריו לתל־אביב. את מקומו כמאמן תפס עולה חדש מפולין, יו"י סוסנובסקי, שהיה גם כדורגלן מצטיין.

הפועל טבריה העפילה לליגה א'. רק מכשול קטן ניצב בפניה כדי לדלג לליגה הלאומית. המחזור האחרון של העונה היה מקפצת־של־תסבוכות. תוצאת תיקו במשחק נגד הפועל מחנה־יהודה היתה מביאה לטבריינים את כרטיס־העלייה ללאומית, אך היעדר מזל גרם להפסד צורב — 4:1.

כעבור שנה, ב־61־1960, גברה טבריה על הכח — 0:4, והעפילה לליגה הלאומית.

בראש החוגגים ניצב ראש העיר דאז, משה צחר, שהוגדר כ„אבא" של הקבוצה. השחקנים שעלו ללאומית: גולדפרב, בהנס, אלבליה, מזרחי, דומבובסקי, כהן, סיידה, זיתוני, אדרעי, יעקב פרג', מדאל, רוגוז'ינסקי, משה פרג', סוסנובסקי, נוזי, כהן ועברי. מאמנים: יו"י סוסנובסקי ודוד פרקס.

עונה מפתיעה

טבריה פתחה את משחקי הליגה הלאומית בסערה. מיפגש ראשון נגד שמשון ת"א בטבריה — 0:5. תוצאות מעניינות נוספות: הפועל ת"א — 0:4 והפועל פ"ת — 0:3. בסיום העונה דורגה טבריה במקום השלישי.

בתום שנה מעוררת־כבוד החלו הטבריינים „לאבד גובה", וכעבור שלוש שנים (65־1964) חזרה לליגה א'. זאת לאחר שרוב שחקניה פרשו ואת מקומם תפסו צעירים בני העיר.

מאז ירדה לליגה א' החלו ראשי הקבוצה לגבש מסגרת חדשה וצעירה כששרביט האימונים ניתן בידיהם של אשר יעיש ויעקב אדרעי. הפועל טבריה עברה מסע־תלאות: מליגה א' ירדה לליגה ב', חזרה לליגה א' ושוב ירדה לליגה ב'. ואז חל המפנה. הקבוצה החלה לעלות עד שחזרה העונה לליגה הלאומית.

קבוצה צעירה יחסית; דינאמית עם כושר הבקעה משכנע; מלך־השערים צמח משורותיה. ואכן, עופר דן, כבש בעונה שעברה 22 שערים, רובם בנגיחות־ראש.

הקבוצה קנתה את הקהל הטבריייני ואלפים מלווים אותה לכל חלקי הארץ, בגשם ובשרב.

עירית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה.

הוגשה ע"י דומברובר רח' שטורמן 9 הרצליה, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום. שם הישוב הרצליה, רח' הרב קוק גוש 6527 חלקה 41 ומהותה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמור, דהיינו: הקלה של 6% באחוזי הבניה דהיינו 56% בנוי במקום 50% המותרים.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6126 חלקה 396 רחוב שאנן מס' 16 דהיינו הקלה 5% משטח החלקה.

כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

מטה אשר

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה בקשה לשימוש חורג (מטווח אזרחי) בגוש 18698 חלקה 1, במקום מחצבה מאושרת. למי שיש התנגדות לאישור הבקשה, יכול להגיש התנגדות מנומקת תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו לוועדה האמורה.

יחזקאל בריט, יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של

נ ה ר י ה

הודעה על־פי סעיף 149, 920, 910

לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקו בניין דהיינו: הקמת בניין דו קומתי למגורים משולב עם מסחר בקומה קרקע ובקוי בניין 4,60 מ' במקום 5,00 מ' המותרים, בצד הצפוני והדרומי.

שעל החלקה: 17 בגוש: 18166, רח' הרצל 12 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב — יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה — נהריה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

לשימוש חורג למחסן בקומת המרתף ברחוב צייטלין מס' 11 גוש 6111 חלקה 396.

תיק בנין 0462־001
בקשה מס' 88/0574

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתכתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי

נהריה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה שבעירית נהריה הופקד שינוי תכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 5951 שינוי לתכנית מתאר מס' 841—הגדלת אחוזי הבניה, נהריה. ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18175 חלקה 34, עיקרי מטרת שנוי התכנית הגדלת אחוזי הבניה לקומה הנוספת אזור מגורים ב' לאזור מגורים מיוחד.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא־תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית במרחב תכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובליווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

עמרם קלעגי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

תאריך: כ"ד באלול התשמ"ח, 6.9.88

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי

"הדרים" הוד־השרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה כאישור שר הפנים, תכנית מתאר מקומית הנקראת: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הר/1/477".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6412, חלקות 169—164, חלק מחלקות 120, 288, 111, שכונת מגדיאל, רחובות טרומפלדור, סוקולוב, הוד־השרון.

עיקרי הוראות "שינוי התכנית": הרחבת דרכים, קביעת שינוי הוראות בניה.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3230, עמ' 2969 ובעיתון בוקר "הצופה" מיום 25.7.85 ובעיתון ערב "מעריב" מיום 25.7.85 כשפה העברית, ובעיתון בוקר נוסף "על המשמר" מיום 25.7.85.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים" וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: 21.8.88

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת בניה, לתוספת ממוצעת באחוזי בניה של 11% ולתוספת 2 קומות בבית 48, ברחוב יהודה הנשיא, מס' 29, 27, 25, 19 גוש 6630 מגרשים 56, 52, 51, 49, 48, 42 וכרחוב אושה מס' 3, 1, תיק בנין 029, 027, 025—019—2076, בקשה מס' 003, 001—2155.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתכתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת בניה, קומה חלקית מעל קומה 9, תוספת אחוזי בניה של 6%, ברחוב בן־יוסף—קק"ל, מס' 1, גוש 6631, מגרש 1, תיק בנין 001־2141.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתכתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

טלוויזיה

08.00 עד כאן. רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 מישני יסוד ביהדות: בסוכות תשבו וכו'. 08.40 בלי מודות, כ'. 09.00 אנגלית ו'. 09.15 פרפר נחמד יום אחד עם סבא וכו'. 10.30 תולדות הישוב ארץ מולדת: בין הזבנים וכו'. 11.00 אנגלית ה'. 11.20 ערבית מדוברת: מרחבא. 11.35 אנגלית ח'. 12.00 גיוגרי הטבע (על יסודי הפקת האשלג בים־המלח). 12.25 אנגלית ט'. 13.00 תולדות ישראל: שאלי שרופה באש. 13.25 מוסיקה: השחקנים מאופסלה. 14.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 14.05 קשת ועגן: יום תרועה. 14.30 קשר מיספחתי. 15.10 רחוב סומסום דוד יוסקה. 15.40 שעת כושר. 15.55 מאחיים שניות לבשרד הבריאות: חנוה. 16.00 זהויה. 17.00 ערב חדש מנחה: אילנה דיין. 17.30 "דיודיף" הנושא הפעם: רמי כיס. 18.00 "פומיקי" "פונייר ובוביה". 18.25 "הגיע זמן לשוף" לקראת יום הכיפורים מינת הלינון עוסקת בנושא: בין הכפור שבחודף לבין הכפור של הסתיו. 18.30 קיצור החדשות וערבית. 18.32 "רוסיה של גורבצ'וב" וחלק כ': צוות טלוויזיה עירבי ויבגני לנובוצקין ברחבי ברה"מ בתקופת הגלאסנוסט. 19.30 חדשות וערבית. 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט כפורט. 20.35 "הגיע זמן לשוף" אבשלום קור מספר על "פסינתו של יונה הנביא". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "בלוז לכחולי הנדים" "פולחן האביב" (חלק ב'). 22.20 מרט תעודה "בלהמת קוריאה" במלאת 35 שנה לסיום מלחמת קוריאה. [illegible] 23.10 "חורה אל החור" שם הפרק: "גולה". 23.35 חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.35 "הדולפין הלבן". 18.50 "עולם החי": "נהר הדובים". 19.10 "בקצב בורחי" בני אלבז. 19.40 "בקרוב בערוץ 2". 20.00 "דגש חוזק": "מכל הלב". 21.05 להיטים של ניק קיימן, אבצת קמרה ומארדונה. 21.30 "למות מצחוק" פרק כני: "פעמוני נישואין".

רדיו

קול המוסיקה

[illegible]

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

שידורי צה"ל 1

[illegible]

שידורי צה"ל 2

[illegible]

רשת ג'

[illegible]

קולנוע

תל־אביב

[illegible]

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום ה', 15.9

מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
דודתו של צ'ארלי: 20.30
המלביש — הבימרתף: 21.00
אנשים קשים — בתיאטרון בע

[illegible]

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתים
עצמאות – בלפור 75

חולון
קופ"ח עין־יהב
אהרון – הופיין 52

ירושלים
ירושלים – יפו 212

נתניה
קופ"ח מאוחדת – הרב קוק 13

פתח־תקוה
סופרפארם – שפירא 43

רמת־גן
רש"י – רש"י 13

תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78
סופרפארם – אינשטיין 40

חיפה
יבנה – אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש סיבא תל־השומר כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב בימים ב', ד', ו' כירורגיה ופנימית. ילדים כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב בימים א', ג', ה' שבת כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ – ילדים, עיניים
ביקור חולים – פנימית, א.א.ג.
שערי צדק – נשים, כירורגיה, אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית

[illegible]

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־243358
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (20.00–11.00)
גליל מערבי – 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' – טל. 222732.

"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

[illegible]

מד"א

[illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100, אילת – 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00,

[illegible]

ח"כ דראושה: בכלא שאטה מתעללים בביטחוניים במכות וגז עד עילפון

"האסירים מאיימים להצית את עצמם ואת כל הכלא אם לא ייפסקו ההתעללויות האכזריות"

קאסם זייד

"העצירים הביטחוניים בכלא שאטה מאיימים להצית את בית הכלא ואת עצמם אם הנהלת בית הכלא לא תפסיק את שיטות העינוי האכזריות" אמר אתמול ח"כ עבד אל־והאב דראושה במסיבת עיתונאים שקיים בנצרת.

דראושה סיפר שביום א' הוא ביקר לפי בקשת משפחות העצירים הביטחוניים בכלא שאטה, ונפגש עם עשרה מהם. הוא נפגש עם כל אחד בנפרד, וגילה לדבריו מצב על־סף התפוצצות שבו אסירים שנתונים בתנאים תת אנושיים, הנוגדים את כל ההסכמים הבינלאומיים.

דראושה סיפר שב־30 באוגוסט אילצו הסוהרים את האסירים להתפשט, וכשהם סירבו נהגו בהם באכזריות רבה, היכו אותם והוציאו אותם בכוח מחדריהם, הכריחו אותם להתפשט, ו־20 סוהרים עמדו בשתי שורות, היכו את האסירים העירומים מכות נמרצות, והכניסו כל שמונה מהם לצינוק צר כשגופיהם צמודים וצפופים עד מחנק. "הסוהרים ריססו אותם בגז מדמיע עד שהתעלפו. הם דרכו עליהם, קיללו אותם והכריחו אותם להשמיע קריאות כגון: "יחי שמיר, יחי ג'בר דהש מועדי" סיפר דראושה.

דראושה העיד, שהוא ראה סימני מכות ופצעים על כל חלקי גופם של האסירים. לדבריו, הסוהרים החרימו את כל חפציהם האישיים כגון רדיו, טלוויזיה וכלי מטבח.

לטענת דראושה, חלק מהאסירים הביטחוניים סובלים ממחלות קיבה, טחורים ומחלות אחרות והתרופה היחידה שהם מקבלים היא אקמול, המכונה בפיהם "גלולת הקסם". שלטונות בית הכלא מסרבים לתת לאסירים תרופות שמתקבלות באמצעות הצלב האדום.

"רמת האוכל ירודה מאוד והאסירים במצב של רעב מתמיד". אמר דראושה. לדבריו הנהלת בית הכלא נוהגת בגסות במשפחות האסירים, שממתינות שעות ארוכות בתום הלוהט ובמקרים רבים אחרי המתנה ארוכה משיבים את פניהם ריקם.

דראושה העיד שהיחס כלפיו היה קשוח ומשפיל, הנהלת בית הכלא סירבה להיפגש איתו, למרות שהביקור נערך בתיאום עם משרד המשטרה, והיותו חבר בוועדת הפנים של הכנסת.

עוד סיפר דראושה, שהנהלת בית הסוהר דחתה את בקשתו לסייר בחדרי האסירים, כדי למנוע ממנו לעמוד על מראות האימים שהשאירו הסוהרים בחדרים לדבריו, המצב בכלא שאטה קשה יותר מכל בית כלא בארץ, כולל "אנסאר 3".

דראושה מאשים את הנהלת בית הכלא ואת שירות בתי הסוהר ואת שר המשטרה חיים בר־לב במצב הקיים ומטיל עליהם את האחריות למה שאירע בכלא שאטה ב־30 באוגוסט. הוא הזהיר, שאם לא יתוקנו המעוות, יש סכנה שהאסירים הביטחוניים יממשו את איומיהם להצית את עצמם ואת בית הכלא.

דראושה גינה גם את התנהגות יחידת יס"ם המשטרתית, שלדבריו הוקמה במטרה להכות את האזרחים הערביים בישראל. הוא דרש לפזר יחידה זו והטיל את האחריות להתנהגותה בעכו, בנצרת ובטייבה על שר המשטרה ועל הממשלה.

שריד: נדע איך לפעול נגד הגז של עיראק

הביטחון של ישראל נתון בידיים אמונות, כפי שהוכח בעבר ובהווה. יש להניח שמי שממונה על ביטחון ישראל יידע לנקוט בצעדים הנכונים ובעיתוי הנכון לחסול מתקני הגזים של צבא עיראק", אמר אתמול שר המשפטים והתיירות אברהם שריד, בביקורו במערכת בתי המשפט בחיפה.

השר גם בירך על החלטת ישראל לקלוט מאות ילדים כורדים שנפגעו בהפצצות גז של צבא עיראק.

סמל בגולני למאסר על טרטורים וקצין למאסר על תקיפת חייל

ביה"ד צפון: יש לבער את נגע הטרטורים בגולני, ואת הנטייה לחשל חיילים באמצעים לא מוצלחים

עתיי"ם

"יש לבער את נגע הטרטורים בחטיבת גולני ולשרש מיידית מסורת בלתי הולמת זו", קבע אתמול בית הדין הצבאי המחוזי צפון, שגזר 14 ימי מאסר ו־35 יום ריתוק למחנה על סמל מחלקה, שהורשע עפ"י הודאתו בטרטור טירונים. קצין מגולני נידון במשפט אחר ל־21 ימי מחבוש על תקיפת חייל.

אב בית הדין, רב־סרן (מיל.) ד"ר דן ביין, קבע גם שיש להשהות את עלייתו של הסמל לדרגת ראשון בתקופת שירות החובה שלו בצה"ל. סמל המחלקה הורד בעקבות פרשה זו מתפקידו כמדריך טירונים.

השופטים ציינו, כי יש לעשות לביעור נגע הטרטורים בצה"ל, המלווה בענישה הגובלת באלימות מצד המפקחים כלפי פיקודיהם. מאידך, לא התעלם בית־הדין מהאווירה המיוחדת השוררת בגולני, שם קיימת לעתים נטייה לחשל את החייל "לא תמיד באמצעים מוצלחים ביותר", וסמל המחלקה, עשה מה שלמד ממפקדיו שלו כשהיה חניך.

בית המשפט ציין, כי אין בדעתו להפוך את הסמל לשעיר לעזאזל, מה עוד שהוא חייל מצטיין שבשל כישלון חד־פעמי.

בבית הדין המחוזי הצבאי בחיפה, הורשע בפרשה אחרת קצין בגולני בדרגת סגן · באשמת התעללות והתנהגות שאינה הולמת את דרגתו.

הקצין הובא בפני הרכב בראשות סגן אלוף משה גינות. נטען נגדו כי בינואר, בבסיס צבאי באזור רמאללה, לפת חייל־טוראי בצווארו, תקף אותו, הפילו ארצה וחנק אותו. החייל נזקק לטיפול רפואי לאחר שנחבל בלחי השמאלית. הנאשם מ"ם טירונים בגולני, הכיע חרטה וטען, כי מעשהו היה התפרצות שמקורה בלחצים שבפעילות מבצעית באזור רמאללה.

בית הדין קבע כי התנהגותו של הקצין ראויה לגינוי, ועומדת בסתירה · לנורמות . ההתנהגות הנדרשות מקצין בצה"ל. "צה"ל הפקיד בידי מפקדיו אמצעים חוקיים להשלטת משמעת ויש להגיב בהתאם בשיקול דעת". בית הדין גזר על הקצין 21 ימי מחבוש בפועל.

נגנזה חוברת "הדרוזים" המספרת על "אורגיות לאחר התפילה"

יהודה צור

החברה להגנת הטבע החליטה אתמול לגנוז את החוברת "הדרוזים" שעוררה סערה בעדה הדרוזית בארץ בגלל תוכנה המטיל דופי במסורתם. עיקר רוגזם של הדרוזים, והסיבה להחלטתם להגיש תביעה נגד משרד החינוך והחברה להגנת הטבע כדי לאסור את הפצת החוברת, היה על עמ' 24 של החוברת, שבו נאמר כי הדרוזים נוהגים בתום התפילה במקום הקדוש לערוך אורגיות של ממש בין אב ובתו ואח ואחותו.

אתמול נמסר מהחברה להגנת הטבע, שמצוין בגוף החוברת כי מדובר במסורת עתיקה, כפי שסופרה בשעתו ע"י בנימין מטודלה, ולא בנוהג קיים.

החברה להגנת הטבע מדגישה שלא היתה כל כוונה לפגוע בדרוזים. "יתכן שנעשו טעויות בפרסום חלק מן הדברים ועל כך אנו מצטערים", אמרו. לדבריהם, החוברת ישנה ומאז 84' אינה מופצת, ומוזר שדווקא עתה יצא הכעס.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז

לוח פעולות שבועית מה־15.9—22.9.88

יום חמישי — 15.9

רמת־גן־גבעתיים – 07.00 – וולדי מורג – מטה הבחירות.
אבו־גוש – 10.00 – עמירה זכאי, מירה קפלן, טובה נחותומי, יוסי מוצ'ניק – ביקורי בית.
סניף באר־שבע – 18.00 – לוז לזרוביץ – פתיחת ספריה ברומנית.
יבנה – 19.00 – ח"כ אלעזר גרנות – מטה הבחירות, אצל מוניקה פולק
כפר קסים – 19.00 – חוסיין פארס, מופרג' סלאלחה – חוג בית.
איילתשוק – 19.00 – אילן גילאון – מפגש צעירים.
חולה – 20.00 – בנג'ילה – חוג בית.
עיתותים – 20.00 – ישראל מאש – חוג בית בספרדית.
אשדוד – 20.30 – דב פלג – חוג בית אצל מיכאל גולדשטיין.
משמר עמק – 20.30 – אמרי רון – מפגש עם נציגי מיצפים
ראשון־לציון – 20.30 – שושנה דון – חוג בית אצל משי' בן־יוסף.
יבנה – 20.30 – ח"כ אלעזר גרנות – חוג בית אצל מוניקה פולק.
שער העמקים – 21.00 – חנן ארז – מפגש עם הקיבוץ.
נווה־יצחק – 21.00 – אילן גילאון – מפגש עם הקיבוץ.
אירוסו – 21.00 – שמואל קדמון, אילן רגב, יוסי מרציאנו – ערב שכבות.
אלומות – 21.00 – ג'ומס – מפגש חברים.

יום שישי — 16.9

"שמוצוק" – השומר הצעיר משותח בגבעת־חביבה בשעה 18.00, עם: חנן ארז, ח"כ גדי יציב, וואליד צאדיק, אלישע שפירא, אמרי רון

כפר כנביה – מופרג' סלאלחה – ביקורי בית במשך היום.
גבעתיים־רמת־גן – 7.00 – וולדי מורג – מטה הבחירות.
גבעת־חביבה – 9.00 – מטה הסברה של המגזר הערבי.
גבעת־חביבה – 11.00 – צוות המצע של המגזר הערבי.
קיבוץ רמות מנשה – 21.00 – מאיר פעיל – ערב עם הקיבוץ.
קיבוץ להב – 21.00 – ח"כ יאיר צבן – ערב עם הקיבוץ.
קיבוץ שער העמקים – 21.00 – אילן רגב, עמיר שפירא, נחמיה להב, דן פלג – ערב עימות.

יום שבת — 17.9.88

יום הערכות לבחירות
בח' ביאליק 54 רמת־גן, בשעה 10.00 בבוקר בהשתתפות: ח"כ אלעזר גרנות, מזכיר הקבה"א – עזרא רבין, יורה לבן, הנרי אלקסלסי, גיורא ריפתין, פלורט שוורץ, חיים רוזנבלט

יום עיון לפעילי מרחב הצפון – בהשתתפות אמרי רון סניף מפ"ם, קריית־שמונה, בשעה 17.00

קיבוץ העוגן – 10.00 – דני'גל – מפגש חיילים.
גבעת־ממחו – 10.00 – ג'ומס, אורי פינקרפלד – סיור בכפרים.
יטווה – 10.00 – אילן גילאון – ביקורי־בית.
אום אלפחם – 12.00 – אילן גילאון – ביקורי־בית.
כפר סאלם – 14.00 – אילן גילאון – ביקורי בית.
קיבוץ ניר־עוז – 14.00 – גרשון ווילן – כנס גרעינים.
כפר כנביה – 16.00 – חנן ארז, חוסיין פארס, מופרג' סלאלחה – פתיחה חגיגית של סניף מפ"ם המקומי.
טורה – 18.00 – אילן גילאון – ביקורי בית.
כפר שמע – 18.00 – חיים שור – חוגי בית.
כפלס – 20.00 – אילן גילאון – ביקורי־בית.
קיבוץ שובל – 21.30 – בנג'ילה – ערב עם הקיבוץ.

יום ראשון — 18.9

טורה – 14.30 – מפגש של גננות וחברות מפ"ם בגן של מרגריט מוללא, עם אמירה זכאי.
כפר קרע – 16.00 – מופרג' סלאלחה, סלמן היגו – ביקורי־בית.
תל־אביב – 17.00 – אריה צוקר – תא העובדת השכירה.
תל־אביב – 18.00 – מאיר פעיל, ד"ר אריה יערי – קפה פוליטי.
כפר יונא – 18.00 – אמרי רון – חוג בית.
גליל תחתון – 18.00 – לוז לזרוביץ – אסיפה ברומנית.
כפר זמר – 18.00 – מחמוד יונס – חוג בית.
כפר מנדא – 18.00 – וואליד צאדיק – ביקורי בית.
קריית־שמונה – 19.00 – ח"כ יאיר צבן ומיכאל יעקובי – פתיחת מערכת הבחירות.
עפולה – 19.00 – וולדי מורג – מטה הבחירות.
רמת־גן־גבעתיים – 19.00 – שולה שחר – מזכירות הסניף.
כפר יסיף – 19.00 – דני טרייניו – חוג בית.
קריית־ים – 19.00 – בנג'ילה – חוג בית אצל משפ' מיטלה.
קריית־ים – 19.00 – נעמי ריפתין – חוג בית אצל משפ' גביש.
קריית־ים – 19.00 – יוסי מרציאנו – חוג בית אצל משפ' תנורי.
קריית־ים – 19.00 – דדוד נבו – חוג בית אצל משפ' קפרה.
גבעתיים־רמת־גן – 19.00 – צבי רובל – חוג בית.
– 20.00 – ירון אל יוסף – חוג צעירים אצל זוהר אופז.
כרמיאל – 20.00 – יוסי סולומון – חוג בית עם ועד 1.
כפר סבא – 20.00 – מאיר פעיל – ערב ראיונות עם איתן דנציג.
סניף ומלה – 20.00 – משה סוקר – מפגש חברים לשנה החדשה.
משגב גילאון – 20.30 – חנן ארז – מפגש עם נציגי מצפים.
רמת־גן־גבעתיים – 20.30 – דב פלג – חוג בית אצל משפ' שפיר.
ירושלים – 21.00 – אילן גילאון – חוג בית אצל משפחת וולק, שכ' סן־סימון.
קיבוץ כפר מסריק – 21.00 – אמרי רון – אסיפת חברים.
קיבוץ יזרעאל – 21.00 – וואליד צאדיק – ערב עם הקיבוץ.
קריית־ים – 21.00 – ח"כ אלעזר גרנות – חוג בית אצל משפ' הרצוג.
קיבוץ אפיקים – 21.00 – ח"כ יאיר צבן – ערב עם הקיבוץ.

יום שני — 19.9.88

כפר־סבא – 8.00 – פיני גרוב, מושל אלמליח – יום בישוב.
מעגר – 16.00 – סאלח סלאלחה, שרה לוז, סלמן הנוי – ביקורי בית.
חיפה "משען" – 17.00 – חייקה גרוסמן – אסיפת חברים.
סניף חיפה – 17.00 – יוסף חורי – מטה חברים ערבים.
עפולה – 19.00 – וולדי מורג – מטה הבחירות.
גבעתיים – 19.00 – ח"כ יאיר צבן – בית־אבות – משען.
קריית־ים – 19.00 – משה סוקר – חוג בית אצל משפ' מירוביץ.
קריית־ים – 19.00 – צבי רובל – חוג בית אצל משפ' אברבנק.
קריית־ים – 19.00 – חיים שחורי – חוג בית אצל משפ' שמואלי.
קריית־ים – 19.00 – נחום שור – חוג בית אצל משפ' דיונה.
כפר יסיף – 19.00 – פיני גרוב, מישל אלמליח – ביקורי בית.
כפר יקנעם – 19.00 – אמרי רון – מפגש פעילים.
כפר ורכי – 19.00 – מוני פינקלשטיין, מחמוד מערע – חוג בית.
כפר אכסאל – 20.00 – מיכאל רביד – חוגיבית.
חולון – 20.00 – שושנה דון – חוג בית אצל משפ' יהושבע.
חולון – 20.00 – גיורא פורמן – חוג בית.
ירושלים – 20.00 – ח"כ גדי יציב – חוג בית.
צוותא ירושלים – 20.00 – מפגש יוצאי אמריקה הלטינית – לקראת בחירות 88', בהשתתפות: פרופ' חוסה איזקסון, חיים חייט, נחום סולן, מריו ינאי – מנחה.
חיפה – 20.00 – חנן ארז – חוג בית אצל רות אופיר.
צוותא ראשל"צ – 20.30 – מאיר פעיל – ערב ראיונות.
חדרה – 20.30 – אלעזר גרנות – אסיפה.
רמת־מנשה – 21.15 – אמרי רון – עם ו. משק.
ירושלים – 21.30 – ג'ומס – חוג בית אצל צחי, שכ' בית הכרם.

יום שלישי — 20.9

מושב "שומריה" – 09.00 – חנן ארז – בחירות 88'.
כפר מסעדה – 16.00 – מחמוד יונס, מופרג' סלאלחה – חוג בית.

קיבוץ תל־יוסף – 21.00 – מאיר פעיל.
קיבוץ מעברות – 21.00 – יאיר צבן.
קיבוץ רמת השופט – 21.00 – אלישע שפירא.
קיבוץ כפר־מסריק – 21.00 – יוסי סולומון.

יום ד' — 21.9.88

כפר כסרא – 17.00 – מופרג' סלאלחה – חוג בית.
קיבוץ כרמיה – 21.00 – ג'ומס – ערב עם חברי הקיבוץ.
קיבוץ ניר־דוד – 21.00 – אמרי רון – ערב עם חברי הקיבוץ.

מטה יום הבחירות

ביקורים של גיורא רפתין, הנרי אלקסלסי וגלעד חרוזי.

יום חמישי — 15.9

17.00 – שדרות. 20.00 – אשקלון.

יום שישי — 16.9

08.00 – עפולה. 11.00 – טבריה. 13.00 – נצרת.

שבת — 17.9

11.30 – רמת־גן.

יום ראשון — 18.9

רכזי יום הבחירות במרחבים – 10.00 במרכז מפ"ם

יום שני — 19.9

14.00 – יבנה.

יום חמישי — 22.9

16.00 – יוקנעם. 18.00 – עפולה. 20.00 – נצרת עלית.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתיכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התיכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתיכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת בניה לקו בניה צדדי 3% הבלטת מירפסות מחוץ לקו בנין קידמי ואחורי העברת אחוזים מקומה לקומה הקמת לקולטי שמש על הגג עליון ברח' דיזינגוף מס' 177 גוש 6902 חלקה 164.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתיכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה

"אפיקי הירקון"

רח' שבזי ראש־העין, טל. 03־9161087

לפי סעיף 149 לחוק תכנון ובניה תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית הוגשה בקשה לאשר בהקלה.

אפ/439/93 בגוש: 4271 חלקה 25 הקלה לעליה לגג.
אפ/156/93 בגוש: 4259 חלקה 24 הקלה לעליה לגג.
אפ/95/93 בגוש: 4274 חלקה 53 הקלה לעליה לגג.
אפ/1390/93 בגוש: 4274 חלקה 111 הקלה בשטח בניה.

הרואה עצמו נפגע ע"י ההקלה רשאי להגיש התנגדותו למשרדי הועדה המקומית בימים א'-ה' תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

עובדיה לאלו, יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה לסרור מערכת סולריה על הגג העליון ברחוב המלך ג'ורג' מס' 80 גוש 6951 חלקה 11.

תיק בנין 080־410406
בקשה מס' 880607

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתכתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה להקלה בקוי בנין צדדי ואחורי בשטרת 10% וקדמי על פי הבנוי ברחוב שלג מס' 3א גוש 6968 חלקה 128.

תיק בנין 003־3/0814
בקשה מס' 880148

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתכתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

עירית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר תאודור אוריון הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת שמוש חורג בגוש 3024 חלקה 110, ברח' חרלים בירושלים.

דהיינו שמוש חורג ל־5 שנים להפיכת דירות מגורים למשרד עבור משרד לעו"ד.

את ההתנגדויות להתרת שמוש חורג הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם כ., מ"מ ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

ילדה נהרגה; שני אחיה וסבתה נפצעו מרימון שהושלך לדירתם

המשטרה מעריכה כי מדובר בסכסוך בין עבריינים ☐ רק רימון אחד משלושה שהושלכו אל הדירה התפוצץ

איילת מזור

רימון יד, שהושלך לדירת מגורים בבאר שבע גרם למותה של ילדה בת 10 ולפציעתם של שני אחיה וסבתם. ההרוגה היא אורית צריק בת 10. את אחד שוחרר לאחר טיפול והאח השני מאושפז במצב קריטי בביה"ח סורוקה. מצב הסבתא, שנותחה, הוגדר בינוני. המתנקשים השליכו שלושה רימוני יד אל הדירה. שניים מהרימונים לא התפוצצו ורק אחד התפוצץ ופגע כאמור בבני המשפחה.

אתמול בשעה 3.30 לפנות בוקר חזר אריה מכלוף בן 31 לבית הוריו. מכלוף, שהוא אסיר משוחרר ומוכר למשטרה כסוחר סמים שב לבית הוריו בעת שאחותו רחל, בעלה וארבעת ילדיהם התארחו בבית הסבים בחג.

רקות אחדות לאחר שנכנס מכלוף אל הדירה התפוצץ אחד משלושת הרימונים שהושלכו לדירה. מכלוף לא נפגע משום ששהה במטבח.

אורית צריק נפצעה כאמור אנושות ונפטרה מאוחר יותר על שולחן הניתוחים בביה"ח סורוקה.

אריה מכלוף שלעברו נזרק הרימון פרץ בבכי לאחר ששמע על מות אורית. המשטרה חוקרת למי מהעבריינים בדרום יש חשבונות עם מכלוף.

גם בקרב עברייני באר שבע הובע זעם וזעזוע על הרצח. משטרת באר שבע עצרה לחקירה חשוד מרכזי, אך הוא מכחיש כל קשר לפרשה.

טלקס

● העתונאי דב שובל – למנוחות

העתונאי דב שובל הובא אתמול למנוחות עולמים בבית העלמין בכפר סמיר, במבואותיה הדרומיים של חיפה. בן 82 היה.

דב שובל נולד ב־1906 בפולין, סיים את לימודיו בגימנסיה העברית בביאליסטוק והיה מפעילי השומר הצעיר שם.

שובל סיקר את המאבק בשלטון הבריטי והמאבק לעצמאות. תרגם שורה של ספרים מגרמנית לעברית, ביניהם, את ספרו של קרל מארקס „הקפיטל".

הניח אשה, בן ושתי בנות. בהלוויתו השתתפו בין היתר ותיקי „על המשמר" ועיתונאים. עתי"ם

● סמינר הקיבוצים זכה בהכרה אקדמית

הממשלה אישרה השבוע את הצעת סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, להכיר במכללה לחינוך „סמינר הקיבוצים", בתל־אביב כמוסד להשכלה גבוהה.

שר החינוך מסר, כי ועדה מטעם המועצה להשכלה גבוהה, בראשות פרופ' פרלה נשר, המליצה לתת הכרה אקדמית למכללה בכמה מסלולים להכשרת מורים בחינוך היסודי ובגיל הרך, בחינוך מיוחד ובכמה מקצועות לימוד בחטיבת הביניים. שע"ח

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי

בת־ים

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלת בניה על חלקה מס' 52 בגוש 7148 הנמצאת ברח' ירושלים 30.

לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה באזור שיעודו מגורים ג' שבו קו הבנין האחורי הוא 5.0 מ'.

מבקשים להתיר הקלה של 10% בקו הבנין האחורי.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לוועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.

יוסף כהן, מזכיר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי

חולון

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, אישרה תכנית מפורטת מס' ח/258/א שינוי לתכנית מפורטת ח/258.

השטחים הכלולים בתכנית: גוש 6995 חלקי חלקות 55, 58, חלקות 57, 56, וחלקי חלקות ישנות 12, 11, 8, 5.

גוש: 6997 חלק מחלקה 219 וחלקי חלקות ישנות 42, 42.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שינוי מיקום של שימושי קרקע, ללא הקטנת השטחים לצרכי צבור.

ב. לבטל קטע של כביש מס' 2 והפיכתו לשטח צבורי פתוח.

ג. שינוי הבינוי של אזור מגורים מיוחד ע"י הקפצת מספר הבנינים וקביעת מיקומם ללא שינוי במספר יחידות.

ד. הוראות להכנת תשריטי חלוקה לפי פרק ד' לחוק. [illegible]

הדס להב שוחררה; הודעותיה נגד חבריה — קבילות בבימ"ש

שעי"ה

במשפטם של שלושת עורכי העיתון „דרך הניצוץ" החליטו שלושת השופטים לשחרר את הדס להב, למרות שגם אתמול התמידה בסירובה להעיד נגד שלושת הנאשמים יעקב בן אפרת, רוני בן אפרת ומיכל שוורץ.

השופטים ביקשו מלהב למסור להם מדוע היא מסרבת להעיד במשפט. היא עמדה על דוכן העדים והמשיכה לשתוק.

התובע עו"ד עוזי חסון ניסה להפציר בה, אך היא סירבה להשיב לו ולא אמרה מילה.

פרקליטה של להב עו"ד עוסאמא חלאבי אמר בדיון, כי להב ממשיכה לסרב להעיד למרות מאמציו ולמרות, שהבהיר לה, כי היא צפויה לעונש. חלאבי אמר, כי להב אינה רוצה לפגוע בבית המשפט, אך אינה יכולה מבחינה נפשית להעיד נגד חבריה עקב מחוייבות מצפונית והזדהות עימם.

התובע עו"ד עוזי חסון לא הירפה וביקש מהשופטים להפעיל סמכותם ולדון את להב לחודש מאסר. „לא יתכן שעד יבזה את בית המשפט, יפגע בכבודו ויצא נשכר", אמר התובע.

השופטים החליטו לאחר התייעצות קצרה לשחרר את להב. הם אמרו בהחלטתם: „שוכנענו, שלא תהיה תועלת בהמשך מעצרה, משום שהיא נחושה בדעתה שלא להעיד".

אחרי ששוחררה להב, ביקש התובע מבית המשפט לקבל את שלוש ההודעות שמסרה במשטרה כקבילות, על פי סעיף 10 א' לסדר הדין הפלילי. סעיף זה קובע כי עד, המסרב להעיד בבית המשפט יוכל בית המשפט להשתמש בהודעות, שמסר בכתב מחוץ לבית המשפט.

חסון טען, כי יש לראות בלהב כמי שהעידה במשפט משום שבישיבה קודמת הסכימה לענות לכמה שאלות של השופטים ואף תנועות הסירוב, שעשתה בכך שהעמידה את ידה לפיה כאות שתיקה, נחשבות על פי החוק לעדות של ממש.

השופטים דחו את הסבריו של התובע ואמרו, שאין לראות בלהב עדה במשפט זה. למרות זאת קבעו, כי עדויותיה במשטרה יוגשו לבית המשפט, משום האפשרות שגורם חיצוני הפעיל עליה אמצעי פסול בכך שתידרך אותה כיצד להעיד בבית המשפט כדי שעדויותיה במשטרה לא ייחשבו לצורך המשפט.

השופטים דליה דורנר, צבי טל ושלום ברנר העירו שוב ושוב, כי הם מתרשמים שלהב הודרכה בידי עורך דין לפני שעלתה לדוכן העדים.

המשפט יימשך היום.

צעיר ניסה להצית עובדת סוציאלית; טוען לטיפול לקוי

קובי מנדל

צעיר בן 25 מעכו ניסה להצית אתמול עובדת סוציאלית במשרד הרווחה בעכו. הצעיר, שאושפז בעבר בביה"ח לחולי נפש מזרע, הסמוך לעכו, הגיע ללשכת הרווחה בלווית אחיו ואחותו.

הוא נכנס למשרדה של העובדת הסוציאלית פלורי לוגסי, כשהוא מצויד במיכל של שני ליטר נפט. לדבריו, הוא בא לסגור חשבון עם העובדת הסוציאלית בתגובה על טיפול לקוי בעניינו.

הצעיר שפך את תכולת הג'ריקן על שולחנה של העובדת, הדליק גפרור וזרק אותו לעברה. באורח נס הגפרור לא ניצת. עובדי המשרד האחרים, שנזעקו למקום, מנעו ממנו להדליק גפרורים נוספים.

משטרת עכו עצרה את הצעיר לחקירה ועיכבה את אחיו ואחותו כחשודים בעידודו לביצוע המעשה. בית משפט השלום בעכו הוציא אתמול צו מעצר ל־15 יום לחשוד במעשה והורה לשלוח אותו להסתכלות.

7,000 ש"ח נשדדו מסניף של בנק המזרחי בבאר שבע

איילת מזור

מסניף בנק המזרחי בבאר שבע נשדדו אתמול בבוקר 7,000 ש"ח. אתמול ב־9 בוקר נכנס לסניף הבנק אלמוני עם צלקת עמוקה בפניו, ניגש לאחד הפקידות וביקש לפרוע המחאה.

כאשר ניסתה הפקידה לברר את פרטיו של השיק, התכופף האלמוני אל הקופה הפתוחה והוציא ממנה 7000 שקלים במזומן ונמלט בריצה מן הבנק. המשטרה מנסה לאתר את החשוד.

לפני שלושה שבועות ארע מקרה נוסף של העלמות 6,000 שקלים מסניף בנק הפועלים בדרך הנשיאים בבאר שבע. בספירת הקופות נתגלה כי 6,000 ש"ח חסרים. משטרת באר שבע חוקרת גם מקרה זה.

התחזקה מגמת העליות במניות

כתב „על המשמר"

שנת תשמ"ט נפתחה אתמול בבורסה בביקושים ועליות שערים בשוק המניות [illegible]. מחזורי העסקות [illegible] לכ־8.3 מיליון ש"ח [illegible] כ־47 מיליון ש"ח במניות [illegible]

[illegible]

גלגלי הבורסה

ביקושים גדולים ועליות שערים עד 5%. העליות הן תוצאה של התעוררות השוק בתקופה האחרונה [illegible]

[illegible]

חברה לישראל שעלה ב־7% ולמניות פ.י.בי. והסנה שעלו ב־6% ויותר.

עליות שערים נמשכו גם במסחר במשתנים. בתחילת המסחר נרשמה עליה ממוצעת של יותר מ־4% במדד המשתנים, אולם, בהמשך מתנו העליות [illegible]

מצבור רימוני עשן, גז וגומי נתגלה באור יהודה

זהבה מוזס

חמישה ילדים ביניהם תינוק בן שנה ואמו נפגעו אתמול מהתפוצצות רימון עשן באור יהודה.

אתמול אחה"צ נכנסו כמה ילדים למקלט בית ברח' [illegible] באור יהודה ולתדהמתם מצאו מיצבור של רימוני עשן גז וגומי, [illegible] בשימוש צה"ל.

אחד הילדים ימין הרצל בן 11 יצא עם רימון אחד לחצר, [illegible] בניצרה והפעילו. ארעה התפוצצות וחמישה ילדים [illegible] שהיה במקום נפגעו. כן נפגעה אמו של התינוק. [illegible] לטיפול בביה"ח תל־השומר. משטרת אור יהודה שפתחה בחקירה [illegible] חייל בן 20 כחשוד בהכנת המיצבור.

עציר תקף שוטר בבית המעצר בבאר שבע

עתי"ם

שוטר הותקף אתמול לפנות בוקר, בשעה ששני עצירים [illegible] מבית המעצר של המשטרה בבאר שבע. השוטר הועבר לטיפול [illegible] החולים בעיר.

אתמול לפנות בוקר הוציאו שוטרי הליווי של משטרת [illegible] שני עצירים מבית המעצר בבאר שבע, כדי להעבירם [illegible] אחד העצירים החל להתפרע, תקף את השוטרים וגרם [illegible] בעינו של אחד השוטרים.

השוטר הפצוע הועבר לטיפול במרכז הרפואי „סורוקה" [illegible] העצירים, לאחר שהשוטרים השתלטו עליהם, הוסעו כמתוכנן [illegible]

גבר עשה מעשה מגונה בילדה בת 7 בראש השנה

קובי מנדל

ילדה בת 7 נפלה בראש השנה קורבן למעשה מגונה בידי [illegible] 40 מטירת הכרמל, בעת שהיתה בדרכה לבית הכנסת. [illegible] רס"ב ניסן ציגלר טען אתמול בבית משפט השלום [illegible] עמירב רגד כי ביום שני בשעה שבע בבוקר [illegible] שהלכה לבית הכנסת, השכיבה על מיטתו נשק לה קרע את [illegible] עד שבא על סיפוקו המיני.

בביתו נימצאו מאוחר יותר תחתוניה הקרועים של הילדה. [illegible] סיפר נציג המשטרה, כי החשוד הוא סיכון לציבור נוכח [illegible] טיפול פסיכיאטרי. השופט הורה להאריך את מעצרו [illegible] ולשלוח אותו להסתכלות.

חולצו בני משפחה שאיבדו דרכם בשמורת טבע בגולן

יהודה צור

צוות חילוץ גולן ופקחי שמורת טבע, בסיוע [illegible] לפנות בוקר בני משפחה שאיבדו את דרכם בשמורת טבע [illegible] למבקרים בנחל שוה בגולן. מאמצים החילוץ החלו עוד ביום [illegible] בערב.

אחת מנשות המשפחה חשה ברע במהלך הטיול ועצרה לנוח [illegible] נותרו שניים מבני המשפחה. היתר המשיכו בדרכם. כאשר [illegible] שנותרו מאחור להגיע למקום המפגש הזעיקו בני משפחתם [illegible] אנשי החילוץ החלו להאיר את השמיים במצצות תאורה [illegible] לחפש אחר נעדרים. רק אתמול לפנות בוקר הצליחו [illegible]

סערות רוחות בכמה מפעלים בדרום הארץ

תדהמה בקרית גת עקב כוונה לסגור מפעל ליגת של פולגת

עובדי סנפרוסט התבצרו במפעל ולא איפשרו להוציא סחורה עקב כוונה לפטר 27 עובדים ☐ כ־70 מעובדי יובל גד חידשו את הפגנותיהם בגלל עיכוב בתשלום מחצית משכורותיהם באוגוסט

עזרא אבירן, עתי"ם

הרוחות סערו אתמול בכמה מפעלים בדרום הארץ עקב החלטות של ההנהלות לפטר מקצת מן העובדים. בקרית גת התקבלה בתדהמה הודעת דירקטוריון חברת כלל תעשיות על גורלו של מפעל הקונפקציה ליגת, השייך לתשלובת „פולגת". חברת כלל תעשיות שוקלת לסגור את המפעל משום שלאחרונה צבר הפסדים כבדים.

מזכירות מועצת פועלי קרית גת, שהתכנסה אתמול אחר הצהריים לישיבה דחופה החליטה להקים ועד גג לחמשת מפעלי תשלובת פולגת כדי למנוע צמצומים ופיטורים באחד מן המפעלים על חשבון מפעל אחר.

נוסח ההחלטה הועבר לאהרן דברת מנכ"ל כלל. דובר מועצת הפועלים משה עיני מסר, כי בניגוד לכל הידיעות שהופצו לא הוצאו עדיין הודעת פיטורין ונראה כי מדובר ברעיון שטרם גובש.

התפרעות היתה אתמול במפעל סנפרוסט כ־200 עובדי המפעל התבצרו בתוכו ומנעו הוצאת תוצרת. המשטרה הוזעקה כדי להשליט סדר. העובדים איימו לפתוח את ברזי גז האמוניאק שבמערכות המפעל אם המשטרה תנסה לפרוץ בכוח את השערים הסגורים. בתום מו"מ ממושך התרצו העובדים ופתחו את שערי המפעל. העובדים מוחים על פיטורי 27 עובדים. ההכרעה בעניינם נדחתה להיום.

באשקלון חידשו אתמול כ־70 מפועלי יובל גד את הפגנותיהם. הפועלים הציתו צמיגים לאחר שקבלו על אי קיום הסכמים ועל, כי ההנהלה שילמה להם שכר עד אמצע אוגוסט ההנהלה טוענת, כי ממועד זה עברה בעלות המפעל לחבר שיכון עובדים. בשיכון עובדים טוענים שהבעלות עברה לידיהם רק ב־1 בספטמבר. ממצב זה נפגעו עובדי המפעל, העומדים לחיות מפוטרים, שלא קיבלו את מחצית שכרם לחודש אוגוסט. העובדים מחו גם על שההנהלה חזרה בה מהסכמתה להפחית את מספר המפוטרים מ־70 ל־61.

מזכיר מועצת פועלי אשקלון אריה עוזר יצא עם חברי ועד העובדים של המפעל להפגש עם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר כדי לבקש את התערבותו לטובת מפוטרי יובל גד.

חברי מועצת עיריית חדרה שלחו אתמול לצדדים האמורים להביא לפתיחתו מחדש של מפעל אליאנס וקראו להם לעשות הכל כדי לפתוח אותו בקרוב.

קופ"ח הכללית החליטה להעניק לעובדי אליאנס מחווה יוצא מן הכלל ולאפשר להם שירותי בריאות עד סוף ספטמבר לפחות עם אפשרות להארכה. קופ"ח העניקה את שירותי הבריאות, למרות שעובדי אליאנס אינם בחזקת מובטלים, ואינם בחזקת מפוטרים נמסר מהאגף לזכויות חברים בקופ"ח הכללית.

מעריכים כי המדד יעלה בכחצי אחוז

כתבנו הכלכלי בירושלים

מדד המחירים לצרכן בחודש אוגוסט יעלה היום בכחצי אחוז ולא יותר מ־0.6 אחוז — העריכו אתמול במשרדים הכלכליים בירושלים. רק אם המדד יעלה מעל ל־0.8 אחוז תשולם תוספת יוקר בשיעור של 5 אחוזים במשכורות של 1 אוקטובר.

השפעה ניכרת על שיעור עליית המדד תהיה לעליה במחירי הירקות והפירות בחודש אוגוסט. בימים האחרונים של החודש עלו המחירים בעשרות אחוזים ומחירי העגבניות עלו בכ־200 אחוזים.

הממשלה לא העלתה מחירים בחודש אוגוסט.

אם לא תשולם תוספת יוקר במשכורות הקרובה היא תשולם ביום הבחירות לכנסת ב־1 בנובמבר.

גיבוי ממשלתי למוסיקה מזרחית

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, הודיע בערב חהג למלחין ולזמר שלמה בר, המנהל האמנותי של להקת „הברירה הטבעית", כי משרדו יגדיל את התמיכה בלהקה כדי לעודד את פיתוח והפצת המוסיקה המזרחית. (תצלום: רוני נעמן)

חברה ממשלתית תחלק מחר גז במחיר מוזל ב־3 הערים הגדולות

חיים מרגלית

ממחר יחולק גז לצרכנים הסובלים ממחסור. — מסר שמעון גלבוע מנכ"ל מינהל הדלק. לדבריו, חברה ממשלתית, שהיא באחריות משרד האנרגיה לקחת עליה את החלוקה בערים הגדולות. לדברי גלבוע אין בהן מחסור גדול בגז כמו גם בערי שדה כמו: חדרה, טבריה וקרית שמונה.

גלבוע הדגיש, כי מחיר בלון גז 12 ק"ג לצרכנים הוא 8 ש"ח כולל מע"מ במקום 13 ש"ח כפי שמשלמים הלקוחות לסוכני הגז.

הוא הוסיף, כי לדעתו סוכני הגז מפיצים בארץ ידיעות על מחסור גדול בגז ולא הוא.

גלבוע הכחיש את הודעת סוכני הגז, שהוא לא הגיע להסכמה עם מנהלי חברות הגז. הסוכנים טענו, כי חברות הגז רוצות בשובם של הסוכנים לעבודה. גלבוע טען שאם סוכני הגז רוצים לסיים את השביתה הוא מוכן לשאת ולתת עימם. סוכני הגז מסרו, כי המחסור בגז בארץ הולך ומחמיר, וכי מנהלי חברות הגז פנו למשרד האנרגיה שיכנס למו"מ דחוף עם סוכני הגז כדי שהשביתה תסתיים עוד השבוע.

לרותי ואליהו והמשפחות
ולקיבוץ כפר מסריק
אתכם באבל
במות האם
פסיה ז"ל
משפחת מרגולין
קיבוץ מענית

להברתנו רותי ארניה
ולמשפחה הענפה
אתכם באבלכם במות
אב המשפחה
אברהם אשד
קיבוץ שער העמקים

עם קני, אירית והמשפחה
מתאבלים על מותו של
איזו שולר
המדריך, הרע והידיד
בוגרי התנועה הצרפתית
בקיבוץ יחיעם

חלפה שנה
ביום ראשון 18.9.88 נתייחד עם זכרו של
אהרל'ה דינר ז"ל
15.45 — עליה לבית הקברות
21.00 — ערב בחדר האוכל
מוקירי זכרו מוזמנים
המשפחה ובית סאסא

לרותי ארניה ומשפחתה
משתתפים בצערך במות
האב
עובדי מוסר עמקים וחניכיו

חברה ממערב גרמניה תובעת מפעל בבעלותו של ח"כ שפירא

עתי"ם

„הירשבורגר משינר" חברה ממערב גרמניה, המייצרת ומשווקת ציוד ואביזרים למפעלי טכסטיל הגישה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב תביעה להשבת ציוד נגד חברת הטכסטיל „חוטי קיסריה" שבבעלותו של ח"כ אברהם שפירא. כתב הגנה טרם הוגש.

בית המשפט הורה להטיל עיקול על המכונות, שהשאילה התובעת לחוטי קיסריה וזאת, כדי למנוע את פירוקו והוצאתן מן המפעל. להבטחת את התביעה הכספית בסכום של כ־150.000 ש"ח.

בכתב התביעה טוען בא כוח החברה הגרמנית כי ב־6 באוגוסט [illegible] חוטי קיסריה על הסכם להשאלת ציוד של התובעת לתקופת נסיון של 6 חודשים. הנתבעת קיבלה את הציוד והתקינה אותו במפעלה בבנייברק. לבקשתה, תקופת הנסיון הוארכה עד ל־28 באוגוסט השנה.

ב־25 באוגוסט הביעה חוטי קיסריה, בתזכיר ששלחה לנתבעת, את רצונה לבקש מהתובעת פריסת תשלום תמורת הציוד ל־36 תשלומים. התובעת דרשה בתוקף את מלוא התמורה עבור הציוד. לטענת התובעת, עד יום הגשת התביעה, לא נענתה חוטי קיסריה לפניותיה לשלם עבור הציוד, מעכבת את מסירתו בחזרה וממשיכה להשתמש בו לתועלתה.

לקה באוטם שריר הלב לאחר חקירה נוקבת במס הכנסה

עתי"ם

המוסד לביטוח לאומי הכיר בהתקף לב, שלקה בעל בית מלאכה לאחר חקירה של 4 שעות במס הכנסה, שהתנהלה לטענתו באווירה קשה של מתח וחשדות, כבתאונת עבודה לכל דבר.

שופטת בית הדין האזורי לעבודה ציונה ליפס נתנה תוקף של פסק דין להודעת המוסד לביטוח לאומי שהכיר במקרה כפגיעה בעבודה. התובע נחמיה קרסנושנסקי סיפר כי הוזמן לחקירה במשרדי מס הכנסה בכפר סבא. לטענתו, הדיון התנהל באווירה קשה ותריפה של חקירות, חשדות וחשדות. המפקחות במקום, לדבריו, חקרה אותו קשות על עסקיו והטילה דופי בתשובותיו.

הדיון, לטענתו, התנהל ברציפות בלי הפסקה יותר מ־4 שעות, שבהן לא התנסה מעולם. הוא יצא מן הדיון בהרגשה מאד כבדה ולא הרגיש טוב. כהגיעו לבית המלאכה שלו באזור התעשייה ברעננה, חש שזיעה קרה שוטפת אותו, ובכאבים בגב ובזיד שמאל. רק בשעות הצהריים הסיעה אותו אשתו לבית החולים, שם נקבע, כי לקה באוטם שריר הלב.

הלוויתו של חבר חניתה שטבע בתאונת צלילה באילת — היום

יהודה צור

היום תתקיים הלוויתו של דוד אלישע בן 36 מקיבוץ חניתה שטבע ביום שני בעת שצלל עם חברי קיבוצו ליד חוף טאבה.

אתמול היתה אווירה קשה בקיבוץ חניתה בגלל המקרה, שהתרחש לעיני קבוצת צוללנים וותיקה של חניתה ובני משפחתם, שהגיעו לטאבה לכמה ימי צלילה.

הסוכר הלבן יוזל ב־7% המיונית תתייקר ב־7.6%

שעי"ה

מחירו של הסוכר הלבן יופחת שוב בשיעור של 7 אחוזים, ומחירו לצרכן יהיה 84 אג', הפחתה זו תיכנס לתוקפה ממחר.

זאב גלמור המפקח על המחירים מציין, כי הפחתה זו באה עקב המשך ירידת מחיר הסוכר בשווקים הבינלאומיים. כלכלני המשרד ממשיכים לעקוב אחרי התפתחויות המחירים ומחיר הסוכר יותאם מעת לעת בהתאם לממצאי הבדיקה.

זאב גלמור מציין עוד, כי רוב המוצרים שבהם יש מרכיב סוכר משמעותי כמו: ממתקים, עוגיות וריבות, אינם נמצאים בפיקוח מחירים, ולכן אינם מושלים על־ידי צו. המיונית תתייקר בשיעור של 7.6 אחוזים עקב התייקרות תשומות היצור, במיוחד מרכיב השמן שבהם.

האוניברסיטה העברית תקיים יריד בריאות בירושלים

יצחק שור

יריד ראשון מסוגו על קידום הבריאות בישראל ייערך בירושלים [illegible], את היריד יקיים בית הספר לבריאות הציבור ורפואה קהילתית של האוניברסיטה העברית והדסה. במסגרתו יוכלו המשתתפים לשמוע הרצאות בנושאי בריאות, לבדוק את כושרם הגופני, ראייתם, ולחץ הדם.

המבקרים יוכלו להכיר מוצרי בריאות, כמו: קפה נטול קופאין, מיצים טבעיים ועוד. פרופ' צ'רלס גרינבלט, מנהל ביה"ס לבריאות הציבור של האוניברסיטה העברית והדסה מסר כי מטרת היריד, שהוא ראשון מסוגו המאורגן בישראל, היא להגביר את המודעות של הציבור ושל אנשי המקצוע לנושא קידום הבריאות.

נחנך הרמזור הראשון באילת שנים נוספים אחרי סוכות

בצלאל רובין

שר התחבורה חיים קורפו חנך אתמול את מערכת הרמזורים הראשונה באילת בצומת מרכז התיירות החדש. אתמול, בא גם לסיומו ויכוח ניטשו בין המצדדים, שטענו שלא תיתכן עיר מודרנית בלי רמזורים לבין המתנגדים שאמרו שעם הקמת הרמזור הראשון תאבד אילת מייחודה, ומציביון התיירות המיוחד.